

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ 7120. szám

1.10 FONT 24 OLDAL

TEL-AVIV, 1971 DECEMBER 17., PÉNTEK

7120. szám

KELET-PAKISZTÁN ELESTE UTÁN

INDIA ELRENDELTE AZ ÁLTALÁNOS TŰZSZÜNETET

Dakkában ujongással fogadták az indiai csapatokat — Jachja Khán a háború folytatásával fenyeget — Növekszik a nagyhatalmak közötti feszültség — Nixon jegyzékét intézett Kosziginhez

New Delhi. (UPI, Reuter, IFP). — Indira Gandhi miniszterelnök tegnap bejelentette a parlamentben, hogy kormánya utasítást adott az indiai hadseregnek a tűz beszüntetésére valamennyi fronton, miután a kelet-pakisztáni hadsereg tegnap reggel minden feltehetően nélkül kapitulált. Ezzel szemben Jachja Khán pakisztáni elnök rádióbeszédében közölte, hogy Kelet-Pakisztán eleste még nem jelenti a háború végét és Nyugat-Pakisztán folytatja a harcot India ellen. Tegnap este azonban teljes csendet jelentettek a nyugati frontról is.

India keleti parancsnokságának törzskari főnöke, a zsidó Jacob Jacob tábornok tegnap reggel Dakkába repült, hogy rendezze a kelet-pakisztáni főparancsnok, Niazi tábornok által kért tűzbeszüntetést. A fegyverletételről szóló okiratot tegnap délután írták alá Niazi tábornok és Szing Aurora tábornok, India keleti főparancsnoka. Indira Gandhi parlamenti beszédében, amelyben bejelentette Kelet-Pakisztán kapitulációját, egyben közölte, hogy a hadsereg utasítást kapott, amely szerint a genfi egyezménynek megfelelően kell eljárni a pakisztáni hadifoglyokkal és emberies módon kell bánni Bangla Des polgári lakosságával. Hasonló utasításokat adott Bangla Des kormánya a Mukti Bahini szabadságharcosoknak is — bár még nem volt alkalma aláírni a genfi konvenciót.

„India hadserege nem marad a szükségességnél hosszabb ideig Bangla Desben” — jelentette ki Indira Gandhi, — majd közölte, hogy máris megkezdődött a menekültek visszahívása hazájukba. Mialatt a frontokon elcsendesedtek a harcok, a politikai hadszíntéren erősen növekedett a feszültség három nagyhatalom beavatkozása folytán. Kína tegnap Pekingben kiadott hivatalos nyilatkozatban és Indiának átnyújtott élehangú jegyzékében azzal vádolta az indiai csapatokat, hogy Szikkim határán behatoltak kínai területre és ott megfigyeléseket eszközölnek. A kínai külügyminisztérium az indiai nagykövetség átnyújtott jegyzékben hevesen tiltakozott a határsértés ellen. A tiltakozó jegyzék szerint december 10-én délután 7 (hét) indiai katona behatolt kínai területre és ott ellenséges megfigyelést eszközölt. Az indiai kormány elutasította a kínai tiltakozást azzal, hogy annak nincs semmi alapja. Peking ugyanakkor nyilatkozatot adott ki, amelyben figyelmezteti Indiát és a Szovjetuniót, hogy a tűzzel játszanak. „Moszkva meg szűzülte szerepet játszott Indiának Pakisztán elleni háborújában és a szovjet-indiai barátsági szerződés nem más, mint katonai szövetség.” India váratlan behatolása Pakisztánba szovjet segítséggel, nem egyéb, mint Csehszlovákia 1968 évi megszállásának megismétlése, de ez utalt Dél-Ázsiában” — mondja a kínai propaganda-gepezet által terjesztett nyilatkozatot. A nyilatkozat végül figyel-

mezteti a „szovjet szocial-imperialista revizionistákat és az indiai expansionistákat, hogy „aki tűzzel játszik, tűz által pusztul el”.

A moszkvai Pravda tegnapi cikkében hevesen kikel az ellen, hogy Amerika az Enterprise repülőgép-anyahajót más hadihajók kíséretében a Bengáli-öbölbe küldte. A Pravda elítéli az „ágyú-naszád-politikat” és kijelenti, hogy a viszály politikai megoldásán tekintetbe kell venni Kelet-Bengál népének legitím követeléseit.

Nixon elnök tegnap este a Fehér Ház szóvivője útján közölte, hogy továbbra is ragaszkodik az indiai csapatok visszavonulásához az elfoglalt pakisztáni területekről. Ugyanakkor New Delhiben közölték Indira Gandhinak Nixonhoz intézett levelét, amelyben a nagyhatalmakat vádolja, hogy nem vették elejét a háborúnak. Ha rábörték volna Pakisztánt Mudzsibur Ráchmán sejk, Kelet-Pakisztán megválasztott vezetőjének szabadlábra helyezésére és az elnyomás beszüntetésére, nem került volna sor a háborúra.

A Biztonsági Tanácsban tegnap India külügyminisztere felolvasta a kelet-pakisztáni főparancsnok által aláírt nyilatkozat szövegét. Ezután a BT, abban a tudatban, hogy nem képes határozatra — elnapolta ülését.

Washingtoni körök tegnap hangsúlyozták, hogy mindeddig nem változtatták meg a 7. flotta egységeinek adott parancsot Kelet-Pakisztán megközelítésére, miután egyben a térségben még mindig szovjet hadihajók vannak jelen. Ez az indokolás ellentmond annak a hírnök, hogy a hadihajókat polgári személyek evakuálására küldték.

Este jelentették Dakkába, Kelet-Pakisztán, illetőleg Bangla Des fővárosából, hogy a lakosság tömegei hatalmas éljenzéssel fog-

Aba Even Jarringgal tárgyal a küldetés felújításáról

Even: Csak a BT határozata alapján — Machmud Riad: Csak a közgyűlés határozata alapján

Aba Even külügyminiszter tegnap a newyorki Plaza szállóban fogadta dr. Gunnar Jarring nagykövét. Josef Tekoa, Izrael állandó UNO-delegátusa is jelen volt a több mint egy óra hosszat tartó megbeszélésen, amelyen Aba Even közölte, hogy Izrael hozzájárul az UNO-megbízott működésének felújításához, az afrikai elnökök kérdéseire adott válaszában alapján.

A megbeszélés után Aba Even kijelentette, hogy van megfelelő alap az Izrael és Egyiptom közötti tárgyalásokra. Gunnar Jarring is a szokottnál valamivel derültebbnek tűnt a megbeszélés után. Hir szerint a svéd békéközvetítő úgy hiszi, hogy Aba Even kijelentése, amely szerint Izrael nem törekszik területek csatolására, megfelelő alapot ad egy kompromisszumra a békeközvetítés felújítása érdekében. Ezekre a reményekre vizes zuhanyt zúdított az egyiptomi külügyminiszter azzal, hogy Egyiptom csakis az UNO-közgyűlés legutóbbi határozata alapján tartja lehetségesnek Jarring újabb működését, tehát ragaszkodik ahhoz, hogy Izrael előbb pozitív választ adjon Jarring február 8-iki memorandumára (visszavonulás a mandátumi határokról — A szerk.)

Jicchák Rábin nagykövet valószínűleg ma délután találkozik Joseph Sisco helyettes külügyminiszterrel, akivel az amerikai

zselében leterítették egy Szíriából behatoló terroristát.

GÁZANÁL LETERITETÉK A TERRORISTÁK HELYETTES PARANGSNOKÁT

Veletlenül életét vesztette szeretője, aki a bunkerben rejtőzött — A Golán-fennsíkban az esti órákban lelőttek egy terroristát

A hadsereg őrzőjára tegnap hajnali 5 óra 10 perckor Gáza városától északra egy narancs-liget rejtett bunkerjében lelőtte Muhammed Chámsiz Abd el-Bászili veszedelmes terroristát, akinek a helyettes parancsnokát, akit a biztonsági hatóságok négy éve keresnek. El-Bászilival együtt életét vesztette szeretője, a 18 éves Szuhejla Dervis Mukád, egy gazdag narancsültvényes lány, aki a terroristával együtt tartózkodott a rejtélyhelyen.

Tegnap ártalmatlanná tett terroristát volt a helyettese Ziad el-Huszejninek, aki mint ismeretes, a kémelműltetés öngyilkosát követett el a gázi polgármester házában pincéjében. Tegnap este 7 óra 20 perckor a Golán-fennsíkban, Ejn Ziván kö-

Az amerikai képviselőház megszavazta az 500 millió dollár hitelt Izraelnek

Hetven milliárd dollár Amerika hadügyi költségvetése — Törölték a szupertank tervét

Washington. (Reuter). — Az amerikai kongresszus képviselőháza 233 szavazattal 86 ellen jóváhagyta a 3.1 milliárd dollár összegű külföldi segélyt, amelynek keretében 500 millió dollár hitelt irányoztak elő Izrael számára hadfelszerelés beszerzésére. A segélyösszeg 300 millió dollárral kisebb a kormány által benyújtott segély-kölségvetésnél.

Előzőleg a szenátus megszavazta a 70 milliárd dollár lefaragott hadügyi költségvetést, miután létrejött a kompromisszum a kongresszus két háza között. Az Izrael számára előirányzott 500 millió dolláros kölcsönt kivették a hadügyi költségvetés keretéből és áttették a segélyköltségvetésbe. A hadügyi költségvetésből többek között törölték azt az összeget, amely egy újfajta szupertank előállítására volt előirányozva. A kongresszusi szakértők véleménye szerint az MBT-70 jelzésű új tank túl drága és elévült volna, mielőtt befejezik gyártását.

Szíria elnöke iraki csapatokat kíván a Golánon

Andrej Grecsko marsall az iraki hadügyminiszterrel tárgyal

Bagdad (Reuter). — Andrej Grecsko marsall szovjet hadügyminiszter tegnap megkezdte tárgyalásait Bagdadban Chámed Sihar tábornok iraki hadügyminiszterrel. A tárgyalások megnyitására Sihar tábornok azt hangoztatta, hogy Irak és a Szovjetunió közös fronton küzdenek az imperializmus ellen, míg Grecsko arra hivatkozott, hogy az előző napon Achmed Hásszán el-Bakr elnökkel folytatott megbeszélésén a nézetek egységét állapították meg. Beirut (IFP). — Cháféz el-Ászád tábornok, Szíria elnöke kijelentette, hogy hadserege hajlandó 100 kilométer hosszú sávot kiüríteni az izraeli tűzszüneti vonal mentén, azért, hogy ott iraki csapatok helyezkedjenek el. Beiruti sajtójelentés szerint a szíriai elnök egy Damaszkuszba érkezett libanoni parlamenti küldöttség tagjai előtt tette ezt a nyilatkozatot, december elején. Ászád tábornok szerint Irak ilyen módon részt vehetne a jövőbeni összecsapásokban. Cháféz el-Ászád tábornok azt is kijelentette, hogy szívesen látná Szíria és Libanon államszövetségét, amelynek első elnöke Szejmán Franzsie, a jelenlegi libanoni elnök lehetne.

MINDENT, amit tudni akar kinyomoz

TIPOLINFORM
nyomozóiroda,
I.A. Ben Jehuda 104
234-666 70
TEL 23-20-20

DRÁGA ÉDESAPANK

MOSHE HARPUDER
Munkács — Kfár-Szabá
80-İK SZÜLETÉSNAPIJÁRA
szeretettel kívánunk egészséget, boldogságot ad meá'eszrim.
Fia Tibor és menyé Vera,
Brooklyn, New-York

HAIFA ÉS KÖRNYÉKE FIGYELMÉBE!

CHANUKA ALKALMÁBÓL MEGNYILT
ÖSTERREICHER MODELLS női divatház
Haifa, Balfour utca 3, a Hákránottal szemben,
ahol megrendelheti a legegészségesebb kabát, kosztüm, ruha,
szoknya egyéni kreációinkat, minden nagyságban.
MÉRSEKELT ÁRAK.
Tisztelt vevőkörünknek, ismerőseinknek, barátainknak
kellemes ünnepeket kívánunk
ÖSTERREICHER MARTON ÉS KATÓ

közvetítő tevékenység felújításáról fog tárgyalni. Lehetséges azonban, hogy a pakisztáni konfliktus miatt Sisco el lesz foglaltva és későbbre halasztják a megbeszélést. Siscoan állítólag új kompromisszum javaslatát van, de ezeknek a részletei még nem ismeretesek. Valószínű, hogy a közeli napokban Aba Even ismét Washingtonba jön és találkozik Siscoval.

Even külügyminiszter tegnap Jarringgal folytatott megbeszélés előtt adott sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy nézete szerint az egyetlen hivatalos okmány, amely kötelezi dr. Jarringot a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozata, nem pedig az UNO-közgyűlés legújabb határozata. A külügyminiszter arra utalt, hogy ezt a szerencsétlen határozatot ugyan 79 állam szavazta meg, de az távolról sem elégett ki mindenkit. Ennek jele, hogy a 7 ellenszavazaton kívül 36 állam tartózkodott a szótól, további 10 pedig egyáltalán távol maradt, tehát 53 tagállam nem hagyta jóvá a határozatot. Ezek között volt egyébként öt-hat arab állam is. A pakisztáni konfliktusra utalva Aba Even kiemelte azt a tanulságot, hogy a Biztonsági Tanács nem képes garantálni a társak sérthetőségét.

POKOLGÉP ROBBANT JORDÁNIA GENFI UNO-KÜLDÖTTSEGEN

Londonban keresik a jordániai nagykövet elleni merénylet tetteseit

Genf. (Reuter, IFP). — Pokolgép robbant tegnap Genfben az ottani UNO-küldöttség épület előtt és négy személy megsebesült a robbanás következtében. A merénylet 24 órával azután játszódott le, hogy Londonban a palesztinai „Fekete szeptember” nevű terrorista csoport tagjai merényletet követtek el Jordánia nagykövete ellen, aki megsebesült.

A genfi rendőrség közlése szerint a sebesültek között van két rendőr és egy tüzoltó is, akik azért jöttek, hogy megvizsgálják a pokolgépet, amely súlyos károkat okozott a jordániai küldöttség épületében. Jordánia konzulja észrevette, hogy egy 25 év körüli fiatalember letette az épület bejáratánál a gyanús csomagot. A konzul azonnal hívta a rendőrséget és afrikor megkísérelték a csomag felbontását, az felrobbant. London. (UPI). — A londoni rendőrség a Heathrow repülőtéren az utolsó pillanatban feltartóztatta a BOAC Beirutba induló repülőgépet, amely már a kifutópályára felé fordult és arról lezsalított három utast. Ugy hiték, hogy a letartóztatott két arab férfi és egy lány részt vett a Rifai nagykövet elleni merényletben, de kiderült, hogy a gy-

A MONDIAL 2000

üzlet megnyitása alkalmából
speciális árak
UJ OLEKNAK
és izraeli lakosoknak
Szállítás 10 nap alatt

FARKAS

Tel-Aviv: Derech Petáchtikva 9, tel. 621272.
Jeruzsálem: R. Hászoreg 2 (Gád épület) 7. em., tel. 527914.
Haifa: Herzl u. 24. Tel. 523608.
Natanja: Herzl u. 18. 1. em., bejárat Stampfer u. 2.
Ásdod: R. Kibuc Gálujot 1 (városháza), tel. 32033.

Dr. Hermann Jenő

rendelőjének új címe:
Tel-Aviv, Chissin utca 10,
új telefon:
289506

AS
MINOSÉGET
AD
BIZALMAT
ÉRDEMEK

DUBEK ROYAL—KIKAPCSOLÓDÁSRA

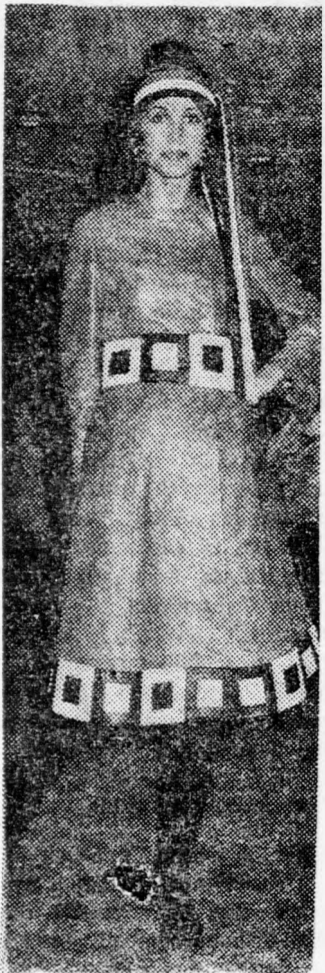
DUBEK
ROYAL
Filter
20 KING SIZE FILTER

GUTFREUND
ESŐKABÁTK
EXPORT MINŐSÉG
Export maradékok eladása
közvetlenül az előállítótól
a fogyasztónak
speciális árakon
Eladási raktár:
TEL-AVIV,
Náchlát Benjámin 43.
Nyitva reggel 9-től este 6-ig.

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

A DANAYA BEMUTATÓJA

Néhány nappal ezelőtt jelen voltak a Danaya bőráru gyártó és eladó Danaya Bőrügőgyár di vatbemutatóján, amelyre a tel-avivi Dán hotelben került sor. A cég nevével elsősorban külföldön ismerik, gyártmányainak nagyrésze exportra kerül, de

azért izráeli asszonyokon is látunk már Danaya-kosztümöt, vagy nadrágot. Igaz, rendszerint kiderül, hogy külföldi utjokon vették. Ott olcsóbb? Csak, ha külföldön vagyunk, nem szoktunk annyira vigyázni a garasra...

ÁL BARBRA LETT A KOMPUTERKEZELŐ

Brigitte Bardot tündöklése idején százával láttuk a nyugatnémet, holland, angol s mindenféle nemzetiségű B.B.-utánzókat. Amerikában egy időben szeri, se száma nem volt az ál-Marilyn Monroe-knak, Jane Mansfieldeknek.

Az új utánozmány azonban mindent felülmul. Nem mintha Barbra Streisand-imitátorokból kevés volna, de ilyen minden bizonnyal csak egy akad. El Sydneyben egy bárhölyg, aki megszólalásig hasonlít a neves művésznőre. Esténként Streisand-kosztümökben pompázik, táncol, mint az eredeti, énekel, mint a valódi, s a közönség nem is gyanítja, hogy az imitátor valójában nem is nő. Az ausztráliai Barbra ugyanis férfi.

Nos, a Dán hotel különtermében rendezett bemutatón mintegy 50 kreációt tapsolt meg a publikum. Voltak klasszikus darabok és „szexi”-hatásokra törekvő, a térd fölött végleg végetérő szoknyák is. Minden bőrből, szőrme- és textil-darabkákból való díszítéssel.

Mint említettük, a Danaya-kreációk elsősorban exportra készülnek, de a hazánkban megforduló turisták is szívesen vásárolják ezeket a gyönyörű ruhákat. A cég 30 százalékos áremérséket nyújt a turistáknak. Képünk a bemutató egyik legszépebb darabját, az „Athén” elnevezésű kreációt ábrázolja.

Nagy sikere volt az esti bőrkreációknak, ezüst, illetve arany színben.

Valódi neve Gray Nugent. Korra 26 év, foglalkozása komputerkezelő. Van egy másik neve is, Laura Parker. Históriaja pedig a következő: A komputerkezelő szorgalmasan gyűjtögette Barbra Streisand képeit, lemezeit. Egyszer aztán gondolt egy nagyot, s a fodrásszal éppen úgy vágatta le a haját, mint Barbra szokta. Azután örömmel pillantott egy tükörbe, egy majdnem Streisand nézett rá vissza onnan. Ekkor női ruhákat kezdett hordani, és jelentkezett pincérnőnek. Gray Nugent elmondta: az étteremben tanulta meg a mozgás rejtelmeit, a női beszéd rafinériáját, s azt is, miképpen lehet lerázni a toladó férfiakat. Idővel betanult a felszolgáló szakmába. Egy éjszakai bár — nem sokkal később — felvételt hirdetett, — énekes táncos sztárt keresett. Laura Parker, — mert az imitátor már ezt a nevet használta, — jelentkezett, s elnyerte az állást, mint

Barbra Streisand-imitátor. A bár tulajdonosát nem nagyon érdekelte, hogy a „hölyg” valójában férfi. Gray bevált, azóta is énekel, táncol a mulatóban. A férfiak lelkesen megtapsolják produkcióját...

Botrány a filmbeli keblek miatt

Ulla Jacobson, az első meztelen mellű filmszínésznő tiltakozik

A müncheni Royal Palas nevű moziban a Tanja szerelme című film németországi ősbemutatójának előkelő, meghívott közönsége előtt megjelent a főszereplő: Ulla Jacobson, aki 19 évvel ezelőtt, a szexi filmek őskorában a Csak egy nyáron át táncolt című filmben először mutatkozott a filmvászon meztelenül. A filmszínésznő meztelenül gyakorolt:

— Hölgyeim és uraim! — kezdte szónoklatát az ünnepi porondon. A keblek, amelyekben a filmen gyönyörködhetek, nem az én mellem. Utólag és tudtomon kívül „vágta” a filmben. Az egykori mozilátogató közönség bizonyára még jól emlékszik Eekström regénye alapján felvett svéd film Cherstint alakító Ulla Jacobsonra, aki a film egyik „vakmerő” jelenetében egy tóparton meztelenül csókolt egy szerelmesével. (Premier plámban csak felső teste volt látható!) A fűs keblű Ulla majd két évtizeddel ezelőtti alakítása a filmművészet történetének lapjaira került, s talán éppen ezért — a hagyományok tiszteltben tartása miatt — tiltakozott a svéd diva a müncheni premier mozi meghívott előkelőségei előtt.

Az egykor oly szabadelvésvéd filmszínésznő időközben 42 éves lett, s minden bizonnyal előkelő származású professzor férje befolyására szőlte fel a filmben utólag belevágot „vendégmellet” miatt.

— A Csak egy nyáron át táncolt bemutatója miatt nagyon sokat szenvedtem: lelkiismeret-furdalásom volt. El is határoztam, hogy soha többé nem állok ruha nélkül a kamerák elé. Fogadalmamat mind a mai napig sikerült is szigorúan betartanom, noha emiatt számos kasszasikert jelentő filmszerepről le kellett mondanom. Eppen ezért háborodtam föl az arcátlan manőver miatt, amit tudtomon kívül végeztek el. Sohasem adtam volna a bejegyzésemet egy ilyen jelenet filméséséhez.

Az ünnepi közönség számára az igazi botrány csak ezután következett. A film rendezője, Bernard T. Michel kijelentette, hogy tényleg meztelenül jelenet valójában a kifogásolt jelenet valójában dublőrrel készítették el, de erről nemcsak hogy tudomása volt a művésznőnek, de elvileg is.

KITUNÓ ALKALOM
KÖTÉSRE ÉS KERESETRE OTTHONÁBAN
A KÖZISMERT, SVÁJCI

«PASSAP» kötőgéppel

„Passap” megfelel minden kötési munkára.
Kellemes és könnyű a munka a tökéletes „Passap” géppel, élvezi a csodás mintákat és szép keresetet otthonában — főfoglalkozás — vagy mellékkeresetként.

Igen, szeretném kihasználni a kitűnő alkalmat, hogy köthetek és kereshetek otthon, a „Passap” géppel.

PASSAP DUOMATIC

T. Frankfurter & Co., T. A.
Hátsámai 17.,
POB. 2219,
tel. 622894/
Küldjenek prospektust a „Passap”-ról
Hívtáznak fel magyarázat adására
Név: _____
Cím: _____
Telefon: _____

ALKALOM MIG A KÉSZLET TART.

Luna és Terlenca ágynemű, nem kell vasalni, szug bét, vízpecsételt, stb., példátlan áron

PÉLDAK:
Fehér lepedő 140x220
21.25 IL. helyett
13.50 IL. mindössze

„Rosen” (frottír) törülköző csak 2.40 IL.

Havi ajánlatunk
Akrilan takaró 52.50 IL. helyett
40.— IL. mindössze

Kitűnő készítmények reklám áron

»MLÁI«

Tel-Aviv,
Gruzenberg 24.,
az „Ophir” mozival szemben

ULTRAHANG A NŐGYÓGYÁSZATBAN

Saltgitter-Lebendstedtben, a helybeli városi kórház nőgyógyász-főorvosa, két perc leforgása alatt meg tudta állapítani egy fiatalasszony terhességét és azt is, hogy ez az állapot hat hete áll fenn. Hüvelyk- és mutatóujját két cm-re tartva egymástól megmutatta páciensének, mekkora a méhében lévő embrió.

Erre még néhány héttel korábban nem lett volna képes. Ilyen gyorsan és abszolút bizonyossággal csak azóta tud terhességet diagnosztizálni, mióta egy ultrahanggal működő készülék váltotta le a kórházban az eddig szokásos körülményesebb és nem száz százalékosan megbízható teszteket.

E készülékekkel, amelyek egyik legelső példánya került most a saltgitteri kórházba, olyan eszközt kaptak a ginekológusok, amely teljesen új utakat

nyit a diagnosztikában. Az említett fiatalasszony számára nemcsak a várandósága felőli bizonyosság jelentett nagy örömet, hanem az a tény is, hogy a készülék monitorján, világító pont képében, megpillanthatta leendő gyermekét.

Egy nyolcadik hónapban lévő asszony pedig a jól kifejtett embrió világító körvonalait láthatva a képernyőn. Azért jött a kórházba, mert hirtelen vérzések léptek fel. Korábban az orvosok csak kéthetes kivizsgálás után állapíthatták volna meg, hogy rendben van-e minden a születendő embrióval, nem fog-e fenn valamilyen veszély. Az ultrahanggal most percek alatt lebonyolítják a vizsgálatot.

A terhesség elején és végén az orvosoknak kerülniük kell a röntgenezést a vizsgálatoknál, mert az nem kis mértékben veszélyezteti a születendő életet. Emiatt eddig tapogató és hallucináló eljárásokkal kellett beérniük, noha ezekkel a módszerekkel nem lehet azonnal megbízható diagnózist felállítani.

Az új készülékkel a terhesség hatodik-nyolcadik hete után már pontosan észlelni lehet az embrió szíverését. Ugyanúgy teljes bizonyossággal tisztázható a kérdés — amelyre a hagyományos eszközökkel mindmáig csak bizonytalanul lehetett válaszolni —, nevezetesen, hogy ikrek születnek-e, vagy sem.

Az ultrahang-hullámok anyára és gyermekre nézve egyformán veszélytelenek. Egyébként nemcsak a szülészetben, hanem a nőgyógyászat egyéb ágáiban is rendkívüli jelentőséggel bírnak. Méhdaganatokat például teljes bizonyossággal fel lehet ismerni a segítségükkel, s így a jövőben nem fordulhat már elő, hogy a daganatot összetévesztik az embrióval.

Még egy példa a készülék hasznosságára: egy közlekedési baleset után beszállították a kórházba egy terhes asszonyt, akit percek alatt meg lehetett nyugtatni afelel, hogy a magzata életben maradt: saját szemével győződhetett meg róla a készülék képernyőjén.

„PEOT ELEGANT”

DVORA GABROV VEZETÉSÉVEL
MEGHIVJA KEDVES VEVŐIT
CHANUKA ESTÉRE.

BEMUTATJA A LEGDIVATOSABB,
VALÓDI HAJBÓL KÉSZÜLT PAROKÁKAT,
DECEMBER 21-ÉN, KEDDEN ESTE 1/8-KOR,
A „BINJÁNÉ HAUMA”-BAN, JERUZSÁLEM.

* JEGYEK A PÉNZTÁRNÁL *

Mercei

A NŐNEK,
AKI AD
MEGJELENÉSÉRE

- GARBONIM
- GMISONIM
- ARCHONIM
- EXIRONIM

tartós
micromes kötással

לכל הזדמנות...
MOUSON
Kellemes meglepetés
Mouson piperecikkek
ajándék csomagolásban
Különleges ajándék csomagolások választéka: krémek, szappanok, kölnivizek, deodorantok, stb.
Kapható az illatszertárakban

EDIT-ITA FÜZŐSZALON

Fűzők, melltartók és fehérnemű

készen és mérték után. Kényelmes gyögyfűzők hát-fájás ellen. Vállalunk rendelést a német kártyítás számlájára. (Ocar).

BnÉ-Brák, Záchárja 5, Akiba 121 sarok.

KÜLFÖLDRE UTAZÓK FIGYELMÉBE!

Ha ízlésesen és jól akar vásárolni, forduljon bizalommal

APART MODEN-hoz

(Houte-Couture)

FRANKFURT/MAIN, Töngessgasse 3. Tel. 28-12-67
Neckermann mögött. (Zeil)

Tulajdonos: **E. LANDESMAN**

BESZÉLUNK IVRITÜL!

* OLCSÓ * OLCSÓ * OLCSÓ * OLCSÓ *

NAGY ÁRENGEDMÉNYEK

Nadrág-kosztümök, nadrágok, szoknyák és ruhák.

Nagy méretek (minden számban, 50-ig)

Nyitva 8.30-tól 17.00 óráig, megszakítás nélkül.

O F N Á T „LANZ”

TEL-AVIV, Montefiore 30. • Telefon: 612-221.

Hölgyeim!

Kifogástalan szabású elegáns szoknya

BINDER KONFEKCIÓ

Tel-Aviv, Náchlát Benjámin a. 21, tel. 623081

• Rendeléseket méret után vállalunk •

VAMOS ORTOPÉD

MODERN BETETEK MINDEN CIPOBEN HORDHATÓK
● EJJEL-NAPPAL VISELHEIO SERVOKIOK ●
ORIOPEO FÜZO HASKIO ● GUMIHARISNYA ●
Tel-Aviv, Passage, DIZENGOFF St 155 • Tel 22 12 84

HELYTELEN UTON

Írta: RÖSSEL MORDECHAJ

Mintha rossz szellemek fűznének velünk kegyetlen tréfát, gonosz játékok. Szinte akaratlanul beleszóppentünk a „Kulturkampf” kelles közepébe, éppen olyan időben, amikor az legkevésbé indokolt. Amikor látjuk jekintélyes rabbiak teljes oldalt betöltő felhívásait és súlyos tilalmat leányok önkéntes szolgálata ellen, ugyanekkor nem kevésbé szentéletű emberek biztatását, hogy Izráel vallásos leányainak igenis kötelességük résztvenni ebben az akcióban. Akaratlanul is felvetődik bennünk a kérdés: Vajon hány Tórája van a zsidóságnak? Vagy pedig minden rabbinak és minden érdekcsoportnak megvan a maga külön Tórája és Sulchán Aruchja?

Es ha igen ellentétes interpretációt adnak a Tóra előírásainak, kire kell hallgatnia az egyszerű vallásos, Tóra-tiszteelő embernek, aki nem lát ellentétet a Tórához való hűsége és állampolgári kötelességének teljesítése között?

Súlyos dolgokat mondtak a rabbiak, akik az önkéntes szolgálattal azon bűnök kategóriájába sorolták, amelyekről a Tóra azt mondja „inkább a halált választani, mint azokat elkövetni...” Ezek szerint minden vallásos leány, aki vallási és lelkiismereti okból nem vonul be katonának, de lelkiismerete azt sem engedi, hogy miközben évfolyamtársai fegyverforgatókat tanulnak, vagy határmenti településen szolgálnak — és ő mindenből kivonja magát — ez a leány erkölcsös. Az a vallásos leány pedig, aki katonaköteles korának egyetlen eszdelőjét kórházban tölti, mint apólonó, új olé településen, mint tanítónő, vagy óvónő, vagy aki esetleg speciális téren segíteni igyekszik szenvedő embertársain — az erkölcsös.

Ez a szörnyű és tarthatatlan álláspontot vissza kell utasítanunk. Bármennyire is fáj szembelyezkedni neves Tóra-tudósok véleményével, a leghatározottabban vissza kell utasítani vallásos leánygyermekünk nyilvános megbélyegését csupán azért, mert nem keresnek kibúvót a kötelességteljesítés alól. Azok a rabbiak és azok a politikai körök, akik ezt a szélsőséges álláspontot vallják, még csak nem is következtetnek. Mert ha nem szabad önkéntes alapon nemzeti szolgálatot teljesíteni polgári keretek között, akkor meg kell tiltani vallásos leányoknak, hogy apólonó, tanító, vagy szociális nővéri munkát vállaljanak.

Logikátlan dolog arra hivatkozni, hogy a vallásos leányoknak önkéntességi alapon, vagy ellenszolgálat nélkül tilos ezeken a munkaterületeken dolgozni — de fizetésért megengedett dolog!

Ha tényleg egy volna, ahogyan azt a tiltó felhívásokat aláírók állítják, hogy az önkéntességi szolgálat kimeríti a fajtalankodás kritériumát, akkor mi vallásos zsidók nem

kellene, hogy megengedjük, hogy apólonó lásson el bennünket — ha Isten ments — kórházi ápolásra szorulóknak, vagy kérhetjük, hogy ilyen esetben vallástalan apólonó gondozzon?

Nem tartozom azok közé, akik minden vitás kérdésben a biztonsági okokra hivatkoznak. Azt hiszem, hogy ezzel sokan és sokszor visszaélnének, de kétségtelen, hogy Izráel állama háborús körülmények között el és nagyon kicsi azok száma, akikre védelmünk terhe hárul. Ilyen körülmények között megengedhetjük-e magunknak azt a fényűzést, hogy férfiakat állítsunk olyan helyekre, amelyeket nők is betölthetnek?

A válasz kézenfekvő: nem! Mindezekről függetlenül a vallásos leány missziót tölt be azokon a helyeken, ahol önkéntes munkáját végzi.

Ismerek fiatal tanítónőket, akik éppen valóságosságuk által megváltoztatták egész lakónegyedeknek a valláshoz való hozzáállását Bét Seánban, vagy Kirját Smonán. A nyák helyét foglalták el olyan családokban, ahol 8-10 gyermek van és az anya képtelen gyermekeivel foglalkozni. Ismerek vallásos leányokat, akik nyomorékok gondozását vállalták és öregek ápolását, s analóg feladatok betöltését tanították. Ez a munka nem hogy tilos volna, de szent emberi feladat.

A szélsőséges sosem volt pozitív jelenség és aligha származott belőle valami jó. Ez a helyzet a vallás terén is.

Mint ahogyan ezekre rug a vallásos fiúk száma, akik nem vonják ki magukat semmilyen nemzeti feladat elvégzése alól, sőt legtöbbször az élen járnak, úgy kell legyen a leányok esetében is.

Az a leány, aki a szülői házában megkapta a megfelelő erkölcsi és vallási vértetést, annak nem kell tartania azokat a veszedelmektől, amelyekről óvni kívánják őket.

Ahol és akiből e vértetést hiányzik, az a jó utról letérhet abban az esetben is, ha kivonja magát minden nemzeti kötelesség teljesítése alól. Azt hiszem, mindannyian ismerünk ilyen eseteket.

A vallásos zsidóság zöme nem az elkülönülésért és a privilégiumokért küzd, hanem azért, hogy közelebb hozza egymáshoz a vallásos és nem-vallásos rétegeket. Csak ilyen módon teremtheti meg az együtéléshez oly nagyon szükséges feltételeket.

Az egységre és békés együttélésre pedig nagyon nagy szükség mutatkozik, mert nem tudhatjuk, hogy milyen megpróbáltatásokkal kell még szembenézünk.

A vallásos zsidóság szellemi irányítói a széthúzás ellen kell, hogy felemléjk szavukat!

A HAIFAI SZÍNHÁZBAN

Sok hűhó semmiért a «Szamarak» körül

Mose Blithenthal agudista tanácsos a város háza vezetőségének mult heti ülésén „levágta” a darabot és erőlyesen követelte, hogy ezt a „perverz, pornográf produkciót” haladéktalanul vegyék le a Városi Színház műsoráról. „Ki sem hallgatva még és már elítélve?” — tette fel a kérdést egy liberálisabb szellemű munkapárti városatyja, aki

Flieman tüntető távozásáról és lesújtó véleményéről másnap beszámolt az ITIM hírügynökség és a témát a mult héten megvittatták a tévé műsorában is.

Ilyen előzmények után, az átlagosnál izgalmasabb várakozással foglaltuk el ingyen és bérmentve fenntartott helyünket a premier előadásán. Sajnos, családunk. A „Sza-

Aháron Álmog, Ilán Dár, Joszef Siloach, Dán Ronén, Árje Jicchá, Ávi Pnini, Ráfi Goldwasser és Rámi Kol „A szamarak” egyik jelenetében.

marak”-at Kotler minden tiltakozása ellenére ugylászik mégis megconskították. (Egy rossz máju kritikus kollégám szerint „fliemanizáltak”). Maga a sztori, Titus Maccus Plautus római író 23 évszázaddal ezelőtt írt komédiája, a tévedések vigjátéka, amelynek alapötletét a görögöktől plagizálta. A héber átdolgozás Jicchá Goren munkája.

A történet laza, összefüggéstelen és ezereszer elcsépett. Azt, hogy kétezer évvel ezelőtt is voltak prostitúáltak, kerítőnők, két és négylyabu szamarak, kifizetetlen adósságok és családtervezés nélkül született gyerekek, már régen tudtuk. Néhány közönséges kifejezés és néhány, a neki akustik diszkrétzen szimuláló jelenet, sok hűhó semmiért.

És mert a mese nem mond a világon semmit a mai nézőközönségnek, Michael Alfreds, a rendező ekélen zenebonával, sok mozgással és — Peter Roth szakértő közreműködésével — ügyes akrobata mutatványokkal próbál életet lehelni a „Szamarak”-ba. A darabot egyébként tiszta férfi szereposztásban hozták színre, akik valamennyien semmiféle anatómiai titkot nem tartó feleszes kezeléssel trikóban ugra-bugrállják végig és láthatóan élvezik az előadást.

A három női szereplő nemét, közöttük Róma legrágább és legkivánatosabb kurtizánjának, Meretrixének is (Árje Jicchá) botrotváltatlan arcukra mázolt vastag ruzs jelképezi. Mindez azonban, percekben belül, unalmassá válik. A darab legfőbb érdeme: szokatlan és üdítő rövidsége (mindössze ötven óra, felvonás-szünet nélkül).

Ami ellen, úgy hallottuk, főleg a színház büfése tiltakozott. Székely István

18.07: Cila Dágán énekel. 21.05: A szombat fogadása dalban és prózában. 22.04: Musical. 23.05: Korszak és dalai. 23.35: Héber dalok. 0.05: Hanglemezek. 1.05: Hátkivá.

14.10: Anyáknak és gyerekeknek. — 15.05: A szombat fogadása. 16.04: Pár perc filológia. — 16.30: Kórusok. 17.05: Klasszikus kívánsághangverseny. Hortig és Bázám művek. 17.55: Közlemények. 18.07: A jövő heti zeneműsor ismertetés. 18.30: Irodalmi magazin. 19.07: A héten történt. 20.10: Nigunim. 20.30: Hangverseny (stereo). 22.04: Rádió-vita a műalkotásokról. 23.05: Az Ardito fűvés-ötös és az Amati vonóségyes játszik. 0.05: Hátkivá.

A hadsereg rádiója 11.00: Hanglemezek. 11.15: Külföldi dalparádé. 11.30: Déli vendég. 12.05: Hanglemezek. 12.30: A zsidó szempont Chana Zemer. 12.35: Hanglemezek. 13.05: Üdvözlét dallal. 13.30: Sport. 13.35: Hanglemezek. 13.55: Közlemények katonáknak. — 14.05: Személyi hírek. 15.05: Regi dalok. 17.05: Chanukai gyertyagyújtás. 17.10: Üdvözlét dallal a frontkatonáktól. 18.05: Hangos híradó. 18.45: Műsorok. 19.05: Nátán Dunevitz csevegése. 20.05: Találós kérdések telefonon, a hallgatóság részvételével. 21.05: Kivánság-magazin. 22.05: Nisib Azikri kívánság-műsora. 23.05: Sálom Chánoch énekel. — 0.05: Műsorzárás.

ALLANDÓ HÍRKOZLES (Szombaton és ünnepep) A-MUSOR 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19 (és hírmagazin) 20, 22, 23, 24 órák

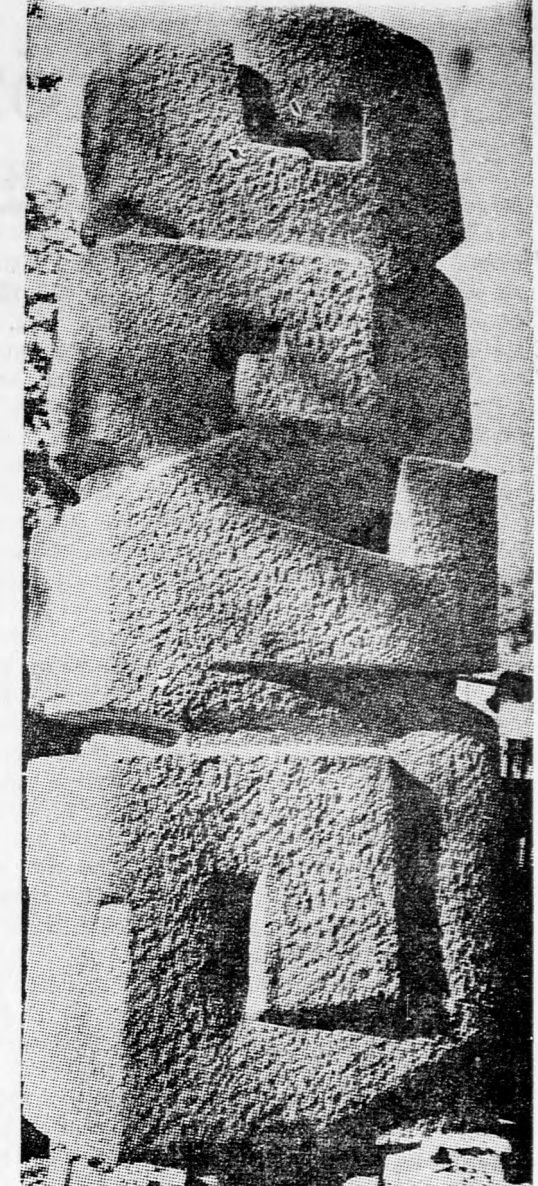
ALLANDÓ HÍRKOZLES (Csak hétköznapokon) A-MUSOR 14 (és apezemle), 15, 16, 17, 18, 19 (és hangos híradó), 20, 22, 23 órák

B-MUSOR 6.05, 7, 1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (könyvű heber nyelven), 19.30 (Jiddis), 20.30 (román), 20.45 (orosz), 21, 22 órák

A HADSEREG RÁDIOJA 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 és 24 órák

B-MUSOR 6.00: Má tovu. 6.10: Torna. 6.20: Hanglemezek. 6.35: Műsorismertetés. 6.50: Egy perc heber nyelven. 7.15: Hanglemezek. 8.10: Reggeli zene. 8.55: Nagy emberek a kultúr-történelemben. 9.05: Hanglemezek. 10.05: Hízlásnyok. 12.07: Munkásoknak és munkadónak. 12.30: Zenes híradó. 14.10: Hová menjünk ma este! 14.35: Weekend — Joszi Bánai. 16.05: A serdülő ir-jusszák. 16.30: Eci fél a klasszikus zenétől? 17.04: Chanuka-dalok

„DO-RE-MI” Tel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458. Uj és használt zongorák. Nagy választék.

FRANK MAGDA: KOMPOZICIO

Mint november 26-iki „Erdekes asszonyok” című rovattukban közöltük, Frank Magda (Fischer) Kolozsvárról indult el művészi útjára, s ma mint ismert párizsi szobrász 30 kis-méretű művel jelentkezett izraeli kiállításra, az „Old Jaffo” galériában. Frank Magda, aki a budapesti képzőművészeti akadémián kezdte tanulmányait, majd Párizsban folytatta, ahol aztán több évi délamerikai tartózkodás után, 1960-ban letelepedett. Franciország számos helyén, parkokban és középületekben láthatók már Frank Magda nagyméretű kö-szobrai. Ő ugyanis azok közé a kismamú nő-szobrászok közé tartozik, akiknek éltető eleme a nagyméretű szobor faragása. Szobrainak nagy része absztrakt, de van közöttük néhány figurális is. Általában sima felületű, finoman kidolgozott, egyéni ritmussal sikokban komponálja őket. Legyen az absztrakt, vagy figurális, kis- vagy nagyméretű szobor, Frank Magda műveiben a belső erő, a harmónia és szerkezet logika érződik.

Fenti kompozíciója Grenoble egyetemi város egyik terén látható.

A padló tisztább, ragyogóbb, miután a „Shemen” „Brak-Or”-jával mosta fel. A gyermek örömmel játszik rajta, családtagjai és vendégei dicsérik szépségét. „Brak-Or” gazdaságos, nem ragad, illata kellemes és üde.

Tiszta és ragyogó »Brak Or«-ral természetesen

Kitűnő természetesen, mert készíti a „SHEMEN”

MA ESTE A TEVÉ-BEN

1971. december 17, péntek

15.00: A meglepetések utcája (Seasm street).

A hatodik chanukagyertya meggyújtása és ünnepi dalok.

18.30: „A hango találkozó”. — Egy öregedő író és egy fiatal lány szerelme. (Arab film).

20.15: Hírek arab nyelven.

20.30: A hét — hangos heti híradó.

21.15: „Goriot apó”, Honoré de Balzac világhírű regényének tévé-változata, négy felvonásban. Balzac ebben a művében a pénz fontosságával és erejével foglalkozik. Ma este: „Az aranyfűrés” (első rész). A titokzatos Goriot apó szobákat bérel Walker asszony fogadóiban. Először a legjobb szobákat veszi ki, az idők folyamán azonban tönkremegy s végül egy szűk kis tetőszobában lakik. Szomszédja, Eugene Rastignac joghallgató figyelemmel kíséri az öreg életét és végül megtudja, hogy a két előkelő dáma, aki időnként felkeresi Goriot apót, az öreg lánya.

22.00: Tegnáp, tegnapelőtt — szatirikus műsor.

22.50: Hírek, befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hatikva.

ISKOLA-TÉVÉ

14.00: Óvodásoknak.

14.14: Természetről a 8. oszt. nak.

14.30: Via Maris — országismer-tetés.

16.47: Felolvasás Andersen: „Az árnyék” c. regényéből.

17.30: Rajzfilmek.

18.00: Tudományos film (arab).

18.15: Üdvözlét (arab).

18.30: Zsidó és arab művészek műsora.

19.00: Arabnyelvű műsor (hírek, tévé-vita).

19.30: Hámávdül... és chanukagyertya gyújtás. A „40”-es szám szerepe a vallásban.

20.00: A Hét — hangos heti híradó.

RÁDIO

A KOL JISZRÁÉI ADÁSAINAK 6J HULLÁMHOSSZAI

A-MUSOR: az egész országban (Éjjeli kivétellel) 522 méter; Jeruzsálemben 522 és 256 méter; Éjjel 221 méter.

B-MUSOR: Országzerte 497 méter; Jeruzsálemben 457 és 423 méter; Éjjel 256 méter; Haifa és Nyugat-Gáál 249 méter; Cíat 355 méter és Kirját Smonán 340 méter.

AZ FM MÜSORKÖZVETITES:

A-MUSOR: Jeruzsálem 91.3; Haifa 87.6; Éjjel 99.25.

B-MUSOR: Jeruzsálem 95.5; Haifa 88.8.

A HADSEREG RÁDIOJA: 1286 kilohertz (230 méter) az ország egész területén.

5732. Kiszlív 29.

1971. december 17., péntek. CHANUKA NEGYEDIK NAPJA

Az izraeli radio süfoidar sugározta magyar nyelvű adása minden este 20.45 órakor a 33.3 és 31.17 hullámhosszon hallható

ALLANDÓ HÍRKOZLES (Csak hétköznapokon) A-MUSOR 14 (és apezemle), 15, 16, 17, 18, 19 (és hangos híradó), 20, 22, 23 órák

B-MUSOR 6.05, 7, 1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (könyvű heber nyelven), 19.30 (Jiddis), 20.30 (román), 20.45 (orosz), 21, 22 órák

A HADSEREG RÁDIOJA 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 és 24 órák

B-MUSOR 6.00: Má tovu. 6.10: Torna. 6.20: Hanglemezek. 6.35: Műsorismertetés. 6.50: Egy perc heber nyelven. 7.15: Hanglemezek. 8.10: Reggeli zene. 8.55: Nagy emberek a kultúr-történelemben. 9.05: Hanglemezek. 10.05: Hízlásnyok. 12.07: Munkásoknak és munkadónak. 12.30: Zenes híradó. 14.10: Hová menjünk ma este! 14.35: Weekend — Joszi Bánai. 16.05: A serdülő ir-jusszák. 16.30: Eci fél a klasszikus zenétől? 17.04: Chanuka-dalok

„DO-RE-MI” Tel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458. Uj és használt zongorák. Nagy választék.

Mázál tov a kisfiu születéséhez.

SIKERES BRIT-MILÁ ÜNNEPSÉGEK

GROSS — LILIT

T. A., Máze u. 42., Rothschild-sarok

Telefonok: 612772, 722314

1971. XII. 17. UJ KELET 5

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Giszkalay János, a néhai cionista költő emlékére nagysikerű estet rendeztek a héten Chederán. Schwarz Jehuda, Rösse Mordechaj, Kertész Lili és Vajda Szimcha szerepelt, a liturgiái részt Neumen Ezriel főkéntor és Avineri Cvi látta el.

Nagysikerű koncertet adott Bécsben Farkas Méira, a kiváló izraeli zongora- művésznő a Musikverein Brahms- termében. Mozart, Beethoven és Schubert- művek szerepeltek a műsorán.

Legújabb szobrait állította ki a jeruzsálemi Engel- galériában a szombathelyi származású néhai Braun Dávid és Aliz unokája, Saul Bar-on állami tisztviselő fia.

A héten megjelent a „Traklin” kiadónál munkatársunk, Benedek Pál „Is is umázáló” (Kinnek-kinek a maga szerencséje) című kötete, amely a horoszkóp- irodalommal kapcsolatos tárcákat tartalmaz. A kötetet Zevén, a kiváló karikatúrtaista, a Máárv és a Háárec munkatársa illusztrálta.

Átütő sikerű, vacsorával egybekötött chanuka-estet rendezett a HOH és a Bné Herzl szervezte. Az ünnepi gyertyákat Eisenberg Ejl gyújtotta meg, ünnepi beszédet Katz Ári ügyvéd, a Bné Herzl elnöki tanácsának tagja mondott. Az estet Weissburg Etus vezette le. A művészi részben Dór Éva, Sándor György és Szalai B. Duci aratott sikert.

Sok jókívánságot kapott a héten Sándor György, a kiváló énekes-színész, aki házasságot kötött Kappel Szonjával. A szép családi ünnepekre a tel avivi főrabbinátus fogadótermében volt. A násznép az izraeli magyar-zsidó közélet és kulturális élet számos vezetőjéből, tagjaiból és magyar nyelvű színtársulatok tagjaiból alakult, s nagy szeretettel vették körül az ifjú párt.

A köztiszteltetben álló bustyaházi származású, Tel Avivban élő Elefant Zalmán és Feigi családi körben ünnepelték a házasságkötésük 25. évfordulóját.

Sikerés chanuka-est volt Jeruzsálemben, a Chug Jócé Hungária klubjában. Az ünnepi lángokat Hendlér főkéntor gyújtotta meg, megnyitót dr. Révész Eliezer mondott, majd Kaufheil Jehosua Árje rabbi ünnepi beszédét következett. A művészi részben Sugár Jenő színművész vidám magánzámokkal szórakoztatta az egybegyűlteket. Az est háziasszonya Almagor Ráchel, Mózes Joján, Simon Olga és Scherman Eliséva volt.

A jeruzsálemi Zack kiadónál megjelent a „Chol vomoód bálupán” - Hétköznap és ünnep az ulpánon - című héber olvasókönyv, amely a héber nyelvet haladó fokon tanulmányozók számára készült. A lapjain az olc-sajtóban már közölt riportok és tárcák, a többi között állandó cikkrövek, Jávor Viola frásai is megjelentek.

A héten megjelent az „Izraeli szemle”, dr. Árje Káddár lapjának chanukai száma.

Adler Márton és Magda (Moldován) leánya, Szilvia és Schreiber Menáchem házasságot kötött. A lakodalmat a tel avivi Táchbiv. teremben tartották meg. Ráv Freund volt szászregényi rabbi és Ráv Tóbiás bné bráki rabbi vezette a szertartást. A New Yorkban élő dr. Sréter Oszkár a menyasszony édesanyjának az unokabátyja.

A Bné Brit-rend natanjai Löw Immánuel páholyában sikeres chanuka est volt. Vadász József elnöki megnyitóját követően Berg József főrabbi mondott ünnepi beszédet, majd Benedek Pál tartott vidám előadást. Az estet dr. Gonda László, a páholy kultúrtevékenységének elnöke vezette le.

A tel avivi Mérnökök Házában tartották meg szép külsőségek között Groszman Málkát és Kellner Micháel lakodalmát. A násznép szeretettel vette körül az ifjú párt és az örömszülőket, Groszman Tibort és Ciporát, illetve a menyasszony nagybátyját, Reich Jehosuat s feleségét. Helént. A menyasszony a néhai Reb Eliezer Szimcha Reich szigeti talmudtudós unokája.

A bécsi belvárosi főimházbán szép külsőségek között vezette a chupa alá Teichner Péter dr. Hacker Iván, a Bné Brit wieni elnökének leányát, Gabriellát. Az esketési szertartást dr. Eisenberg Akiba bécsi főrabbi vezette. Jelen volt az esküvőn és a chupa alatt megáldotta az ifjú párt dr. Saigó László budapesti főrabbi. Az esküvő után a Palais Auerspergen fogadás volt, ahol megjelent Pafis izraeli nagykövet, a követség tagjai, a bécsi zsidó közélet számos vezető személyisége, s szeretettel ünnepelték az ifjú párt és az örömszülőket.

Grünwald Olga és Elemér jókívánságot kapott, ugyanis fiuk, Menáchem feleségül vette Bisztricer Miri, Bisztricer Szará és Efrájim leányát. A menyasszony szülei nagyváradi származásúak.

A haifai Idősebbek klubjában „Halló, itt Tel Aviv” címmel Klein Bözi tartott sikeres előadást. Kauders Viola, a klub elnöke üdvözölte az előadót.

A Makkabea jeruzsálemi szervezetében sikeres chanuka-est volt. Kaufheil Jehosua Árje elnöki megnyitóját követően meggyújtották az ünnepi lángokat, majd a tagság jó hangulatban, sokáig maradt együtt.

Szép siker jegyében tartották meg Haifán az aradi zsidó liceum egykori tanárainak és tanítványainak 30 éves találkozóját. Dr. Schönfeld Miklós, dr. Deutsch Loránd, dr. Deutsch Ferenc, Dán Oszkár és Krausz I. szólt fel a találkozóon, amelyen dr. Gordon Tamás orvos a liceum volt növendéke vezetett le.

Sok jókívánságot kapott Fisch Eszter (Ági) és Friedmann Árje az eljegyzésük alkalmából. A menyasszony Fisch Barnach és Magda leánya, a vőlegény Friedman Juda és Ráchel fia. A

A WIZO jeruzsálemi közönsége előtt sikeres irodalmi előadást tartott Tanács Emma előadóművésznő.

Dr. Kunda Ándor időszerű kárterítési problémákról tartott előadást Rámát Gánban, a WIZO közönsége előtt. Eichler Chává, a szervezet elnöke köszöntötte az előadót.

Sok jókívánságot kapott Moesári Gábor mérnök és felesége, Judit, ugyanis Rán fiukat felvették Avrahám ávnu szövetségébe. Jutott a jókívánságokból a nagyapának, Kordor Lipót zeneszerzőnek is.

Harel - Herskovits Tibor, a cfái Mitán iskola igazgatója és felesége Wanda asszony sok jókívánságot kapott, ugyanis Támár lányuknak báb-mivvá ünnepeket rendeztek.

A cfái magyar jisiv tagjai jókívánságokkal halmozták el Elmer Jehosuat és feleségét. József Mordechaj fiuk bár mivvája alkalmából.

Nagy részvét mellett temették el a kirját sauli temetőben Lieberman Sálom hadnagyot, aki kötelessége teljesítése közben meghalt.

A tel avivi magyará jisiv nagy vesztesége volt a héten Slatinski Jenő, a Hámásbir gyapjuosztálya vezetőjének halála. A choloni temetőben helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Budapesten kegyeletos emlékünnepe volt a belvárosi Süttő utca 2. számú ház előtt, amelyet emléktáblával jelöltek meg, ugyanis ott lakott hosszú években át Szomor Dező, a kiváló, egyéni hangú magyar-zsidó író.

A Nemzeti Liga csapatai támogatást kérnek a Tototól

Nyílt és adóköteles fizetés bevezetését javasolják labdarúgók számára a Kneszet közoktatási bizottságában, amely a sportág problémáival foglalkozik. Az amatőr és professzionizmus kérdésében ellentétek mutatkoznak a bizottság tagjai között, az általános vélemény azonban az, hogy a jelenlegi államotörzsmusnak véget kell vetni.

Smuel Támir képviselő azt javasolja, hogy létesítsenek külön amatőr és professzionális bajnokságokat, amelyek párhuzamosan folytathatják működésüket. Avrahám Katz képviselő véleménye szerint a nemzeti liga legyen professzionista, a többi osztályokban pedig amatőr csapatok játszanak. Elimelech Rimalt képviselő áthidaló javaslatot fogalmaz, amely hétfőn kerül a bizottság elé és remélik, hogy ezen az ülésen már döntés is történik.

Számos javaslat hangzott el abban az irányban, hogy az érvényben levő amatőr szabályokat a tényleges helyzethez alkalmazják. Azt akarják, hogy legyen közutodomás a labdarúgó fizetése és az egyesületek vonják le a játékosoktól az adót.

A bizottságot egyébként foglalkoztatják a labdarúgással kapcsolatos egyéb problémák is. A toto-rendszer módosításáról szóló törvényjavaslat már a bizottság előtt fekszik. Az a határozat van kialakulóban, hogy a szerezési játékok tanácsában a kormány, a sportközpontok, valamint a közéleti tényezők legyenek képviselve. Foglalkozik a bizottság az ifjúsági sportolók nevelésével, valamint a község körében megnyitkozók

X A tel-avivi kosárlabda derby, amelyet hétfőn a Hápoél Tel-Aviv kérésére ellenére lejátszottak Cholonban, meghosszabbítás után 97:95 arányban a Mákkábi Tel-Aviv szoros győzelmével végződött. A mérkőzésen mind a két csapat elsőrangú formát áruult el és a szakértők megálapították: ha a Mákkábi így játszott volna az athéni Panathoikos elleni Európa Kupa-mérkőzésen, feltétlenül tovább jut. Ha pedig a Hápoél játszana minden mérkőzésen ilyen színvonalon, aligha került volna a nemzeti liga utolsó helyére.

X Firenze, az olasz röplabdabizottság vezetője Beér-Séván, a jövő hét elején edzőmérkőzést játszik a válogatott kerettel. Giora Spiegel, aki a válogatott legjobb embere volt a skóciai Rangers elleni mérkőzésen, közölte, hogy nem vehet részt ezuttal, mert sok tanulnivalója van az egyetemen.

X A Mönchengladbach, amelynek

A professzionizmus bevezetéséről tárgyalt a Kneszet közoktatási bizottsága

huligán tünetek megfékezésével. Itt említjük meg, hogy a nemzeti liga csapatai mozgalmat kezdtek annak érdekében, hogy a toto kétmillió fortra tehető jövedelem-fölöslegről támogatást nyújtsanak az anyagi nehézségekkel küzdő csapatoknak. Annak idején, amikor a labdarúgásal kapcsolatos visszaélésekről tárgyaltak, Jozsef Inbár, a szerencsejátékokkal foglalkozó tanács elnöke azt mondotta, hogy a toto kétmillió font fölöslege van, amelynek hovatordításáról még nem döntöttek.

SPORTHIREK

X A forduló érdekessége, hogy az élcapatok, (a Hápoél és Mákkábi Tel Aviv, a Mákkábi Natanja, Hápoél Haifa - Hápoél Tel Aviv, Betár Jeruzsálem - Mákkábi Haifa, Hákoach Rámát Gán - Mákkábi Tel Aviv, Bné Jehuda - Mákkábi Natanja, Mákkábi Jaffa - Betár Tel Aviv.

A forduló érdekessége, hogy az élcapatok, (a Hápoél és Mákkábi Tel Aviv, a Mákkábi Natanja) idegen pályán játszanak.

Céllövészet: Szombaton a rámát-gáni lövöldében tartják meg az országos bajnokságot rendez olimpiai standard fegyverrel. A reggel 9-kor kezdődő versenyeken a felnőtt, ifjúsági és nő-játékosok vehetnek részt.

Kerékpárverseny: Szombaton megtartják Beér-Séván a hagyományos kerékpárversenyt Urim kibuc négy hős halottja emlékére.

Asztali teniszben a nemzeti bajnokság hetedik fordulóját játszzák.

Atlétilai versenyt tartanak jövő hét keddjén. Az ifi-atlétilk számára rendezett versenyen meghívott felnőtt sportolók is részt vesznek. A verseny a Wingate intézetben este 7 órakor kezdődik.

«ZORBA»
KLUB
Jaffa, Jefe 15
tel: 861700-821243
Csak rövid ideig
ELŐSZÓR AZ ORSZÁGBAN
KETY CRISTAL
Párizs,
strip-tease művésznő
a Lidóból.
DUO FOKKER
London,
kómikus, erotikus
 attrakció.
CORODINI
Milánó,
diplomás illuzionista
DUO KUTY
Bruxelles,
akrobata, az egyetlen a
világon a maga nemében
TREVIZI
csodálatos bfvész
MIRALVA
Finnország
sextáncosnő a
párizsi „Sexi”-ből.
DUO BARCELONA
egyensúlyozó művészek.
LIVIA
Amsterdam,
a gumi testű nő.
GEZA FLA
Párizs,
szórakoztató paródia
CIPORA ANOCH,
izraeli énekesnő
Az itt tartandó estélyek ügyében munkás tanácsok tagjai forduljanak hozzánk
12-4 és 18-20 óráig.
Szombaton d. u. 5.30-kor
ötörai tea
teljes műsorral,
Aki magával hozza ezt a hirdetést az ötörai teára, engedélyes beléptidíjja élvez, 4 párig személyenként 5. pont, első tallal.
Megkezdődött a helyrendelés az újvi neszefre

A magyarországi cionista mozgalomból ismert
GOLDBERGER JÓZSEF és neje ZSUZA
szül. Fehér (Budapest - New-York)
rokonlátogatásra Izraelbe érkeztek. Megtalálhatók december 18 és január 1 között esténként Haifán, a 67616 telefonszámon.

FERENCZ Zoltán és Miky valamint feleségeik
(Máramarosziget - New-York)
országjárásra és rokonlátogatásra Izraelbe érkeznek. Szívesen találkoznak régi barátjaikkal, jóismerőseikkel Tel-Avivban, a Hotel Shalom Towerben péntek, december 24-ike és vasárnap délelőtt közötti időpontban.

TEL-AVIVI EGYETEM
ORVOSI FAKULTÁS
AZ ANTL ALAP VEZETŐSÉGE
Az orvosi fakultás hallgatóinak juttatandó ösztöndíjakkal kapcsolatban közöljük, hogy mindazok, akik a fenti alpból ösztöndíjat kívánnak kapni az 1971-72-es tanévre, nyújtsák be kérvényeiket az orvosi fakultás irodájában, Kirját Háuniverzita, Rámát-Áviv, 1972. január 1-ig.
A SZÜKSÉGES NYOMTATVÁNY AZ ORVOSI FAKULTÁS IRODÁJÁBAN KAPHATÓ.

W. H. ROBERT * A „Tournée Theater” bemutatja
DUETT IM ZWIELICHT
Vígjáték. Írta: NOEL COWARD
A Theater in der Josefstadt, Wien előadása
Közreműködnek:
SUSANNE ALMASSY • VILMA DEGISCHER
KARL SCHOENBOECK • BERND ANDER
ELŐADÁSOK

TEL-AVIV:
vas., dec. 19,
hétfő, dec. 20,
csüt., dec. 23,
kedd, dec. 29.
Ohel-Sém
este, 8.30
Jegyek:
Union
Haifa: Orach, december 22, 9 órakor -
Jegyek: Nova, Garber.
Givatájim: Hadar, december 24, 8.30,
Jegyek: Geva, Rechnitz.
Jeruzsálem: Bét Háám, dec. 27, 8.30 -
Jegyek: Cahane.
Natanja: Eszter, december 30, 9 órakor.
Jegyek: Signal.
Kirját Bialik: Savyon, dec. 31, 8.30. -
Jegyek: Savyon.

MODERN MÓDSZEREK

„EGGED” AZ ELEKTROMOS AGYAK KORÁNAK UTTORÓJE IZRAELBEN.
Az óriási tevékenység, amely az ilyen széleskörű szolgáltatással kapcsolatos, arra kényszerítette az „Egged”-et, hogy új megoldásokat keressen a problémák áthidalására. A válasz - elektromos agyak hálózata, amelyet egy óriási computer irányít és amely havonta sokmillió adatot dolgoz fel a járművek gondozásával, alkatrészek megrendelésével, a közlekedés tervezésével, az emberi erővel, a bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatban.
„EGGED” VEZET AZ UTAKON ÉS A GÉPESÍTÉS TERÉN.

EZ AZ «EGGED»

Szadát háboruja

A dél-kelet-ázsiai konfliktus árnyékában

— Ami csirájába elfojthatja, ami átmenetileg kitolhatja és ami siettetheti a negyedik fordulót —

Irt: FRIED MIKSA

tőben 18 ezer zsidó van nyilvántartva.

Pakisztán két területe 946.719 négyzetkilométer, amelyből a keletre, amely fellázadt a központi hatalom ellen és amely háborús forrongásba hozta Dél-Kelet-Ázsiát, alig 143.242 jut. Ezzel szemben az összlakosság eléri a 105 milliót, amelyből a kisebb keleti tartományban 54,3 százalék, vagyis több, mint 57 millió lélek zsúfolódik össze. A hitfelekezetek sorában szerepel: 88,1 százalék mohamedán, 11,6 százalék hindu és 0,3 százalék más vallás, köztük 400 zsidó.

A BENGLA DES MOZGALOM GYÖKEREI

Ha a vallási megosztást lehet is megközelítően kimutatni, lehetetlen a rengeteg népi, faji és törzsi csoportosulást egy cikk keretében felgöngyöltetni. Áll ez akkor is, ha mindjárt tudjuk, hogy ez a faji konglomeráció beletartozik az indogermán népek családjába, talán fel sem sorolható számu nyelvvel és tájszóval. A háborúra okot szolgáló Kelet-Pakisztánban a lakosságának több, mint 50 százaléka a bengáli nyelven értekezik. Ez a gyökere tehát a Bengla-Des néven a köztudatba átment szeparatiztikus törekvéseknek. Természetesen, nem beszélve a széleségi politikai, társadalmi és gazdasági okokról, amelyekre a háborús villongások visszavezethetők.

De nézzük most már az indiai-pakisztáni háborúból kifolyólag, bennünket, az izraeliekét közelről érintő aspektusokat. Azokat, amelyek kihathatnak a közkeleteli életterünkre. Illetve az arab-izraeli, de főleg az egyiptomi-izraeli konfliktusra — a negyedik fordulóra. Cikkünk más helyén utaltunk ugyanis arra, hogy a délkelet-ázsiai háború csirájába fojtathatja az egyiptomi korszakot. Miért? Azért, mert az indiai-pakisztáni háború megelőzte Anurád Szadát harci kezdeményezését. Ennek viszont sulya és jelentősége van.

AMIT A KREML NEM BOCSÁT MEG SZADÁTNAK

A távoli csata elvonta a világ közvéleményének figyelmét a Közkeletől. A színesi színpadon tetszelgő Szadátnak nézőiért kell, amely tapsolhat neki, megidőzhet, félhet tőle és lélegzetszűzfajta lehet, miként hajszolja bele magát a Nasser-epigon olyan puszkaporos hangulatba, amelyből nincs visszakozás. Ez a publikum, amely összetevődik a muzulmán, a kommunista, a semleges, valamint magából az arab világból és last but not least, a három nagyhatalomból: Amerikából, Kínából és Oroszországból ez idő szerinti konfliktusban a hindu vallású India oldalára állott, a muzulmán vallású Pakisztánnal szemben. Hogy ez mit jelent az arab világ szempontjából, jellemző példaként említhetjük meg az UNO közgyűlés nagy színpadi jelenetét. Amikor a háború azonnali beszüntetésére és a harci-felek visszavonulására vonatkozó argentinai javaslat a plénum elé került, az arab országok, Egyiptommal együtt, a nagy többség oldalára állottak. Megszavazták a szóbanforgó projektumot, noha ez ellenkezett az indiai-orosz állásponttal és emines érdekkel. Feltételezhető-e, hogy Oroszország egyszerűen zsebre vágja katonai szövetségének. Egyiptomnak ezt a hitszegő és galád eljárását?

Persze, naivitás volna annak feltevése, hogy ezután az oroszok cserben hagyják Szadátékát és egyenesen a mi oldalunkra pártolnak át. Erről szó sincs! De hogy lesz pattogószavu orosz-egyiptomi elszámolás, a felől nem lehet kétségünk. Mint ahogy ennek az elszámolásnak következményeképpen megtörténhet, hogy az oroszok retorzióként, — no meg az indiai-pakisztáni esetpáté miatt is, — egyszerűen letilják az újabb háborút.

AMI SZEMBEHELYEZI MOSZKVT PEKINGGEL ÉS WASHINGTONN

Az viszont, hogy a távoli csata átmeneti halasztást diktálhat az egyiptomi-izraeli háború kirobbantásában, nyilván, több feltevésebből is táplálkozik. A délkelet-ázsiai összecsapás ugyanis alaposan rájlesztett a világ kis- és középnagyságu népeire. De nem különül a három nagyhatalomra. Az történt, hogy a Szovjetunió a maga védenének nyilatkozta ki Indiát, míg Kína pro-pakisztáni beállítottsága köztudomású. Kétségtelen, hogy előbb-utóbb Peking is legalább olyan lépések megtételére kényszerül, az Indiánál sokkal gyöngébb Pakisztán érdekében, mint amilyeneket a Szovjetunió az első pillanattól fogatosított az indiai katonai főlény biztosítására.

Emellett áll, hogy Amerikát formális szövetség köti Pakisztánhoz még Eisenhower -

Foster Dulles idejéből. Amikor ugyanis Pakisztán belekapcsolódott abba a katonai védelmi övezetbe, amely Amerika kezdeményezésére jött létre a kommunista országok előretörésének a megfékezésére és a szabad világ megvédelmezésére. Ennek következtében a délkelet-ázsiai konfliktus, tul a két harci félén, szó szerint véve: szembeállítja Oroszországot Kínával és Amerikával. Igaz, ennek a mostani szembeállításnak távolról sincs már ideológiai jellege. A kommunista és a kapitalista definíciók régen kikoptak a közhasználati szótárakból. Helyükbe léptek az imperialista, világhódító meghatározások, amelyek ez idő szerint egyformán alkalmazhatók mind a három nagyhatalomra.

MIÉRT FÉKEZNEK MEG AZ OROSZOK EGYIPTOMOT?

Az a szerencse, hogy a három nagyhatalmi rivalitás nem élesedett még ki annyira, hogy elodázhatalanul kenyérfőzésre kerüljön a sor közöttük. Ez idő szerint arra töreszenek, hogy a pártfogásuk alatt álló csatlósállamok harci lendületét lecsönveszték. Ha pedig ezek intelmük dacára háborúba keverednek, mindent megtesznek, hogy idejében visszakozzanak, nehogy őket is háborúba sodorják.

De ekkor is az a céljuk, hogy védenek a lehető legtöbb profitálhasson a háborus kalandból, annak bizonyítására, hogy az ő védelmük alatt ki is ruccanhatnak nagyobb rizikó nélkül. Mert Oroszország éppen e léggé érdekelt India oldalán, a délkelet-ázsiai konfliktusban, nyilván megtesz mindent, hogy az egyiptomi csatlósának a megfékezésére. Legalábbis ezuttal, átmeneti időre!...

A KISZAMITHATLAN ARAB ÉSZJÁRÁS

De lehet, hogy pontosan azok a körülmények, amelyek logikusan arra a következtetésre kellene, hogy vezessenek, miszerint a délkelet-ázsiai háború a csirájába fojtja a közkeleteli konfliktust, avagy éppen kitolja átmeneti időre, siettetheti, maga után involválhatja a negyedik fordulú kirobbantását. Kérdéshetnek ezuttal is: miért? Azért, mert a kiszámíthatatlan arab észjárás, saját jól felfogott érdekeinek figyelembevétele nélkül, arra veheti rá Szadátot, hogy fejest ugorjon a Szuézi-kanálisba. Kiszámítja magának, hogy az általános csatazajban célra vezető, ha növelik a fejlettségét. Rájest a nagyhatalmakra, ha nem fizetik meg neki a béke árát, követeléseinek teljesítésével, egyiptomi gyutacsalló lángra borítja a Közkeletet és rajta keresztül a fél világot.

Az UNO kérésze, hogy politikai határozattal neki, Szadátnak kedvezzen és ezáltal megnyugtassa az egyiptomi forróvérű tiszteteket, pontosan az ellenkezőjét érheti el. Arra a következtetésre juthatnak, hogy a Nemzetek Szövetsége már jóelőre ratifikálta a közkeleteli háború kirobbantását. Figyelem!

LAMPEL-LAPID TAMÁS:

ESZKIMÓK INDIÁBAN

Csunya gyanyu vert fészket a szivemben. Nemrég vita volt a tévé képernyőjén „A Harmadik Óra” című sorozat keretében a spanyol polgárháborúról. Miért volt ez a vita? Nem azért, mert bármilyen időszerűsége, vagy fontossága lenne napjainkban a spanyol polgárháborúnak, erről szó sincs.

Hanem? Azért szervezték meg a vitát, mert a „Mehalni Madridban” című film a műsor-készítés rendezésére állt. Más epizód filmjűk nem volt éppen raktáron... Az eszükbe sem jutott, hogy lehetne vitatkozni a halottboncolásról, vagy a közkeletli korrupcióról, ha kéznél van az a bizonyos madridi film.

Felvetődött bennem egy ötlet. Hogyan lehetne aktuális vita-anyagot teremteni egy meglévő, tehát rendelkezésre álló film körül? Akkor gondoltam erre, mikor láttam, hogy az indiai-pakisztáni háború kapcsán időszerűnek látta a „Mábát” hirmagazin szerkesztője lepergetni a kezéigében lévő filmet az indiai-amerikai viszonyról. Már hetek óta ott porosodott a polcon az a hiradó-film, amely Indira Gandhi, az indiai miniszterelnök amerikai utjáról, Nixon elnökkel tett látogatásáról készült, s a pakisztáni-indiai háború teremtette meg az alkalmat, hogy levetítsék a közönségnek. Megfelelő politikai kommentár kíséretében az indiai-amerikai kapcsolatokról.

Ha történetesen Honoluluban járt volna néhány hét előtt Indira Gandhi, most az indiai-honoluli kapcsolatokat világította volna meg számunkra egy magvas előadás. Ha viszont az eszkimókról lett volna kéznél egy film, azt láthatuk volna, a következő szöveg kíséretében: — Felvételünk cápvadászat közben mutatja be az eszkimókat. India, ahol eszkimó nem élnek, támadást indított Pakisztán ellen, ahol viszont nem található cápa... Ez a módszer tovább fejleszhető és csak

Három testvér — két lány és egy fiú — uniformisban

Egy család ahol egyszerre három gyerek katoná

Irt: BOROS GYÖRGY

Uri és Sosáná — az ikerpár

A sarki fűszerüzletben a hét végén csucsforgalom: az asszonyok bevásárló-szatruk-kal kezükben, türelmesen várakoznak, hogy sorra kerüljenek. Am egyikük, megunva a várást, így szól a kereskedőhöz:

— Legyen szives, kivételesen adjon nekem soron kívül! Ugyanis hazajött a fiam a katonaságtól és sütni akarok neki valmit. És még ki kell mosnom a rengeteg szennyes is, amit hazahozott...

Egy másik asszony rátröfölgel, derültséget kelte és egyben kárörvendő nevetést is csalva az arcokra. Kényszeredetten nevet a protekcióról folyamodó, felsült asszony is — és már nem erőlteti a soronkivüliségre igényt tartó jogát. Mert itt bizony alulmaradt; a másik érvei sokkal súlyosabbnak bizonyulnak:

— Na, ha ezen a címen lehet soron kívül bevásárolni, akkor engem szolgáljon ki először. Nekem ugyanis három katonám jött haza... Két lány és egy fiú. De én bizony nem kötöm senki orrára, mennyi piszkos holmit hoztak haza, a lényeg, hogy itt honnak, egészségesen — báruh hásem!

Szimchá Benvenisti — így hívják a három katonagyereket anyját. Fiatal asszony, bevéve, hogy a nagytöbbség és ezek sorában a különben egymással élesen szembehelezkedő rivális Oroszország és Kína is unisóno Egyiptom mögé sorakoztak fél. Arra, nyilván, nem gondol senki Kairóban, hogy az egyiptomiak szép szeméért Moszkva és Peking nem lép katonai szövetségre és nem vonulattják fel hadseregeiket — Szadát győzelmeinek a biztosítására.

Mindenesetre a mainál is acélotzóbb idegekre lesz szükségünk, hogy a Közkelet puszkaporos atmoszférájában magabiztosan helytállhassunk. Hisszük, hogy akár a multban annyszor, ezuttal is, népünk odaadó egysége, jobb jövőbe menti át országunkat.

nem nézné ki „belőle” az ember a három katonát... És mivel a három közül kettő lány — a lányok katonai szolgálata körüli vita hátása alatt — első kérdésünk ez volt hozzá:

— Nem félti a lányait? — De igen! Nem is anya az olyan, aki nem félti a lányát és nem akarná megóvni minden veszélytől, bajtól! De én nem attól a veszélytől féltém őket, amire maga gondol... Hanem elsősorban a rengeteg közkeletesi balesettől. Remegve nyitom ki a rádiót, hiszen ritka az olyan nap, hogy ne mondanák be katonák neveit, akik közkeletesi szerencsétlenségben pusztultak el. Ami pedig a kérdés erkölcsi oldalát illeti: ha egy lány le akar térni a jó erkölcs utjáról, ehhez nem kell a katonasághoz bevonulnia, mert el fog romlani a civil életben is —, ha ehhez meg van a hajlama. És ez megtörténhet abban az esetben is, ha

Ádiná, a legidősebb katonalány, aki a Goládon szolgál

otthon szigorú, jó nevelésben részesült, vagy vallásos keretek között nőtt fel. En ebből a szempontból nem aggodom lányaimért! A katonaságot nagyon jó nevelő intézménynek tartom és természetes, magától értődő volt számunkra, hogy bevonultak katonai szolgálatra, amikor annak eljött az ideje.

Az udvaron, a hosszú száritókötelen, khaki ingek, khaki nadrágok szardának. Még hozzá anyi, hogy a családi viszonyokkal nem ismerős idegen a mosás leletből könynyen arra a következtetésre juthat, hogy itt bizonyára egy katonai mosóda főlküze-me működik. Bent a földszinten fekvő lakásban (mindössze két kis szobából, szalomból, egy kis konyhából, illetve ebédlőből) és persze a melléképületről, tevődik össze Benvenistiók otthona) a látogató elé táruló kép még jobban megerősíti elképzelését a „katonai mosódóról”: mindenütt katonai, khaki-holmik. Övek és vállpántok, sapkarózsák és (Folytatás a 9-ik oldalon)

lehet iktatni egy sportfilmet is, amely azt mutatja, hogy valamelyik válogatot csapatunk elveszt egy mérkőzést nemzetközi szinten. Ha történetesen aznap sehol sem vesztettünk, a műsorközölgő ezt mondhatja:

— Az indiai-pakisztáni háború ma sport-szerűen szellemben folyt, ugyanis az indiai katonák 20.000 pakisztántit öltek meg...

Azt hiszem, leghelyesebb, ha a „Mábát” egy óvodai felvétellel fejeződik be. A gyerekek mennek haza az óvodából és az óvodónéni integet utánuk, úgy bucsuzik tőlük.

Tudományos számításokkal bizonyíthatom, hogy nincs olyan hír, amely nem közölhető így ilyen képsor mellett. Például: Golda Méir miniszterelnök arra intette az ország népet...

Vagy: A pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy ma a holnap számádjára élünk...

Vagy: Szadát elnök kijelentette, hogy az egyiptomi katonák az ő drága gyermekei... Vagy: Többmillió gyermeket fenyeget az éhínség Indiában...

Vagy: A Kneszet befjezte a téli ülésszakot és szabadságra ment...

Meg kell jegyeznen, hogy a tévé műsor-közölgő már gyakorolják ezt a módszert. Bizonyára más is észrevette már, milyen erőfeszítéssel igyekeznek kapcsolatot teremteni a „Mábát” utolsó híre és az időjárás jelentés között? Például így fejezik be az utolsó hírt: Az ügy nagy közéleti vihart keltett. Ami pedig az időjárásról illeti — mészédes mosoly —, holnap nem lesz viharos időjárás...

Vagy: A Biztonsági Tanács határozata csak a hét második felében várható. Ezzel szemben teljes biztonsággal állítja a meteorológiai intézet, hogy holnapra derült idő várható...

Vagy: Leesett a hatodik emeletről és meghalt. Nos, végeztél nézzük meg, zuhan-e holnapra a hőmérséklet?

Vagy: A gruziai olék emelkedett hangulatban szálltak le a repülőgépről a meteorológiai intézet jelenté, hogy holnapra (csibészes mosoly) a hőmérséklet emelkedése várható...

TUL AZ ÖTVENEN ÉS AZ ÖTVENESEN

Írta: BENEDEK PÁL

Két kávéházi törzsvendég kájnál figyelt, hogyan verekednek a lányok és az egyik megjegyezte:

— No hiszen lesz majd dolguk a fodrászoknak!

Ugyanis a nők ősi szokása, hogy ha verekedésre kerül sor, leginkább hajba kapnak, cibálják egymás lokniját, s konty fennforgása esetén abba kapaszkodnak.

Olyan nagy volt a ricsaj, hogy percek belüli megjelent egy rendőrautó a helyszínen és három kócos lányt elvitte. Volt még szabad ülőhely a kocsijuk belsejében, de a többi lány — legalább még négyen voltak — felkötötte a nyulcipőt és elszaladtak.

Az Allenby-ut egyik mellékutcájában lévő kávéház legalább másfél órán át erkölcsös intézményé alakult át, mert legalább annyi idő kellett, amíg visszamerészkedtek a lányok.

Közben egyébről sem folyt a szó, mint a nagy verekedésről, és annak lélektani hátteréről.

Ez nem tréfa, valóban lélektani háttere volt a verekedésnek. Ne higyük, hogy az alvilágban könnyű elboldogulni lélektani alapismeretek nélkül. Az alábbiak — ha hevenyészett formában is — bizonyítást fogják ezt a tételt.

A hivatali féltékenységről bizonyára hallott már az olvasó, egyesek közelebbről is tanulmányozták a törvényt, amely szerint csak bizonyos sebességgel szabad felfelé kuszni a ranglétrán, mert különben kihívjuk önmagunk ellen a kollégák féktelen haragját, szélsőséges esetben a gyűlöletét.

Nem szabad többet, vagy legalább is sokkal többet keresni azoknál, akikkel együtt dolgozunk. Ez a szabály érvényes az alvilágban is.

Tamara ezelőtt négy, vagy öt évvel került szerelmi értelemben az ebek harmincadijára, addig viszonylag tisztességes leányzóként ismerték. Volt egy elhamarkodott házassága is, de hamar tudatod a férjén, aki végtelenül untatta, ráadásul anyagilag sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

A nők általában nem idegenkednek az anyagiaktól, de Tamár szinte betegesen szeretete a pénzt. Kedvenc mondata volt, hogy „mi, rossz lányok erkölcsi bizonyítványt nem kapunk, de a takarékbetétkönyv sok mindent pótol.”

Könnyen jön a pénz ebben a világban, de könnyen megy is. A lányok tudomásul vették, hogy Tamara különködésre hajlamos, nem pazarolja el a keresetét, de az bizonyos feszültséget okozott, hogy az utóbbi időben valóságos letarolta a piacot, a többi lányokat szinte alig engedte szóhoz jutni.

Mi lehet a titka Tamárnak? — kérdezték egymást a lányok, s az irigység hullámai egyre magasabbra emelkedtek, — majd kicsaptak medrükből.

A lányok lassan már egyébről sem beszéltek, csak Tamár sikereiről. Kezdtek komolyan figyelni, miért emelkedett ilyen magasra az árszója?

Támár igyekezett barátságos maradni a kollégáinhoz, de ahogy érezte velük, hogy a bajnoki táblázat élére került, míg egyesek a kieséstől, a B-ligába való átkerüléstől féltek, mint a Mátkábi Petach Tikva és a Hápoeli Cholon csapatai.

Talán az a titka, hogy nem emeli az árakat? — kérdezte az egyik lány a másikat.

Lehet — válaszolta a másik. — Támár megmaradt az 50 fontnál.

Mi lenne, ha általában árszallítást hajtánának végre mi is? Talán butaság volt 70 fontig elmenni két hónappal ezelőt.

És most jogcímünk is lenne, mert a dollárt leértékelték...

Ebből a tarifarendezésből nem lett semmi, pedig árszallításhoz még hatóság jóváhagyás sem szükséges, mindenki mehet a maga feje után, de a lányok alaposabban megvitatták a dolgot és kialakult az általános vélemény, hogy Tamárnak valami más titka van, nem minden a pénz.

Alaposabb megfigyelés alá helyezték.

Nem jöttek a probléma nyitjára. Csak azt látták, hogy szinte minden ügyfél Tamárt keresi és igen sokan állandóan vizszatérték hozzá hetenként egyszer-kétszer, mintha legalább is bérlettulajdonosok lettek volna.

Akkor is kikutatjuk a titkát, ha Tamár a feje tetejére áll! — jelentette ki egy elszánt, s legalább 10 évvel több szakmai tapasztalattal rendelkező lány, aki különben a „Csita” művészetre hallgatott és jó memóriájú teremtés lévén még nem felejtette el, hogy valaha ő is sztár volt egy ten-

gerpart-környéki sörözőben, ahol főleg az erkölcsrendészeti hordókat verték csapra.

Kikutatjuk, de hogy? Támár hallgat, mint a csuka és beszébeli a piaca áramló pénz nagyrészét, az ügyfeleitől pedig eddig még nem sikerült egy értelmes információt kapjunk. Lehetséges helyzet — fűzte hozzá egy másik bodros hajú.

Tehát? — Tehát csak azt tudom — jelentette ki a bölcselkedésre hajlamos Csita, hogy a mi világunkban azt jelenti a diszkréció, mint falun a jégverés...

A helyzet egyre mérgesedett. Az utóbbi két hétben már a diplomáciai kapcsolat is megszakadt a lányok és Támár között, a holland és a finn követségek funkcióját a kávéház pincérei töltötték be, a közvetett érintkezés elvei szerint.

Visszont a lányok részéről kezdett kialakulni a megoldás lehetőség-forgácsa, amelynek lényegét egyetlen szó fejezi ki. Provokáció.

Csak annyit tudtak a lányok, hogy „valami készül”, a részletekről Csita csak egyetlen kollégájától tájékozott, mert az is fontos alvilági törvény, hogy „tanúkról gondoskodjon a rendőrség, egy készülülő ügyről jobb, ha minél kevesebben tudnak.”

Csita ismert egy valaha jobb napokat és lányokat látott rechovoti urat, aki legalább 10 éve tökéletesen kikapcsolódott ebből a világból és a biztosítási szakmában helyezkedett el, mint kárbeszélő. Felkereste és illő tiszteletdíj ellenében megállapodtak.

Az illető — nevezzik e történet lapjain Sonnenfeld urnak -, felöltötte szép, rozsdabarna ruháját és egyik délután megjelent abban a bizonyos kávéházban. Leült, rendelt egy tejeskávéval kuglófot, s az estlappba mélyedt. Szóval ugy viselkedett, mint egy derék kávéházi vendég, akinek eszébe sem jut az erkölcsi bokaficam, azt sem tudja, hogy kell az ilyesmit borogatni.

Pontosan tudta Csitától, hogy melyik asztalnál ül Tamár, személyleírást is kapott, tehát a kávé elfogyasztása után elkezdett pislogni abba az irányba.

Nem pislogott hiába. Támár egy olyan biztató mosolyt küldött felé, mint amilyenre Szádát már hónapok óta vár. Moszkvától, s percekkel később Sonnenfeld ur átült hozzá egy kis teretereére.

Udvariasan bemutatkozott — ezt Csita kötötte ki, mert bemutatkozni ebben a világban nem szokás, aki mégis elrebeji a nevét, az perdőntő módon bizonyítja, hogy eddig még soha nem szegte meg az erkölcsi törvényeket ilyen helyen-, majd azt is megérdezték Tamártól, hogy hogy van.

Általános sikről később gyakorlati térre terelődhetett a beszélgetés, mert a fiatalok 10 perc múlva elhagyták a kerti helyiséget. Elindult a boldogság felé.

Egy óra múlva Csita és egy kollégáné a város másik felében, a „Kajja kankalin” kávéházban várták Sonnenfeld urat.

Milyen volt? — kérdezte mohány Csita, mire Sonnenfeld ur illetudóan szétárt a karjait és ez volt részéről a tömör válasz.

Nem az érdekel, maga mafla, eliheti, hogy másnak a magánéletével igazán nem foglalkozom. Engem a módszer érdekel. Ezért bérletük fel magát.

Hát tessék idefigyelni...

Az előadás alapos volt és minden titokra fényt vetett. Kiderült a következő: Tamara lélektani módszerrel dolgozott. Azt mondta Sonnenfeld urnak — és bizonyára minden férfinek -, hogy ő bizony szívesen vetné magát a karjaiba, ma különben is olyan egyedül éri magát és az izmos férfiakok szorításából talán erőt meríthetne —, de egy baj van. Őt csak az érett koru férfiak érdeklik, eleve van a fiatalokból. Egy tascó nem tudhat szeretni! — fakadt ki szenvedélyesen.

A melléte üfő férfi testét kellemes bizsergés járta át e szavak hallatán, s a következő kérdés így hangzott:

Mit jelent magánál az érett férfi?

Tamara kicsit eltprengett ilyenkor, aztán ezt mondta:

Sajnos, maga nem jöhet számításba. Nálam a férfi ötvennél kezdődik.

Nos, meg kell nyugtatnom, asszonyom, én már 52 is elmúltam — mondták neki a férfiak - tul a hatvanon.

Ezt nem hiszem el, ne is haragudjon! Tudja okmányokkal igazolni?

De kérem, miért ilyen bizalmatlan? Elvégre...

Egyszóval Tamara titka kiderült. Lélektani csapdját felfedezték és ezért estek a frizurájának. El akarták őt marni arról a környekről. A rendőrség szerint tényleg ez történik majd, mert aki olyan ügyes lány, mint Tamara, az a jég hátán is megél, mert bemeséli a hűtőházi munkásoknak is, hogy ha tul vannak az ötvenen, akkor egy ötvenesért komolyan érdeklődik irántuk.

Szőkéseim a pokolból

REGENY Írta: Henri Charrière

82.

Naric meg Quenier az elsöben halad, Massani meg Santini a tizenkettedikben. Gondolom, jól is van így, mert abban a pillanatban, amikor Naric megragadja a fát, a rudakat, meg az alkatrészt, a többiek még nem lesznek bent mind. Bébert éppen a műhely ajtajában áll majd, vagy valmivel előbb. Amikor kitor a botrány, minthogy iövöltenek majd, mint a sakál, mindenki önkéntelenül hátrafordul, Bébert-t is beleértve, hogy megtudja, mi történt. Négy óra, minden rendben ment, az alkatrészt a kápolnában van egy csomó anyag alatt. A kápolnából nem tudták kihozni, de frankón ott van.

Elmegyek Juliette-hez, de nincs otthon. Amikor visszaindulok felfelé, átmegek azon a kis téren, ahol az igazgatósági épület van. Meglátom Massanit meg Jean Santinét, az árnyékban állnak, és várják, hogy magánzárkába dugják őket. Ezt előre tudtuk. Elmegyek mellettük, és megkérdekem:

— Mennyi?
— Egy hét — válaszolja Santini.
Egy korzikai smasszer azt mondja:
— Igazán nem szép dolog, ha földiek összeverekeznek! Visszamegyek a táborba. Hat óra, Boursset csak úgy sugárik, mikor visszajön:
— Azt hitték — mondja —, rákom van, de aztán a doktor megmondta, hogy tévedtek, hogy semmi bajom.

Carbonieri meg a barátaim ünnepelnek és gratulálnak, hogy milyen ügyesen szerveztem meg az akciót. Naric meg Quenier is örül. Minden rendben. Éjszaka alszom, bár este odajuttek a kártyások, s hívtak játszani. Ugy teszek, mintha iszonyúan fájna a fejem. Ami csakugyan igaz is, mert halálisan fáradt vagyok, de boldog is, mert már csak egy lépés választ el a sikertől. Mert a legnehezebbjén túl vagyunk.

Ma reggel az alkatrészt ideiglenesen a fal alatti üregbe tette Mathieu. Valóban, a temetőőr sepreget a sírkövekben, a rejtekhely közelében. Hajnalonta egy falapáttal a temetőbe rohanok, rendbe teszem a földet a síron. A sírközt végigsepresem, aztán gyors léptekkel visszamegyek a pocészéshez, a küblik közé rejtem a seprüt meg a lapátot.

Pontosan négy hónapja készülünk a telachra, és kilenc napja kaptuk meg végre a tutaj utolsó darabját. Az eső már nem esik mindennap és olykor éjszaka sem. Minden idegzsáram a két döntő órára összpontosul: először is ki kell hozni Mathieu kertjéből a nevezetes alkatrészt, és hozzáilleszteni a tutajhoz, minden bordát pontosan beleilleszve. Ezt a munkát csak nappal csinálhatjuk. Másodsor a szökés. De nem lehet azonnal, mert ha már kihoztuk a tutajt, meg meg kell tölteni kókusszal és élelemmel.

Tegnap mindent elmeséltem Jean Castellinek, meg hogy hol tartok. Boldog, hogy már-már sikerült. Azt mondja:

— Első holdnegyed van.
— Tudom, vagyis éjfélkor a hold nem zavar. Az apály tízkor van, a vízszállás legalkalmasabb időpontja hajnali egy-két óra.

Carbonierével úgy döntötünk, hogy meggyorsítjuk az eseményeket. Holnap reggel kilenckor helyére tesszük az alkatrészt. Éjszaka pedig szökés.

Másnap reggel, előre megbeszélte terv szerint, a kerten keresztül megyek a temetőbe, egy falapáttal ugrom át a falon. Miközben én leszedem a földet a gyékényekről, Mathieu kimozdítja a követ, és csatlakozik hozzám az alkatrészzel. Együtt húzzuk le a gyékényeket, és féltesszük. A tutaj a helyén van, kifogástalan állapotban. Csupa sár, de semmi baja. Kihúzzuk, mert az alkatrészt hozzáillesztéséhez sok hely kell. Bepaszitjuk az öt bordát, mindegyiket erősen rögzítjük. Hogy belemenjen a csapszeg, kénytelenek vagyunk kövel kalapálni. Amikor végre befejeztük, és már éppen a helyére tennénk, megjelenik egy felügyelő, karabélyal a kezében.

— Ne moccanjatok, vagy halál fia vagytok!
Elengedjük a tutajt, és felemeljük a kezünket. Felismerem a smasszert, a műhely főfelügyelőjét.

— Ne csináljatok marhaságot, ne ellenkezetek, rajtakaptalak. Ismerjétek be, és mentsetek legalább az életeteket, úgyis csak egy hajszálón lóg, mert igazán kedvem volna lepuffantani benneteket. Na, indulás, feltartott kézzel! Irány a parancsnokság!

Amint kijövünk a temető kapuján, egy arab kulcsárral találkozzunk. Azt mondja neki a smasszer:

— Köszönöm, Mohamed, nagy szolgálatot tettél. Holnap reggel gyere be hozzám, megkapod, amit megígértem.

— Köszönöm — mondta a gernyák. — Feltétlenül ott leszek, de Bébert Celier is tartozik nekem, igaz, főnök?

— Azt vele intézd el — válaszolja a smasszer.

Mire megkérdekem:

— Szóval Bébert Celier mártort be bennünket, főnök?

— Nem én mondtam.

— Mindegy, jó tudni.

Kettönket még mindig sakkban tartva a karabélyal, azt mondja a smasszer:

— Motozd meg őket, Mohamed.

Az arab kihúzza az övembe dugott kést, meg a Mathieu-ét is. Azt mondom neki:

— Ronda alak vagy, Mohamed. Hogyan láttál meg bennünket?

— Mindennap felmáztam a kókuszpálma tetejére, hogy megfigyeljem, hová rejtitek a tutajt.

— Ki mondta, hogy figyelj minket?

— Először Bébert Celier, aztán meg Bruet felügyelő.

— Indulás — mondja a smasszer —, sok a szöveg. Most már letehetitek a kezeket, és gyerünk, kilépni.

Az a négyház méter, amit a parancsnokságig meg kellett tennünk, életem leghosszabb útjának tetszett. Teljesen összeomlottam. Ennyit küszködni, hogy így befürdünk, mint valami lapaj hólyagok. Isteneim, milyen kegyetlen vagy hozzám! Szép kis jahlé volt, ahogyan beértünk a parancsnokságra. Mert ahogy haladtunk, innen-onnan felügyelők bukkantak elő, és csatlakoztak ahhoz, amelyek még mindig nekünk szegte a karabélyát. Mire megérkezünk, hét vagy nyolc smasszer volt a nyomunkban.

A parancsnok, minthogy az előrefutó arab értesítette, az Igazgatóság épületének ajtajában állt, Degával meg öt felügyelővel együtt.

— Mi történt, Bruet úr — kérdi a parancsnok.

— Az történt, hogy tetten értem ezt a két embert, amint éppen elrejtettek egy tutajt, azt hiszem, teljesen készen van.

— Van valami mondanivalója, Pillangó?

— Nincs, majd a tárgyaláson lesz.

— Magánzárkába velük.

Abba a zárkába kerültem, amelyeknek beszegezett ablaka a parancsnokság bejáratára felé néz. A zárka sötét, de a parancsnokság mellett elmenő emberek beszédét hallom.

Az események gyorsan haladnak. Három órakor kivezetnek bennünket, és megbillenselenek.

A nagyteremben afféle rögtönzött bíróság: a parancsnok, a helyettese, a főfelügyelő. Egy smasszer az írrok. Messzebb, egy kis asztal mellett Dega ül, ceruzával a kezében, bizonyára neki kell leírnia vallomásainkat.

— Charrière és Carbonieri, hallgassák meg Bruet úr maguk ellen tett feljelentését: „Alulírott, Bruet Auguste főfelügyelő, az Üdvösség Szigetek műhelyének parancsnoka, lopással, az állam tulajdonát képező javak eltulajdonításával vádolok két fegyencet, Charrière-t és Carbonier-t. Cinkossággal vádolom Boursset asztalost. Alapos gyanúm van büntársként fellésségre vonni Naricot és Quenier-t. Továbbá kijelentem, hogy Charrière-t és Carbonier-t tetten értem, amint meggyalázták Privat asszony sírját, amelyet a tutaj elrejtésére használt fel”.

— Van valami mondanivalójuk? — kérdi a parancsnok.

— Először is az, hogy Carboniernek semmi köze az egészhez. A tutajt egyetlen ember befogadására terveztem, az enyémmé. Csak arra kénszerítettem, hogy segítsen nekem levenni a sírról a gyékényeket, mert egyedül nem bírtam. Vagyis Carbonieri nem bűnös az állam tulajdonát képező javak elikkasztásában és ellopásában, továbbá szökést elősegítő cinkosságban sem, mivel a szökés nem történt meg. Boursset pedig csak egy szegény ördög, aki halálos fenyegetésre cselekedett. Ami Naricot és Quenier-t illeti, ezeket az embereket alig ismerem. Tanúsítom, hogy semmi köziük az üggyöz.

— Az én értesüléseim szerint nem így van — mondja a smasszer.

— Anna a Bébert Celier-nek, akitől az értesüléseit szerezte, nagyon jól jön ez az ügy, hogy busszából, igazságtalanul bemarhasson valakit. Ugyan ki bízik meg egy ilyen spicliben?

Egyszóval — mondja a parancsnok —, magát hivatalosan lopással, az állam tulajdonát képező javak eltulajdonításával, sírgyalázzal és szökési kísérlettel vádoljuk. Legyen szíves aláírni a jegyzőkönyvet.

— Aláírom, ha kiegészítik a Carbonierre, Boursset-ra és a Naric és Quenier sógorokra vonatkozó vallomással.

— Rendben van. Fektesseék fel az aktát.

Aláírom. Nem is tudom pontosan kifejezni, hogy mi játszódik le bennem az utolsó pillanatban bekövetkezett kudarc óta. Szinte az eszemet veszem ebben a zárkában, alig eszem, nem járkálok, de dohányszom szünet nélkül, egyik cigarettáról a másikra gyújtok. Szerencsére Dega alaposan ellátott dohánnyal. Mindennap sétálunk egy órát, a reggeli nap-sütésben, a büntetőzárkák udvarában.

Ma reggel a parancsnok bejött hozzám beszélgetni. Furcsa, hogy ő, akinek a legnagyobb baja lett volna belőle, ha sikerül a szökés, ő a legkevésbé diuhős rám.

Mosolyogva mondja, hogy a felesége szerint teljesen normális, ha valaki meg akar szökni, feltevé, ha még nem rothadt el itt. Nagyon ügyesen próbálkozik, hogy igazoljam Carbonieri bűnrészességét. Az a benyomásom, hogy meggyőztem és megmagyaráztam neki, hogy Carboniernek gyakorlatilag nem áll módjában megtagadni azt a csekélységet, hogy segítsen lehúzni a gyékényeket.

(Folytatjuk)

INDESIT

TÖBBSZÁZ FONTOT TAKARIT MEG ÉVENTE

INDESIT

MOSOGÉP

Több száz fontot takarít meg a „Pilot Indesit” mosógéppel. A „Pilot Indesit”-ben nagy és speciális mosógép roszdamentes acélból, amely 6 kg anyagot a foszforától és szakadástól. „Pilot Indesit” mosógép Angliában a „Kíváló” minőségű és megbízható címet kapta a Fogyasztók Egyesületének díjazásával.

Pilot

A SZIV SUTTOGÁSA (Peer mozi, Tel-Aviv)

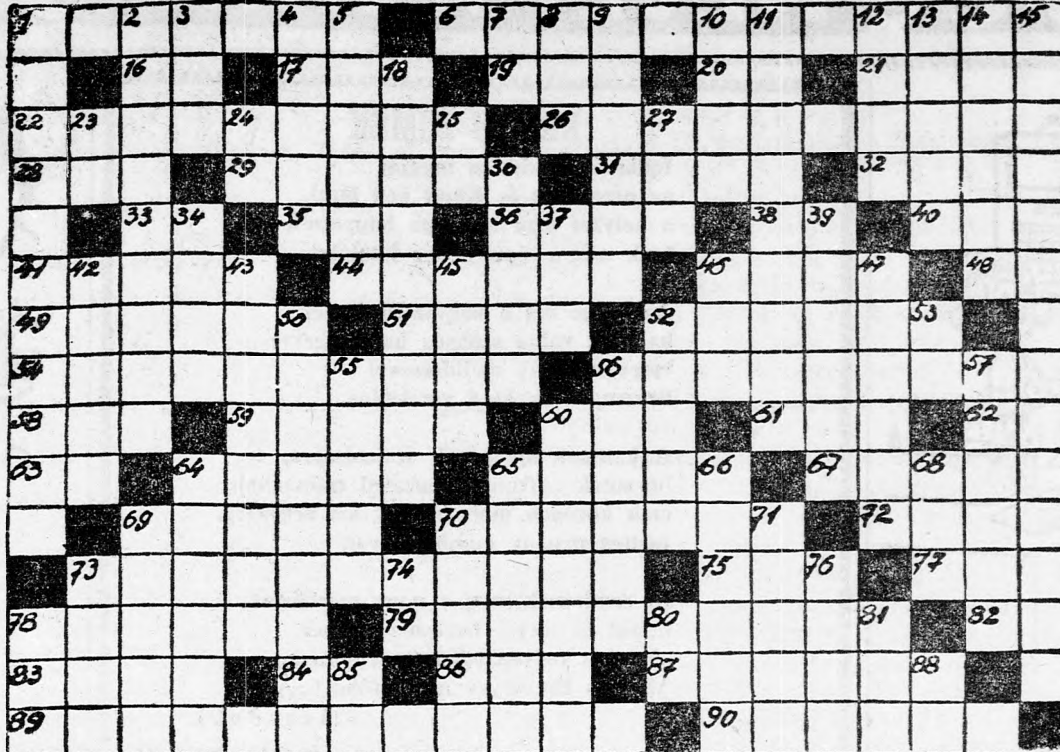
Louis Malle, a legmerészebb témákkal foglalkozó, kintinó francia filmrendező, egy ősrégi tabut dönt meg ezzel a filmmel...

Más szóval, Malle, aki nemcsak a darab rendezője, de ő írta a szövegkönyvet is, vigjátékként kezeli a témát...

Ha nem fizik a főzőm, megmondhatod nyíltan, a szemembe is...

KERESZTREJTVE NY 350

Vízszintes: 1. Átvitt értelemben: hosszadalmas fecsegés (gúnyos, rosszalló értelemben). 6. Angol író és prédikátor (1608 - 1661), szent-beszédek, velős esszéit megborsózza...

BRIDZS

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK V. (91)

Folytatjuk licit-vizsgálatunkat: 1. 1 trefel nyitottunk, partnerünk 1 pikkel választott. 21 pontos lapunk van értékekben és 1 pontunk az elosztás miatt...

A KÉRDÉS: KI JÁTSZOTTA?...

A mindennapok igazságát, hogy „nem az a fontos: mit mondtak, hanem, hogy ki mondotta”, a bridszben úgy fordíthatnánk le...

Bridge hand diagram showing cards in spades, hearts, diamonds, and clubs, with a score of 853.

HOROSZKOP

VIZONTÓ - (Január 21-től február 19-ig) Ne tegye ki magát olyan meglepetésnek, amely esetleg kellemetlen is lehet...

OROSZLÁN - (Július 23-tól augusztus 23-ig) Felesleges, hogy mások belelissanak a kártyáiba, amikor jól tudja, hogy egysékes szíven ártanak is...

HALAK - (Február 20-tól március 20-ig) Be fogja látni, hogy indokolatlanul gyanúsított meg valakit, az illető minden értelemben méltó a bizalmára...

SZŐZ - (Augusztus 24-től szeptember 22-ig) A kétségei rövidesen elmúlnak, mert bizonyos jelekből kialakul a teljes kép és információkhoz is jut...

KOS - (Március 21-től április 20-ig) Két-három hét múlva kezdje meg egy régi tervnek valóra váltását. Addig csak csiszolja a terveket...

MERLEG - (Szeptember 23-tól október 22-ig) Ki kellene lépnie egy bizonyos körből, s új környezetben lenne jó kipróbálni a képességeit...

BÍKA - (Április 21-től május 20-ig) Pár nap múlva kap majd egy ajánlatot, amely abban a formában elfogadhatatlan, de sok vonatkozásban lehet ráta javítani...

SKORPIO - (Október 23-tól november 21-ig) Időre, mert akkor újult erővel, megfelelő energiával folytathatja azt, amit csak tagyamatagan csinál...

ÍRSEK - (Május 21-től június 21-ig) Ha művészeti, vagy irodalmi téren terveket akar kivitelezni, most megfelelő idő adódik erre...

NYIL - (November 22-től december 21-ig) Kapcsolódjék ki egy bizonyos időre, bár lehet, hogy egy véletlen fordulat is a kezére játszik...

RAK - (Június 22-től július 22-ig) Tartson alapos önvizsgálatot és annak eredményét vegye komolyan. Ha úgy látja, van lehetőség bizonyos változtatásokra...

BAK - (December 22-től január 20-ig) Ha képes lenne teljesen új alapokra helyezni az anyagi vonatkozásait, - nyerne az ügyön. Nem biztos, hogy ez lehetséges...

A 347. SZÁMÚ KERESZTREJTVE NY MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 1. JASPERES. - 6. GÜNTHER GRASS. 22. VERHAEREN, 26. HERODOTOSZ. - 41. NAREV, 56. MONTEZUMA, 65. MAKAI, 73. 1) ALARIK, 2) PATAK, 78. KÉTELY, 79. GLUKOZIDOK, 90. ISABEY.

Egy család ahol egyszerre három gyerek katona

(Folytatás a 7-ik oldalról) pillanatig tartott a rossz érzés: kint a szabad levegőben, és közben, rendbejött minden. Uri most a „területeken” teljesít szolgálatot, mint mondja: „elég veszélyes helyen”...

Bridge hand diagram showing cards in spades, hearts, diamonds, and clubs, with a score of 853.

A játékok: Észak-Dél 6 kárót licitált be. Belladonna (Nyugat) pikk 3-al indult. Kelet a királyi ütötte és a káró dámad játszott...

UJ KELET SZELVÉNY 350 ÉRTÉNYPÁLYAZAT. Név: Cím:

HIVATALBAN

— Kivel jössz este a mulatságra?
— Még nem tudom, de pár perc múlva eldől...

OSLOI IMPORT-VICC

Egy kis norvég faluban új pap kezd meg működtetését. Az első vasárnap eljön a fél falu a misére, ott szoronganak a templomban és hallgatják a prédikációját.

Az egyik fiatalasszony, aki különben már személyesen is megismerte az új papot, a kisbabáját is magával hozta. A csecsemő éktelen sírás-rívásba kezdett a beszéd alatt. Piszogtak a hűvek, végül az asszony kénytelen volt felállni és kimenni. Mikor az ajtóhoz ért, a pap — hogy ezzel is hatást keltsen — így szólt keneteljes hangon az asszonnyhoz:

— Kedves lányom, ne vidd ki az Isten házából azt az ártatlan gyermeket, engem bizony nem zavart!

Az asszony visszaszólt:
— Ezt meg is értem, de nagytiszteletű uram zárja őt a hangos beszéddel...

MINT EGY SZINDARAB

— Hallom megmészültél?
— Igen.
— És milyen a házasság?
— Akár egy szindarab.
—
— Egyik jelenet követi a másikat.

ART BUCHWALD:

EGY AMERIKAI MOSZKVBAN

MOSZKVA (—) Mint ismeretes, az Egyesült Államok és a Szovjetunió között létrejött a megegyezés, amelynek értelmében a Pan American Airways leszállási jogot kapott Moszkvában, míg az Aeroflot, a szovjet légitársaság jaraai szabadon cikázhatnak Amerika légitereiben. Ily módon mindkét ország számára megnyitott az idegenforgalom kapui és nincs még egy ország, amely oly kitünően fel van készítve a turisták kezelésére, mint a Szovjetunió.

Hogy izgalmasabbá tegyem moszkvai utazásomat, elhatároztam, hogy egy Aeroflot gépen teszem meg az utat. Az igazat megvallva, nem saját jószándómból választottam az Aeroflotot; az oroszok határozták el ezt számomra. Eredetileg egy Air France gépen rendeltem helyet, amelynek reggeli 9 óraor kellett volna Párizsból Moszkvába indulnia. De előző nap, amikor bementem a vizumomért a szovjet konzulátusra, a tisztviselő közölte velem, hogy a vizum csak másnap reggel 10 óraor lesz kész.

— De — tiltakoztam — a menetrend szerint nekem 9 óraor kell elutaznom az Air France gépével.

— Szerencsésje van — mondta a tisztviselő. — Az Aeroflot déli 12 óraor indul. — Furcsa módon szereznek maguk utasokat a légitársaságok számára — panaszkoltam.

— Még mindig olcsóbb, mint a hirdetés — mondta a tisztviselő és vállalt vont.

Örömmel jelentem, hogy a szovjet repülőgépeknek jó a konstrukciója és abszolút biztonságosak. Gépek tervezésének csupán egy hibája van — az ülésorok közötti hely nem elég széles a szovjet stewardessek számára. Biztonsági okokból ugyanis az Aeroflot nem a csinos külse, hanem a jó fizikum alapján veszi fel a stewardesseket. Ezért nem hallani, hogy egy Aeroflot gépet valaha is elröböltek és Havannában szállították volna le.

Amikor feleségem társaságában megérkeztem a moszkvai repülőtérre, az Intourist idegenvezető, akinek programja szerint várnia kellett volna reánk, nem volt ott és emiatt bonyodalmas támadtunk.

A szolgálatban lévő komisszár egy egész tömeg iratcsomót vizsgált át és végülis hüvelyen közölte: „A program szerint önöknek az Air France járatával kellett volna érkezniük.”

RÉMES RIMEK

India és Pakisztán mögött az oroszokat és Kínát kell látni, a helyzet nem is olyan bonyolult, csak még a végét nehéz kitalálni.

Az lenne ám a nagyszerű dolog, ha nem volna szükség hadseregekre, véres háborúk mellőzésével Brezsnyev és Mao veredne.

A katonák mennének szabadságra, hevetnék a frontot búzával, tulipánnal, csak közepen maradna egy kis négyszög, esetleg néhány gumipárnával.

Itt rendeznék meg a nagy mérközést, helyét és idejét bevésném a köböt: „Ezen a helyen rugdosta egymást Mao és Brezsnyev agyha-főbét!” ... (meredek)

LONDONI IMPORT-VICC

Egy angol arisztokrata felesége papagájt kap ajándékba, de nincs sok öröme benne, mert a madár minden lehető és lehetetlen alkalommal ezt kiáltja: — „En vagyok Gina, az örömlány!” A lordné elpanaszolja a papnak, hogy milyen papagájhoz juttott, s lelki atyja segítségét ajánlja:

— En majd magamhoz veszem egy időre asszonyom, ugyanis papagájaim nekem is vannak, de azok tisztességtudó madarak, reggeltől estig imaszövegeket mormolnak. A társaságukban majd ez a papagáj is megjavul.

Valóban elviszi magával a pap papagájt és otthon berakja a sajátjai közé a kalitkába. Azonnal elküldte magát: „En vagyok Gina, az örömlány!”

A pap papagájai közül megszólal az egyik:
— Vége az unalmas életnek! Az ég meghallgatta imánkat!

EGY IDÓS HÖLGY NAPLOJÁBÓL

— Fantasztikus, hogy fejlődik az orvostudomány. Amikor fiatal voltam, mindig le kellett vetkőznöm az orvosnál. Ma elég, ha ki nyujtom a nyelvemet ...

IGAZI ASSZONY

A férj így szól hitveséhez:

— Ma van a születésnapod. Ebből az alkalomból elhatároztam, hogy kifizetem a szabónéknak az egész összeget, amivel tartozunk.

Mire az asszony méltatlankodva megszólal:
— De fiacskám, neki van születésnapja, vagy nekem?

MOSZKVAI IMPORT-VICC

Iván Ivánovicot, az egyik moszkvai kerület anyakönyvvezetőjét, meleg ünneplésben részesítették, ugyanis 25 éve tölti be a hivatalát. Az ünnepségen egy újságíró is jelen van, aki megkérdezi tőle, miközben szorgalmasan jegyzi minden szavát:

— Kedves Iván Ivánovic elvtárs, az szeretném tudni, hogy hosszú pályafutása alatt melyik az a mondat, amelyet a leggyakrabban hallott a fiatal pároktól?

— Az anyakönyvvezető így felel:
— A leggyakrabban a menyasszonyoktól hallok ezt a mondatot:
— Allj egyenesen, fiam ...

EGY FILMESZTETA NAPLOJÁBÓL

— Mi a különbség a reklámfilm és a művészi film között? A reklámfilmben egy nő fürdik a kádban, a kád színültig tele van szappanos vízzel, miközben a szöveg a szappant dicséri. A művészi filmben a víz le van eresztve ...

A GYEREK MEGMONDJA AZ IGAZAT

— Danika — mondja a vendég a négy éves kislánknak. — Gyere, kísérj el engem az autóbuz-megállóig.
— Sajnos, nem mehetek.
— Miért?
— Mert nálunk ahogy elmegy a vendég, azonnal leülünk vascsorázni ...

HOLLYWOODI IMPORT-VICC

A nagy jövő előtt álló, de ma még névtelen, viszont lehangolóan fiatal színész felkeresi a filmváros egyik neves orvosát és himlő elleni oltást kér:
— Parancsoljon, művész.
— Igen, de én egy olyan helyre kérem az injekciót, ahol nem látszik majd a helye. Lehet?
— Azt is lehet, de azért elő-re kell fizetni 10 dollárt.
— Miért? — kérdezi a művész.
— Mert az ilyen injekció közben rendszerint elyengülök és aztán nem kérem utána az orvosi honoráriumot ...

— Nem értelek Floki. Hát te is ulkszt akarsz kapni?

IDŐSZERŰ MEGHATÁROZÁSOK

IZRAEL: Demokratikus berendezésű ország, ahol a törvény lehetővé teszi, hogy mindenki szabadon elmondja a véleményét. Azt viszont nem írja elő a törvény, hogy mindenki igazat beszéljen.

TÁRSADALMI IGAZSÁGTALANSÁG: Ha egy frigid nőt nem lepnek meg bundával.

RABLÓ: Fegyveres támadást hajt végre és elrabolja a bankból azt a pénzt, amit mások összeraboltak.

NUDISTA: Vagyonának alapját úgy szerezte, hogy hatalmas összeget takarított meg a mosodaszámlán.

BIROSÁGON

— Volt már büntetve?
— Igenis, bíró ur.
— Mikor és miért?
— Előzőtt 12 évvel. Tilos helyen fürödtem.
— És azóta?
— Azóta nem fürödtem.

EGY FILOZOFUS NAPLOJÁBÓL

— Tudni még nem bölcsesség. Sokat tudni — az sem bölcsesség. Tudás, plusz saját vélemény — az a bölcsesség ...

HA ELROMLIK A KAKUKKOS ÓRA

Egy régi dolgok iránt lelkesedő agglégény beszerzett magának valahonnan egy régi, kakukkos órát, s azt használta a hálószobájában. Egyik reggel elromlott az óra. A kakukk megjelent a kis nyílásban és huzsonhétzer kakukkoltt egymás után. Az agglégény kiugrott az ágyból és magában ezt mondta:
— No, ilyen későn se keltem rég fel ...

BÖLCSESSÉG A MELLÉNYZSEBEN

Az álom azért van, hogy legalább alvás közben ne utalkozzunk.

A házasságban a legrosszabb — az anyós után — a feleség.

Aki előbb lő a párbajban, az rendszerint tovább él. A legtöbb embernek több szeretetre van szüksége, mint amennyit megérdemel.

Ha nehéz probléma előtt állsz, kérj tőle több embertől tanácsot. Majd csak akad egy, aki ugyanazt tanácsolja, amit te már magadban úgyis elhatároztál.

Fentről jobban látszanak a hibák, de alulról kell kezdeni kijavítani azokat.

ABERDEENI IMPORT-VICCEK

I.

Egy skót kispiros az év végén összehívja mind a 8 alkalmasozottját és a következő beszédet intézi hozzájuk:
— Kedves barátaim, ez az év jól végződött, a cég szép nyereséggel zárja az esztendő. Nagy mértékben az önök munkájának köszönhető ez, tehát úgy határozom, hogy meglepem önöket. Mindenki kap tőlem egy 20 font-sterlinges csekket. Ha a jövő év is ilyen kitünő lesz, akkor alá is írom ...

II.

A skót televíziós antennája elromlott. Az nem is jutott észébe, hogy szerelőt is ki lehet hívni ilyen alkalommal, ő ma ment fel a tetőre és egyedül javította. Közben valahogy elvesztette az egyensúlyát, leesett.

A ház 12 emeletes volt, ők a második emeleten laktak. Mikor a második emeletnél tartott a konyhában, beküldött a konyhablakon a feleségének:
— Ebédre egy adaggal kevessebb!

MEXICOI IMPORT-VICC

A hajnali zóra idején azt mondja a vendég a bápincérmegnek:
— Szomoruan közlöm, hogy otthon fejtettem a pénztárcámat, nem tudok fizetni. Majd holnap este behozom a pénzt.

Udváriasi felel a pincér:
— Semmi baj, uram, ez igazán mindenkiel megtörténhet. Nálunk az a szokás, hogy ilyenkor a vendég felírja a falra az összeget és aláírja, mivel elismeri, mint tartozását.

— Igen ám, — mondja a vendég —, de ezt nem szívesen csinálnám, mert szégyellem magam. Mások is meglátják.
— Senki nem látja meg.
— Honnan tudja?
— Onnan, hogy letakarjuk a felírást az ön bundájával ...

SZTALINNAK HALA ...

Radek, akit később Sztálin kivégeztetett, egy időben látszólag a diktátor híve volt, s kísérletet tett arra, hogy a „Hála Istennek” helyett bevezesse a Szovjetunióban a „Hála Sztálinnak!” mondatot.

Ez bizony nem ment valami könnyen. Radek viszont nem ismert lehetetlent, egyre csak magyarázta, hogy ez most az időszzerű köszöntési forma.

Megkérdezte egyszer tőle egy idős szovjet polgár: hogy ebben van, de mi lesz, ha egyszer Sztálin meghal?
— Ha meghal Sztálin — válaszolta Radek —, akkor majd mondhatjuk, hogy hála Istennek.

EGY TÉVE-NEZŐ NAPLOJÁBÓL

— A tévé-hírek nagy előnye, hogy nem halmozódnak fel az asztalon, ha aznap nincs ideje átnézni az embernek ...

SZINES KOCKAK

HETVEN SZÁZALEK

Washingtonban olyan méreteket öltött a bűnözés — írja a daily News —, hogy a new-yorki méreteket kétszeresen is meghaladja. A rendőrség szinte teljesen tehetetlen. Egy bűnözőnek — a büntett elkövetése után — hetven százalékos esélye van, hogy nem fogja el a rendőrség.

JUGOSZLAV DOHÁNYOSOK

Nehéz sora van Jugoszláviában a dohányosoknak, mert nagyon megerősödött a nikotinellenesek országos mozgalma. A jelszavuk: „Tiszta levegőt!” Nehány nappal ezelőtt 37 orvostudományi és kulturális intézmény közös beadvánnyal fordult a parlamenthez, hogy tiltsák meg a munkahelyeken és ezer más helyen a dohányzást. Az a céljuk, hogy végül csak otthon gyujthassanak rá a dohányosok.

TUZOLTÓ-EGYETEM

A világ első tüzoltóegyetemét Varsóban szervezik. Rájöttek ugyanis, hogy az eredményes tűzvédelem és tüzoltás négy esztendő tartó egyetemi képzést igényel. A végzettség tüzoltómérnöki diplomát kapnak. Az új egyetem első évfolyamára száz diákot vettek fel.

RESTAURACIO

A tizennegyedik századi építmény legújabb fennmaradt alkotása az erfurti dóm, amelyet három év munkával restauráltak. Ma már a legnagyobb turistalátványosság, ugyanis a dóm régi fényében ragyog.

ELADÓ EGY SZIGET

Skócia északnyugati partjai közelében eladó a Hebridák szigetcsoport egyik tagja. A kis, lakatlan szigetet eladott 3 évvel vette meg 10.000 font-sterlingért Newell kapitány, s most 20 ezer fontot szeretne kis birodalmáért kapni. Igen sok kiránduló keresi fel a szigetet, amelyen egy tizenhétédik századbeli apátság romjai és igen sok barlang található, s ami a legjobban vonzza a turistákat, hogy helyi lakosság nincs a szigeten.

TOKIOBAN IS ...

A tokiói városi tanács legnagyobb gondja, hogy sokat szemetelnek az emberek és a szemétképzés gyorsabban növekszik, mint a város méretei. Ezért elhatározták, hogy hozzálátnak egy nagy, földalatti szemétképző üzem felépítéséhez, amelytől a probléma gyökeres megoldását remélik. 1974-re lesz kész az üzem.

CSACSI-TAXI

Spanyolország egyik kisvárosában, Mijasban — Malaga közelében —, az legnagyobb turista-szenzáció, hogy taxi helyett számkárháton szállítják ide-oda a külföldi vendégeket. A csacsi-taxikat rendszámokkal látják el, sőt pontos, ellenőrizhető taxai is. Különösen a turisták gyermekei lelkesednek a számkárháti-taxikért.

NAPI HETVEN KILOMÉTER

Gaston Roelants, az egyórás futás világrekordere bejelentette, hogy az olimpiára való felkészülés során napi hetven kilométert akar futni. Reggel harmincötöt és este is harmincötöt.

ABSZOLUT UDVARIASAG

Emlékszünk még az abszolút viccekre? Hogy ki az abszolút apóca, — stb. Nos, a legújabb abszolút-vicc így hangzik:
— Bocsanat óvassa meg az újságot, tisztelt uram?
— Mitéle újságot? — kérdi.
— Azt, amelyiken ülni méltóztat ...

KERTI MULATSÁG

Háboru, panama és nemzeti egység

Ha meg is szoktuk Izráel fennállását, közel 24 éve alatt az Egyesült Nemzetek Szövetsége által hozott békeszabotoló határozatokat, mindig új ijedelmekkel állapítjuk meg, hogy milyen mélyre süllyedt az UNO és vele együtt a nemzetközi közvélemény. Annyi probléma következik az UNO mostani határozatából, hogy inkább azoknak az elemzésére fordítjuk ezt a cikket, nem pedig magára a határozatra.

Nem kétséges, hogy a diplomáciai harc a Biztonsági Tanácsban nyer majd kifejezést, amikor Egyiptom és nagy patrónusai igyekezni fognak megváltoztatni az 1967 november 22-iki BT határozatot, illetőleg olyan értelmezést „szavaznak” majd meg, amely Izráelt az összes megszállt területről visszavonulásra kötelezi.

Egyiptom vezetői fél éve fenyegetőznek azzal, hogy 1971 végéig várnak és azután véget vetnek a tűzszünetnek. Az ijesztgetést támasztotta alá az UNO-ban folyó diplomáciai támadás, amelynek sikere esetén — és sajnos nemigen kétkelhetünk abban, hogy a BT alárendeli magát az egyiptomi-szovjet-kínai nyomásnak — nemzetközi elismerést szerezhet a harcok felújításának. Bekövetkezhet tehát, hogy Egyiptom az UNO kétes autoritásának védelme alatt kezd újabb háborút; azzal az érveléssel majd, hogy hadseregét azért veti be, mert érvényt akar szerezni az UNO határozatainak.

Természetesen különbség van a diplomáciai fronton megnyert háború és a fegyverek összenézésének esélyei között. Izráel az UNO-ban nem győzhet, mert ugyszólván magányosan áll a világ parlamentjében az elpusztításra szövetkezett hatalmakkal szemben. De amit már háromszor bebizonyított, hogy nemzeti egysége, magas erkölcsi és hadseregének képessége, valamint államhűsége legyőzhetetlen volt, úgy vagyunk biztosak benne, hogy a negyedik forduló is ellenségeink csúfos vereségével fog végződni.

Vajon mikor kerül a fegyveres összecsapásra a sor? Szádát azt mondotta legutóbb, hogy 1971 végéig megtörténik ugyan a döntés, ez azonban nem jelenti feltétlenül azt, hogy december 31-ig kitör a háború. „Csak” az elvi határozat lesz addig készen.

Ez pedig azt jelenti, hogy idő kérdése csupán, mikor tör ki a háború. Gold Meir mondotta az Egyesült Államokból érkezve: „Minden értelmes embernek kötelessége, hogy komolyan vegye a fenyegető levelet. A háború kiújulására késznek kell állni”.

Hogyan állunk mi, Izráel polgárai készenlétben? Azt írjuk fentebb, hogy eddigi háborúinkban a lakosság nemzeti egysége és magas erkölcsiége segített hozzá bennünket a győzelemhez. Most, amikor ki tudja, mikor üt a veszély órája, nyomát sem látjuk a nemzeti egységnek és a magas erkölcsiégnek. Sokan vannak közülünk, akiket a dollár leértékelése érdekel jobban, mint a szuezi front, mások néhány nagyvállalat üzleti kudarcainak sajnálatos „fel-

értékelésével” foglalkoznak, — mindezeknek sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítva, mint aminőt diplomáciai és biztonsági helyzetünkben megérdemelnék.

A hatnapos háború óta eltelt négy és fél év alatt sok minden megváltozott körzetünkben és ezeknek a változásoknak a tanulságait igyekeznek levonni azok, akik az izráeli-egyiptomi nyegedik forduló esélyeit mérlelik. Az egyik számunkra rendkívül fontos változás, hogy a Cáhál most nem bizonytalan határozatot ved, hanem komoly stratégiai akadályok mögött sorakozik fel, mint a Szuezi-csatorna Délen, ha pedig keleten is harcolnunk kell, mostani stratégiai határunk a Jordán és a Chermonegység. Ha előző három háborunk stratégiai tanulságait vesszük figyelembe, kétségtelen, hogy a határak eltávolodása hallatlan előnyt nyújt védekezésünk, sőt esetleges támadásunk szempontjából is.

Eddigi háborúinkban az volt a stratégiai cél, hogy a háborút az ellenség területére tegyük át. A mai helyzetben ez nem jelenti a hadisiker előfeltételét. Mindezt természetesen arra a lehetőségre érvényes, ha a háború ugyanolyan konvencionális keretek között folyhat, mint az eddigi összecsapások idején történt.

Az elmúlt négy és fél év azonban ezen a téren is több nagyon fontos változást hozott. A Szovjetunió veszedelmes modern fegyverekkel töltötte meg Egyiptom arzenálját. A Szuezi-csatorna mögött olyan rakétahálózatot épített ki, amelyhez fogható ma az egész világban nincs. Ijesztő hírek vannak arról, hogy Egyiptom hosszútávú rakétákat is kapott, amelyekkel szárazföldről, tengerről és levegőből támadhatja Izráel területét. A legújabb vészír olyan rakétákról szól, amely repülőgépből 200 méter távolságra lőhető ki. Arab lapok kommentárjai azt ígérgetik olvasóinknak, hogy az új háborúban Egyiptom képes lesz Izráel polgári központjainak bombázására. Olyan kommentárt is olvastunk, hogy az egyiptomi hadvezetés célja pánikot teremteni az izráeli lakosságban, azt akarja elérni, hogy Izráel népe veszítse el a területen önbizalmát és hitét hadseregének verhetetlenségében.

Ha tudomásul vettük a miniszterelnök és más vezetőink figyelmeztetését, hogy fel kell készülnünk a háborúra, amelynek vannak reális lehetőségei, akkor azt is tudnunk kell, hogy ez a háború sokkal nagyobb áldozatokat követel majd meg tőlünk, mint az eddigiek, és a békéért, ha ezt a háborút is győzelmesen fejezzük be, igen súlyos árat kell fizetnünk. Ha ugyan a negyedik forduló után valóban eljönne a béke.

Nem szívesen írjuk le ezeket a kegyetlen jövődöleket, de mint minden józanul gondolkozó izráeli polgárt, bennünket is megdöbbent az a közömbösség, sőt talán rezignáció is, amely társadalmunkat ezekben a hónapokban elűlt. Ezeknek a jelenségeknek az okai nyilvánvalóak. A zért vagyunk közömbösebbek és rezignáltak, mert

Izráel még nem tudta megoldani számos szociális problémáját, nem tudott maradéktalanul eleget tenni azoknak a gazdasági céloknak, amikért létrejött és ami jogosulttá teszi létezését.

Nem teremtettük meg azt az ideális társadalmat, amelyet az országalapítók megálmodtak. Ha meg is adtuk a demokratikus jogokat a hazájába visszatérő zsidó népnek, amely a gazdánépek között csak a jogfosztás keserves szenvedéseit ismerte, — ezzel a demokratikus jogokkal együtt nemcsak szabadságot adtunk, hanem a szabadságra is lehetőséget teremtettünk és ez nyilvánvalóan a közéletünket zavaró legutóbbi eseményekben. Semmiféle izráeli kormány nem élhet diktatórikus fegyverekkel népevel szemben, amely két évezreden keresztül nyugótt idegen diktatúrák alatt.

Izráeli bíróságok nem ítélték halálra, vagy száz évi börtönre olyan embereket, akik visszaélnék a közösség bizalmával és gondatlanul bannak az állam pénzével, vagy saját meggazdagodásukra használják fel azokat a javakat és előnyöket, amelyeket az állam az országfejlesztés sikere reményében nyújt nekik. Mi csak demokratikus eszközökkel harcolhatunk káros jelenségek és visszaélések ellen, a demokratikus eszközök pedig egyet jelentenek a hibák maradéktalan és nyilvános feltárással, a problémáknak gyökerükig való megismerésével.

Ennek az esztendőnek a vége nemcsak Egyiptom fenyegetéseit hozta el számunkra, hanem a társadalmi bajok kibővítésének sajnálatos periódusát is. Ezeknek a drámai eseményeknek ugyszólván véletlen összetalálkozása teremti meg ezt a konfliktust, amely reális helyzetünk felismerése és a társadalmi visszaállások fölötti jogos aggodalmunk között szemünk láttára következik be.

Ennek a konfliktusnak azonban nem kell csökkennie a nemzeti egységét és azt a magas erkölcsiéget, amely a nehéz órákban Izráel lakossága körében mindig megnyilatkozott. Ehhez azonban az ország népének tudnia kell, hogy biztonsága mindennél előbbre való. Fontosabb, mint a Netivé Neft, vagy az Autocars-botrány részletein való rágódás. Tudnia kell, hogy panama csak olyan országban van, ahol az a nyilvánosság előtt feltárható. A diktatúrát nem ismerik a panama fogalmát, mert a sajtón és a televízió szájcsórá van. Tudnia kell, hogy olyan államrendszer kell megvédenie nemzeti egységével és magas erkölcsiégével, amelyben lehetőség van a társadalmi bajok orvoslására.

Nem pesszimizmus vezet bennünket, amikor ezt a cikket írjuk. Emlékezzünk vissza a hatnapos háború előző éveire. Mitum volt, gazdasági lassítás, munkanélküliség és nyomorúság, nagyméretű kivándorlás. A létező fenyegető veszély azonban napok alatt úgy kovácsolta össze a népet, mint a makkabetsok háborúja kétezer évvel ezelőtt. Ez a chanuka tanulsága. Sosem hittünk jobban benne, mint most, hogy egységesek leszünk, ha majd út a veszedelem órája.

A KIVÉTEL

Írta: EFRÁJIM KISHON

Jechezkiél!
— Nekem mondd! Az egyik generálisnak Subinszky két vitorlázó repülőgépet adott névnapjára, a pénzügyminisztérium osztályvezetőjének pedig megtérítette válóperes költségeit...
— Ez egy szép gesztus!
— Kétségkívül, individuális ügykezelés. A munkásbizottság szóvivője, például, egy trojkát kapott tőle három fehér lipicai ménnel. Még emlékszem, mert az északi körzet vámfőfelügyelője dühöngött, hogy Subinszky neki csak néhány vacak akváriumot adott és repülőgépet anyósának Adisz-Abbebába.
— Meg tudom érteni. Ez nem trojka.
— Persze, hogy nem. Bosszúból fel is jelentette Szápirnál az Autocarst, hogy pocskólkáj a közpénzt és tönkre fogják menni.
— Ugyan, mond!
— Köztünk maradjon, ez előrelátható volt. Hiszen ebben az évben csupán az állami hivatalnokai karnak adott kedvezmények összege elérte a 84 milliót és az évnyi mérlegben „Innen-onnan, mindenhonnan” címen lett elkönyvelve. Természetesen, amint Szápir felfedezte a dolgot, azonnal lecsapott...
— No csak.
— Azonnyomban feleltem a külföldi autókra kivetett védővámot 315 százalékkal, hogy csökkentse az Autocars deficitjét, majd utasítást adott a házivarrónők adóbevallásának fokozottabb ellenőrzésére. Tizennyolc varrónőt letartóztatásba helyeztek és a rögtönítélő bíróság ítélkezése nyomán két hónaptól másfél évig terjedő fegyházra ítélték.
— Már én is kezdek emlékezni, ez volt a kinos, nagy házivarrónő-botrány. Akkor emeltek fel a fűtésre szolgáló szolét árat 220 százalékkal, ha nem védelek.
— Fiaccám, te összekevered a dolgokat. A fogyasztási cikkek akkor drágultak meg, amikor a „Nyersnafta és Homokszemek kft.” negyedmilliárd fontot veszített a mesterséges eső előállítását célzó kísérleteivel...
— Nem esett az eső?
— Esett. De ellopták.
— En már egy kicsit meg vagyok zavarodva, Jechezkiél. Vajon Szápir is kapott kedvezményeket Subinszkytól?
— Isten őrizz, Máikéle. Minden gyerek tudja, hogy miniszterrel felfelé az állami hivatalnokai kar makulátlan. Csak a párt és a személyes alap érdekében küld Szápir itt-ott néhány cetlit. Még emlékszem, amikor Subinszky kapott tőle egy cigarettadobozt, amelynek az oldalára fel volt írva kormos gyufaszállal: „Subi, dobj át egy félmilliót!” S Subi legott átszámoltatott 350 ezert, mert nem volt nála több készpénz. A kereskedelmi minisztérium főszámvevője felfedezte a tranzakciót és benyújtotta a jelentését...
— Mi volt az eredménye?
— Triumph 1500, igen kedvező fizetési feltételek mellett.
— Jó ez az autó?
— Megjárja. Angol-izráeli koprodukció: a kocsi maga british, a kormány az helyi gyártmányú. Ezért van annyi baj a kormányval, de nem lehet, sajnos, kicserélni.
— Akkor miért nem kaptál te is autót Subinszkytól, mint mindenki más a hivatalban?
— Lekéstem, egyszerűen lekéstem. Kezdetben még azt hittem, hogy nem szabad az embernek a tömeggel sodródni, ki akartam várni, hogy az engedmények első gigantikus hulláma elvonuljon. Talán sajnáltam is azt a szegény Subinszkyt. Hogy az egész állami apparátus ráüljön egyetlen ember nyakára.
— Ilyen az élet, Jechezkiél.
— Kétségkívül. De amikor olvastam az újságban, hogy Zandberg feleltem intő szavát: „Ha nem szűnik meg a megvesztegetések felügyelet nélküli áramlása, hamarosan inflációba kerülünk”, akkor begyulladtam, hogy kívülmaradok és gyorsan kapcsolatot kerestem Subinszkyval.
— Na végre!
— Kértem a hivatali munkásbizottságtól „engedményi úrlapot, de mondták, hogy ezt csak előszóval lehet elintézni, fel kell iratkoznom, Haifán. Felhívtam Subinszkyt telefonon és hallottam az automatát, hogy aszongya: „Sálom, az összes vonalak foglaltak, kérem várni, amíg sorra kerül, toda”...
— Nu?
— Vártam egy félét, de a vonal foglalt maradt. Időközben az angolok kiléptek és otthagyták Subit egy fillér nélkül. A többi már tudod az újságokból, Máikám. Lekéstem a vonatot, Subinszky kiürült és közmevetés tárgya lett. Nem maradt egyetlen barátja sem ennek az embernek, nem hallottam és nem olvastam egyetlen jó szót sem róla mindazoknak a szájból, akik ott tolongtak az ajtaja előtt az elmúlt években...
— Ez a tömegpszichológia, Jechezkiél.
— Különösen az állami körökben nézik le Subinszkyt. „Micsoda ügyvezetés ez?” dühöngött Schultheisz ma reggel. „Börtönben van helye az ilyennek, aki ilyen kétséges üzleteket csinál velünk”. Nagyon dühöse Subinszkyra...
— Ók lehetnek dihibók, Jechezkiél. Ók már résztvettek a kiosztásban. De te ittmaradtál minden engedmény nélkül.
— Tudom én jól. Ezért nem tudok aludni.
— Ne csüggedjél, amíg van petroleumkutatás ebben az országban.
— Már azt is elpasszoltam. Jóéjszaka, Máiká.
— Jó éjszakát.

KÖTÖTTESÉG

Pénze többet ér a drágasági indexhez kötve. A „Imurá Kúlá” tervben elhelyezi pénzt és dupla ellenértéket kap érte, plusz ingyen életbiztosítást. És ami mindennél fontosabb — pénze megőrzi értékét a rögzítéssel.

PÉNZE TÖBBET ÉR NÁLUNK
BANK HAPOALIM

Ketten beszélnek

— Szereti ön Friedmann?
— A Friedmann petróleum kályhára gondol?
— Micsi gondolnék pont a petroleum-kályhára, az olajos Friedmannra gondolok.
— Miért kellene nekem szeretni Friedmann?
— Nem mondtam, hogy kell szeretni, én csak kérdezem, hogy szereti ön Friedmann? Mintha mondjuk, azt kérdezném: szereti ön Brahmsot?
— A Friedmann szerette a Valse-tristet?
— Hová gondol, azt Vecsey szerette.
— Friedmann mit szerzett?
— Micsoda kérdés ez? Nem zeneszerző.
— Szóval maga azt állítja, hogy nem szerzett semmit?
— Én semmit sem állítok, ezt még a Vitkov bizottság sem állítja, ott még nem tartanak.
— Mondja meg végre, hogy miért kérdezi Friedmannal való kapcsolatokat.
— Tulajdonképpen ez a kérdés nem is az enyém, hanem az ügyben szereplő egyik ügyvédé. Ő kérdezte a tanutól, hogy szereti-e Friedmann?
— Ha a tanu szereti Friedmann, akkor más a helyzet?
— Hát persze.
— És mit felelt a tanu?

— Kitért a kérdés elől. Most végeredményben nem tudjuk, hogy szereti-e Moti Friedmann vagy sem. Maga mit gondol, szeretheti?
— A kérdésre nehéz válaszolni. A Netivé Neftben játszott szerepét nem ismerem, a tévé-beli szereplésében, hogy őszinte legyenek, eddig még nem sokat alakított, bár néhányszor premier-planban is láttam. Tudja mit? Jean Gabin jobb színész.
— Én nem az ő színészi képességeiről kérdezem most magát.
— Akkor mit akar tőlem?
— Csak arra az egy kérdésre akarok választ...
— Nehogy megkérdezze még egyszer, hogy szeretem-e Friedmann.
— Pedig pontosan azt akartam kérdezni.
— Nem szeretem. Most boldog?
— Hol a boldogság mostanában? És miért nem szereti?
— Mert nem szeretem a sok szereplős darabokat, a hosszú folytatásos műsorokat. H: már arról van szó, akkor inkább nézem minden este a Forsyte Sagat, mint a Netivé Neft-vizsgálatot.
— De ez is izgalmas...
— Csak a szövegkönyv egy kicsit drága...

(b e r e z i)

A JERUZSÁLEMI ARABOK EGYENRANGU POLGÁROK

Irták: FUCHS ÁVRAM

Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester: Nem bánám, ha nemzetközi vizsgáló bizottságot küldenének Jeruzsálembe. Nekünk nincs mit takargatnunk, büszkék vagyunk a város minden lakosa érdekében kifejtett tevékenységünkre. Ha a külügyminisztérium politikai megfontolásokról vezetett ve más álláspontot vall, ez nem tartozik ránk.

(Ujsághír).

A hatnapos háború gyökeres változást hozott Jeruzsálem mindkét részében élő zsidó és arab lakosság számára. Megindult egy fontos folyamat, amely bebizonyította, hogy igenis lehetséges az együttélés — még a számos nehézség ellenére is — zsidók és arabok között. Ez még nem jelenti azt, hogy Jeruzsálem minden arab polgára elégedett, azonban az alapvető kérdésekben, mint: lakás, szociális munka és foglalkoztatás, tehát a mindennapi kenyér és „tető” gondban teljes az egyetértés.

A főváros lakói aggodalommal figyelik az ultra szélsőséges vallásos körök és a „valástalan” zsidó lakosság közötti mindennapos feszültségeket. A főváros vezetőitől attól tartanak, hogy a testvérharc brutális formája rossz vért szül és a ragályos betegséghez hasonlóan megfertőzi a zsidó és az arab lakosság közötti viszonyt.

A jeruzsálemi Óváros falától és a Kidron völgyétől a Scopus-hegy irányába húzódó Vádi Dzsosz egyike az elegáns arab lakókönyvedeknek. A hatnapos háború előtti Jeruzsálemben rangnak számított Vádi Dzsoszban lakni, ahol a villák közelében virágzó, zöldelő szép kis mintagazdaságok is vannak: a jeruzsálemi arab külakóké.

Ebben a körzetben, a Rámot Eskol irányába vezető szerepint út mellett van Jeruzsálem keleti részének népjóléti hivatala. Ez a város nyugati részében lévő hivataloknak ezernyi fogás problémával kell nap mint nap megbirkóznia. Akkor itt, a lakóházból átvédelt szociális kirendeltségben a problémák százaszorosra sokréteűek. A nyugati városrészben, lévő népjóléti hivattal ellentétben, itt Vádi Dzsosz-irodában az atmoszféra is más. A zsidó városrészek szociális irodái zúfoltak, részben piszkosak és gyakran hangos szóváltásra, sőt rendbontásra kerül sor az ügyfelek és a tisztviselők között. Itt, az arab népjóléti hivatalban csend és olyan rend honol, hogy még Kollek polgármester központi rezidenciája is megirigyelné. Pedig, mint mondtuk, problémáknak nincs hiány!

HAVI 500 FONT SZOCIÁLIS SEGÉLY

Amikor a jeruzsálemi város háza átvette az arab népjóléti ügyek kezelését, Huszein „királyi” szociális kirendeltsége Jeruzsálemben mindössze 74 családnak nyújtott anyagi támogatást. Huszeinek egyszerűen oldották meg a problémát: az a család — tekintet nélkül arra, hogy hány lelket számlál — amely havi 10 dinárnál (100 font) többet keres, már nem jogosult népjóléti segísége.

Ma ezer arab családnak nyújt támogatást ez a hivatal. Az átlagos segély havi 115 font, azonban a sokgyerekes családoknál (ne felejtjük el, az araboknál több feleség is van) a segély eléri a havi 500 fontot. A segélyezett kerete az idén jelentősen bővült. Az egyesült Jeruzsálemben nincsenek arab menekültek és a multban ennek nevezett személyek és családok, vagyis azok, akik minden politikai hintafogalmon felül támogatásra szorulnak, most a népjóléti hivatal segítségével élvezik.

Az intézkedés nyomán megszüntették a különböző nemzetközi jótékony csomagációkat. Az elv az, hogy aki rendszeres segíségi kap az izraeli hatóságoktól, nem szorul arra az évi 122 ezer szeretetsomagra, amelyet a különféle nemzetközi tényezők — igen gyakran politikai céloktól vezetve — küldtek a nem létező arab menekültek címére.

„A KORMÁNYTÓL NEM FOGADUNK EL”

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a nacionalista hurrok pergető uszítás még ma is folyik a jeruzsálemi arabok körében. Ez az oka annak, hogy számos rászoruló család vonakodik segélyt kérni. A többség azonban sztruccpolitikát folytat: „Izrael államától nem fogadunk el semmit, mert azt nem ismerjük el — mondotta nekünk az egyik őszinte arab polgár —, viszont városi adót fizetünk, tehát jogunk van a város különböző szolgáltatásait élvezni, közöttük a népjóléti támogatást. Ez az arab is nagyon jól tudja, hogy az állandó anyagi nehézségekkel küzdő jeruzsálemi város háza képtelen a saját erejéből fedezni az arab lakosság támogatását és így olyan forrásokra szorul, amelyeket a nacionalista arab körök „nem hajlandók” elfogadni.

NAGYMAMÁK A GYERMEKLISTÁN

A főváros arab népjóléti osztályának harcolnia kellett többek között az UNICEF, az UNO nemzetközi gyermekvédelmi szervezete ellen is. Ez a tiszteltreméltó testület, amelynek élén egyidejűleg Mose Kol turisztikai miniszter (akkor az Alliját Hanoár igazgatója) állott, 1950-ben készített listákat vitatkozott az illetékesekkel. A nemzetközi szervezetet abszolút nem érdekelte, hogy azok, akik 21 évvel ezelőtt gyerekek voltak, időközben felnőttek és azok az állap-

otos asszonyok, akik a listán szerepelnek, már nemcsak hogy megszülettek gyerekeiket, hanem ha leány- csecsemőjük volt, akkor nagymamákká váltak.

A Btuáh Leuminak sincs könnyű dolga ezzel a lakosság réteggel, amely pontosan ugyanazokat a jogokat (és kötelezettségeket) élvezi, mint a zsidó lakosság. A Nemzeti Társadalombiztosító Intézet jogszámai, sőt a bíróság is sokat törte a fejét, vajon milyen jogi státusa van a biztosított arab polgár második, sőt néha harmadik feleségének.

Az öregségi járadék kiutalása sem egyszerű. Az arabok ugyanis nem olyan kritériumok szerint házasodnak, mint a zsidók. Gyakori az olyan család, ahol az öregségi járadékra jogosult férj írmét nőül és az ifju menyecské messze alatta van az izraeli lányok katonakötelezettségi korának. Az ilyen családnak jár-e, vagy nem az öregségi támogatás, hiszen a fiatal feleség munkaképes, tehát lehet kenyérkereső és családfenntartó is. Itt is kényes ügy annak megállapítása, hogy az öregségi járadékra jogosult arab férjnek hány feleség után jár pótlék.

GYEREKEK A KECSKEÓLBAN

A szociális esetek között általában sok az orvosi segélyre szoruló személy. A jordániai uralom alatt az ingyenes egészségügyi ellátás ismeretlen fogalom volt Kelet-Jeruzsálemben. A népjóléti hivatal vezetőinek hosszas felvilágosító munka után sikerült elérni, hogy minden gyerek polio-védőt oltás kapjon. Felmerül a kérdés, vajon mi köze a népjóléti hivatalnak az arab gyerekek polio oltásához? A válasz még azok számára is megdöbbentő, akik jól ismerik az arab népjóléti ellátást: a szociális kirendeltség dolgozói az „ügyfeleiknél” tett háziorvosi vizsgálatok során olyan polio-ban szenvedő gyerekeket találtak, akiket a szülők kihajítottak a házból, vagy legjobb esetben a kecskeólbán szállásolták el őket.

Ezt nem „érdekelte fél”, zsidó szociális gondozó mesélte el nekünk, hanem az irodai arab igazgató-helyettese, akinek semmi különösebb érdeke „szeretni a zsidókat”. Ez a 35 év körüli fiatalember, képzett szociális gondozótiszt, aki a háborúban harci pilótaként harcolt Izrael ellen, a fegyverját elülése után, levetette egyenruháját és visszastért előző munkahelyére, hogy az új körülmények között segítsen arab testvérein.

Cvi Zivla rabbi, az arab népjóléti hivatal zsidó vezetője, aki nyomban a harcok elülése után került kényes és felelősségteljes pozíciójába, mosolyogva hallgatja helyettesét, aki részletezi az „izraeli megszállás” évei alatti szociális munkát. A helyettesétől tudtuk meg többek között azt is, hogy a jeruzsálemi népjóléti hivatal rendszeres havi támogatást nyújt Chidszázi, az életfogytiglani börtönre ítélt véreskezű terrorista családjának is.

Rendszeresen felkeressük otthonaikban a rászoruló családokat és a pénzsegélyt igénylők gazdasági rehabilitációjára átcserélni. Ahol erre mód van, felszerelést vásárolunk kisiparos számára, sőt az utóbbi időben megkezdjük az utcai árusításra és házalásra jogosító engedélyek kiadását. Ezen a téren ugyanis teljes anarchia uralkodott az arabok-lakta városrészekben, most azonban kizárólag a szociális esetek kapnak ilyen engedélyt, sőt abban is segítjük őket, hogy kioszkokat, dohányárudákat és cukorkák és frissítő italt árúsító üzleteket nyissanak.

A KORMÁNY SIKUNT ÉPÍT

A lakásfronton is normalizálódik a helyzet a jeruzsálemi hatóságok és az arab lakosság között. A Vádi Dzsosz egyik legszebb helyén, a Scopus-hegy egyetemi város lábánál, 22 lakást építenek a főleg az Óvárosból kiköltöztetett sokgyerekes családok számára. Ebből az új sikkunból 16 lakás elkészült és a tulajdonosok már beköltöztek.

Egy ilyen lakás ára átlag 53 ezer font, aminek az építéséhez a kormány 15 ezer fonttal járult hozzá. A jeruzsálemi arab polgárnak a beköltözéskor mindössze 5000 font készpénzt kellett letenni és tartozását hosszútávú — például annyi kedvezményes kamatu jelzálogkölcsonnel fizeti vissza. A lakásakció meghirdetésekor az arabok vonakodtak együttműködni az illetékesekkel, mert a szélsőséges érzelmi testvéreik bosszújától tartottak. „Az izraeli hatóságokkal való együttműködés minden formájáért halál jár” — terjesztették a hírt, s a halálra remült békés emberek inkább hajlandók voltak tucatjával lakni egy kuckóban.

Ma az a helyzet, hogy legalább még 250 lakást kell sürgősen építeni a rászoruló családok számára és jelentkezőkben nincs hiány — magyarázza Teddy Kollek polgármester, majd hozzáteszi: a felesleges viták és problémák elkerülése végett, arab vállalkozók építtek ezeket a lakásokat — természetesen az állam segítségével. mert vagy nem volt tőkékük, vagy pedig féltek ilyen célra befektetni. Az arabok e-

gyenrangú polgárai Jeruzsálemnek és ezért ugyanolyan sikkun-jogosultságuk van, mint a zsidóknak — teszi hozzá a város polgármestere.

SZILUÁN — ZSIDÓ TELEPÜLÉS

Nagyszabású fejlesztési munkák folynak ma is az arabok által lakott Abu Torban és Sziluánban, a bibliai Kfár Hásilo-áchban. Abu Torban az arabok ma már a házukba bevezetett csapokból kapják a vizet, kész a csatornázás, sőt éjszaka lámpák világítják meg az utcákat. Izraeli szempontból nézve, kissé furcsának tűnik ezeket a legelemibb szolgáltatásokat említeni, viszont a két falu lakói egészen az utóbbi időkig az ősi kutakból merték a vizet, amelyet az asszonyok korsóiban a fejükön vittek haza, az éjszaka sötétben botorkáltak és a szennyvizet az utcákon folyt.

Az Olajfák Hegyének lejtőjére épült Sziluánban még nem készült el teljesen a csatornázás, viszont néhány hónappal ezelőtt felállították az első utcai telefonfülkét, amely sok izraeli faluban, sőt városban is hiányzik.

Sziluánnal kapcsolatban el kell mondani, hogy 1885-ben néhány jemenita zsidó család — az első zsidók között, az Óváros falán kívül — falut létesített itt. Ez a jemenita negyed, a feltámadt Kfár Hásilo-ách 1936-ig létezett Jeruzsálem és Erec Jiszráel térségében. Az ebben az évben kitört arab zavargások és vérengzések nyomán a jemenita chaluok és utódjaik kénytelenek voltak vagyonuk hátrahagyásával menekülni és a keleti stílusban épített házaikba — amelyeket nem romboltak le — arab családok költöztek.

ÁL-SIROK

Amikor a Kidron völgyében Sziluán és Abu Tor irányába mentünk, furcsa négyzetes közhalom csoportot láttunk, a Kidron patakhoz az Óváros faláig vezető lejtőjén. Különös módon ezek a siraluk építmények pontosan nyomon követték a kitaposított ösvényeket, helyesebben: az ösvényekre emagyaázta, hogy a Kidron völgye és annak lejtői az Olajfák Hegyén lévő temetőhöz tartoztak és ma is vitattott hely a város és a vallásügyi minisztérium között. A minisztérium a maga részéről egyszerűen oldotta meg a problémát, álsirokat épít-

tett az arabok által használt ösvényekre, hogy ezáltal szent jellegű kölcson- nözön a helynek. Az említt ösvények a legrövidebb út Sziluánból az Óvárosba, pontosabban a Nyugati Falhoz vezető Áspot kapuhoz...

A KISIPAROSOKÉRT

A város háza és más illetékes tényezők nemcsak a szegény arab néprétegekről gondoskodnak Jeruzsálemben. Így például már hónapokkal ezelőtt elkészült az időközben jóváhagyott terv, miszerint városfejlesztési tervek keretében felszámolják a Vádi Dzsosz egyik lejtőjén lévő kisipari negyedet. Itt egymás hegyén-hátán szorongva, nehéz körülmények között dolgoznak az arab kisiparosok, garázsok és különféle műhelyek tulajdonosai. Suáfattól északra, Kalandia (Átárot) környékén külön kisiparos negyedet építkeznek számukra, többszáz millió font befektetéssel. Az építkezés hivatalosan 1972 április 1-én, az új költségvetési év elején kezdődik. Az arab kisiparosok is csak hosszabb fontolgatás után voltak hajlandók együttműködni a hatóságokkal, viszont ma már az a helyzet, hogy a megfelelő kártérítés ellenében csaknem mindenki hajlandó távozni a vádi-dzsoszi „ipari nyomortanyáról” és átköltözni Suáfat-Kalandiába.

ÁLSIROK A KIDRON-VÖLGYEBEN

háború után maradtak izraeli területen. Ezeknek a javaknak az értékét az 1947 november 29-iki egyezmény kimutatás alapján állapítják meg. A törvényjavaslat kidolgozó számításhoz veszik, hogy bizonyos esetekben értéken aluli becslés történt az alacsonyabb adó miatt és tekintetelt vannak az időközben beállott értékváltozásra is.

500 MILLIÓ FONT

Sapira igazságügyi miniszter ez év júniusában jelentette be először a kártérítési törvényjavaslat elkészítését és a hirt követő napon már tucatjával érdeklődtek az érintett arab polgárok a kártérítési procedura iránt. Már most, az ideiglenes becslések szerint az arabok legalább 30 százaléka hajlandó anyagi kártérítést elfogadni házaik és telkeik helyett. Ez az összeg becslések szerint körülbelül 500 millió fontot tesz ki.

A törvényjavaslat szerint minden arab ingatlanlajdonos rögzített állami értékpapírokat kap, amelyeket 1975-től kezdve váltának be a megfelelő kamat kifizetésével együtt.

A kelet-jeruzsálemi arab lakosság azonban még mindig nem hajlandó elismerni Izrael Kormányát és arra számít, hogy Kelet-Jeruzsálem ismét arab kézbe kerül: megalakul az önálló palesztinai állam (ez a többség), avagy Huszein valamilyen módon ismét bevonul a főváros keleti részébe. Ha a helyzet némileg konszolidálódik, a város jeruzsálemi arab réteg is rájön arra, hogy hiú ábrándokat kerget, hogy nem kell tartania az arab terroristaik fenyegetésétől és ekkor valamennyien hajlandók lesznek kártérítést elfogadni.

„KÁRTÉRITÉS” TÖRVÉNYJAVASLAT

A napokban a kormány elé kerül egy új törvényjavaslat, amelynek már a benyújtása is bizonyítja, hogy Jeruzsálem arab lakosai Izraelhez tartoznak és egyenrangú polgára az országnak. Ez a javaslat az, amelyre már több, mint két évtizede várnak az arabok.

Arról van szó, hogy teljes kártérítést fizetnek minden kelet-jeruzsálemi arab polgárnak, a város nyugati részében, vagy a „régi” Izrael területén lévő ingatlanaiért; házakért és telkeikért.

A megidolgozás alatt lévő törvényjavaslat alapján a jobblétre szenderült izraeli-arab béktérítőbizottság 1961-ben készült jelentése szolgálya, amely egy nemzetközi szakértő véleményezésére támaszkodva, a kártérítés alapelveivel foglalkozik.

A félreértések elkerülése végett: egyelőre azoknak az araboknak a kártalanításáról van szó, akiknek ingatlanai a felszabadító

Rovottmultu fiatalokat a hadsereg műhelyeiben térítenek jó utra

Eddig 12 fiatalemberrel folytatták le az érdekes kísérletet

Forradalminek nevezhető újítást vezetett be a hadsereg, a népjóléti hatóságokkal karöltve. Rovottmultu fiatalokat igekeztetnek átnevelni a hadsereg műhelyeiben. A gondolának nem volt sok támogatója a Cónál körben, de a tanítók és a szociális gondozók egyrésze sem helyeselt. Mindamelllett végrehajtották a kísérletet. Most már ezt találgatja a legmegfelelőbb módszernek arra, hogy bűnöző fiatalokat visszatérítsenek a jó utra, mert a műhelyekben nemcsak mesterséget tanulnak, hanem katonai szolgálata is előkészítik őket.

A bűnözőkkel, különösképpen a fiatalokékkal szemben különböző és eltérő vélemények uralkodnak. Azt állítják többek között, hogy a rovottmultu fiatalok nem tartják szükségesnek a munkát, nincs felelősségérzetük, nem tartanak ki egy szakma mellett, nem elégednek meg a fizetéssel. Mindezen tulajdonságok ellenére, pedagógusok és szociális gondozók kis csoportja ragaszkodott a kísérlet végrehajtásához.

A gondolat megvalósítására számos tényezőnek az együttműködésére volt szükség: a hadsereg, a munkaügyi minisztérium, a népjóléti minisztérium és a beér-sévi ifjúsági otthonok fedőszervezete fogott össze a siker érdekében. Az előzetes tanácskozásokon meggyeztek abban, hogy az első átképző-tanfolyam 1970 novemberében indul és övatosági szempontból úgy döntöttek, hogy egyelőre 12 rovottmultu fiatal embert vesznek fel.

Az alkalmas növendékek kiválogatása sem volt könnyű dolog. Sokan gunyolódva fogadták az ajánlatot. Nem akartak a hadsereg kötelékében dolgozni, napi 5 font bérért. Amikor azonban sikerült kirosztálni a jelölteteket és megmaradtak a 12 mellett, ezek egyre inkább lelkesedéssel fogadták a javaslatot. Az első találkozás a táborparancsnok és a fiatalok között megható volt. A következőket mondta nekik: „Tudjátok meg, hogy én is olyan körülmények között nevelkedtem, mint ti, szék lakásbám éltam, 8 testvéremmel és nem mindig kaptuk meg azt, amit akartunk”.

Ugy látszik, hogy ez a bevezetés hatott: a rovottmultu fiatalok mindent elkövettek a kísérlet sikere érdekében.

Mindenek előtt akklimatizálódni kellett: a fiatalokat először különböző szakmák között. Egyéni oktatóban részesültek jó szakemberek részéről. Azok a szakások azonban, amelyeket az utcáról, vagy talán hazulról hoztak magukkal, károsan befolyásolták ezeket a kezdő lépéseket. Csak lassan-lassan vetették le a magukkal hozott szokásokat, tanulják meg a munkafegyelmet; arra, hogy vigyázzanak a jó megjelenésre és hogy felelősségteljesen kell együttműködniük a műhely többi dolgozóival.

A 9-hónapos tanfolyam után a fiatalok már érettek voltak a munkáséletre és a katonai szolgálata. Az utolsó hetekben már olyan hangulat uralkodott körülükben, hogy a multjuktól eltörölték. Beszélnek a jövőről, a szakmai előrehaladról és arról, hogy milyen bizonyítványt kapnak majd. A záróünnepség megható volt. Sorra léptek elő a fiatalok, akiket a társadalom számára már elveszetteknek tekintettek és vették át a bizonyítványt, amely egyidőben adott a kezükbe szakmát és térítette vissza őket a jó utra.

A fiatalok egyike, Szaszon, a legtragikusabb körülmények között élt. Huga prostituált lett; apja erőszakkal meg rözszegségben. A házban állandóan folyt a veszekedés, az apa gyakran verte meg a feleségét. A fiu meg akarta védeni az anyját, mire büntetésből az apja költözte a házból. Így került az utcára és a bűnöző világba.

A másik különlegesen érdekes eset egy Jehosua nevű fiu. A szülőknek 13 gyermekük van, Jehosua szám szerint az ötödik. Az anyagi helyzet viszonylag jó a házban, de a szülők nem tudták nevelni gyermekeiket és a fiu 1963-ban a problématisz gyermekek iskolájába került. Itt sem találta meg azonban a helyét, az utcákon kóborolt és kisebb bűncselekményeket követett el. Négy évvel ezelőtt zárt intézetbe utalták, de ott sem maradt meg sokáig. Csak most, a hadsereg műhelyében sikerült embert faragni belőle.

Nem sokban különbözik ezektől fél esete. A szociális gondozóhivatal 10 éves kora óta ismeri. Anyja két évet töltött elme-gyógyintézetben és ezalatt nővérének a házában élt. A fiatal fiu agresszív volt családtagjaival és különösen idegenekkel szemben, az elemi iskolát a negyedik osztályban elhagyta, és 12 éves korában 26 bűncselekmény tulajdonítottak neki. Most, amikor már 18 éves, felnőtt emberként viselkedik és minden fel szerint lelkiileg és erkölcsileg is rendezett.

Az érdeklét hatóságok most már arról tárgyalnak, hogy bővítsék ezt az átnevelési keretet. A hadsereg hajlandóságot mutatott arra, hogy a jövőben is megnyissa műhelyeit az ilyen fiatalok számára. Az illetékeseknek azonban tudniuk kell, hogy sokszáz gyermek átnevelésére van szükség, a 12 fiatal folytatott kísérlet sokatigerő kezdet volt csupán.

UJ KELET

USA-ban

felvilágosítással szolgál előfzetési, hirdetési és szerkesztési ügyekben

KALMAN KAHAN
619 E.2nd Street
BROOKLYN,
NEW YORK 11218

Phone:
633-0564; 633-0543
Munkanapokon
9-5 óra között
925-3700 (Mr. Kahan)

1971. XII. 17 UJ KELET 13

Egy tömeggyilkos portréja (II)

Stangl fehér lovaglórúhában fogadta a deportáltakat

„Nem volt mindenki olyan érzékeny, mint én” — Belzeceben kezdték meg a zsidók megsemmisítését gázkamrákban

másnap reggel is. Végül is azt mondta, hogy a tábornoknak nincs ideje számomra (Hans Höfelle, aki a Reinhard-akció helyettes vezetője volt, 1962 augusztusában a bécsi börtönben felakasztotta magát). Négy napra rá különleges futár érkezett Lublinból Globocnik hivatalos levelével, amelyben közli, hogy Wirthet neveztek ki a táborok parancsnokává és azonnal jelentkezzen előtte Belzeceben.

LÁTOGATÁS BELZECEBEN

Wirth akkor már a csemnói megsemmisítő-tábor parancsnoka volt és kiderült, hogy a gáz-teherautók mozgásere elavult arra a hatalmas feladatra, amelyet még végre kell hajtaniok. Ez vonatkozik Belzece is, ahol 1941 októberében kezdték meg először a gázkamrákban való tömeges megsemmisítést.

— Nem tudom megmagyarázni, hogy történt ez — mondja Stangl lassan, pedáns német kiejtéssel, miközben arca megmerevedik és kemény kifejezést vesz fel. Idegesen simogatja homlokát és dörzsöli szemét.

— Autókn érkeztem Belzecebe. A pályaudvarhoz, amely az ut baloldalán van. Ugyanazon az oldalon, a dombon volt a tábor. 200 méterre onnan az egyemeletes parancsnokház.

— A szag... — mondja Stangl. Istennem, a szag. Mindenütt érezni lehetett. Wirth nem volt az irodájában és kérdeztem, hogy megkeressem-e?

— En ezt nem tennem a maga helyében. Wirth dühöng és ilyenkor nem ajánlatos közeledni hozzá.

— Arra a kérdésemre, hogy mi az oka dühöngésének, elmagyarázták, hogy az egyik gödör teljesen megtelt hullakkal és a testek felpuffadása miatt a legalul lévő hullák ki nyomták a felső réteget és ezáltal azok kiszuszak a gödörből és a domb lejtőjén szóródtak szét.

— Látam egnéhányat közülük. Istennem, de szörnyű látvány volt.

A SZOVIBORI PARANCSSZÓK

Röviddel ezután megérkezett Wirth. Ezekkel a szavakkal fordult hozzám:

— Látja, ezért állítjuk fel Szovibort. Magát nevezem ki a tábor parancsnokává.

— Azt választottam, hogy nem vagyok képes ezt végrehajtani, de nem vitakoztunk

és azzal váltunk el, hogy kérésemet felterjeszti a parancsnoksághoz. Ujból próbáltam találkozni Globocnikkal, de sikertelenül.

— Mikor visszatértem Szoviborba, azon a véleményem voltunk Michel és én, hogy amit ezek csinálnak, az bűncselekmény. A szökés gondolattal is foglalkoztunk. De hogyan? Hova mehettünk volna? És mi lesz családunkkal?

Stangl itt abbahagyta, mint ahogy nyilván itt hagyta abba Michellal való beszélgetését.

„De azt tudta, hogy amit csinálnak, az rossz?”

— Tudtam, persze, hogy tudtam. De azt is tudtuk, hogy mi történt azokkal, akik nem mondták. Az egyetlen ut a kiszabadulásra az volt, hogy különböző, kerülő utakon próbáljuk azt meg. Talán áthelyeznek. Az egyenes ut lehetetlen volt, mert — mint ahogy azt Wirth mondotta — az a föld alá vezetett. Wirth másnap visszatért. Néhány napig maradt és mindent megsemmisített. A munkások felétek megparancsolta, fejezzék be a gázkamrák építését.

A GÁZKAMRÁK

„Amíg Wirth szervezte, maga mit csinált?”

— Egyszerűen folytattam az építkezési munkát. Egy délután Oberhauser, Wirth egyik embere hivatott a gázkamrákhoz. Mikor odaértem, ott találtam Wirthet izdavá és dühöngve. Michel mesélte később, hogy Wirth hirtelen megjelent, körülnézett a gázkamrában és az ott dolgozó emberekre mutatva, így szólt: „Rendben van, kipróbáljuk ezzel a huszontötl.” Így vitték ezt a huszontötl zsidót, betesztkálták őket és elgázostották. Michel még azt is elmondotta, hogy Wirth úgy viselkedett, mint egy örült, ostorával hadonászott jobbra-balra és most

mégjobban dühöng, mert az egész nem sikerült.

„Mit mondott magának?”

— Csak ordított és megparancsolta, hogy cseréljük ki az ajtókat. Aztán elment.

„És maga mit csinált?”

— Folytattam a tábor építését. Michelt nevezték ki az elgázostás felelősevé.

„Szóval a megsemmisítés és a szemé előtti történet? Mit érzett?”

— Szoviborban nagy távolságok voltak és nem lehetett mindent látni, ami történik. — Csak arra gondoltam, hogy ki akarok szabadulni onnan. Csak ezt terveztem. Ujból áthelyezési kérelmet nyújtottam be. Höfllélt kértem, hogy járjon közbe Globocniknál. Ő mindent megígért, de semmit sem tett. Két hónap múlva levelet kaptam feleségemtől, amelyben írta, hogy jóváhagyták látogatását Lengyelországban.

„Akarta, hogy odajöjjenek?”

— Természetesen. Látni akartam családomat. Hazautazni, nem engedték, mint másokat. Veszély fenyegetett és akarták, hogy tudják erről a veszélyről.

Stangl felesége és két kislánya rövidre rá megérkeztek és Chelmben laktak, 35 kilométerre a táborról.

„Akkor szabadságon volt?” — hangzott az újságíró kérdése.

— Amikor Chelmben voltunk, szabadságot kaptam.

„Felesége nem kérte, hogy mi a tennivalója Szoviborban és milyen tábor az?”

— Feleségem már hozzászólt, hogy nem beszéljek beosztásomról. Csak örültünk egymásnak. Nem tudtam, megidig tart a szabadságom. Igyekeztem kihaszálni az időt. A szovibori táborról néhány kilométerre lévő tanyán szerettem szobát egy haltenyészetben, ami Kaminszky gróf tulajdona volt.

Stangl tárgyalásán a vádirat nem tartalmazta Szoviborban elkövetett tetteit és csak treblinkai működése miatt került bíróság elé. Azonban ottani magatartását — mint ahogy az 30 szovibori menekült vallomásaiból kitékinik — tartalmazza perének jegyzőkönyve. A tanúk vallomásaiból kitékinik, hogy Stangl szabadsága alatt is jónémányosor belevagolt a táborba és jelen volt a megkezeztettek elosztásánál „fehér lovaglórúhába öltözve”.

Mikor erről megkérdeztem — a 25 év előtt történtek után — így válaszolt:

— Amikor Lengyelországba jöttem, csak kevés ruhát hoztam magammal. Egy rend katonaruhát, bórkabátot, nadrágot és cipőt. Ez volt a rendőrségi felszerésem. Utána 1942 karácsonyan mindannyian SS egvenruhát kaptunk. Nem felejttem el, amikor először magamra öltöttem, hirtelen egész testemet viszkettség fogta el. Ez szörnyű volt. Majdnem megörjített. Michel elmondotta, hogy ezt a homoklegyek okozták, amelyek milliószámra taláhatóak. Nem szabad kimeni csizma nélkül. Gyorsan levetteköttem és ruhámat odaadtam kifőzni és fertőtleníteni. Testem és hajam tele volt legyekkel. Rámragadtak és alig tudtam lemosni őket.

„Ezek a legyek nyilván a foglyokat is kinozták?”

— Nem mindenki volt olyan érzékeny, mint én. — mondta Stangl melegen. — Mindenestre a piszok és a meleg miatt — és nagy meleg volt — ruháim szétmáztak. Egy szép napon, nem messze a táborról, felfedeztem egy fonódát. Erdeklődtem, mert valamikor ez volt a foglalkozásom. Vettem is egy darab nagyon szép szürkésfehér szövetet és varrattam magamnak belőle egy lovaglóöltönyt.

„És hogy ment be a táborba ilyen öltözékben?”

— Az utak nagyon rosszok voltak — válaszolta Stangl. — A lovaglás volt a legmegfelelőbb közlekedési eszköz.

„De azokat az embereket ott a halálba küldték és maga jelen volt ezen, elegáns, fehér lovaglóöltönyében?”

— Meleg volt, nagyon meleg — mondja Stangl.

(Folytatjuk)

képviseli azt az amerikai vállalatot és rádásul ügyvédi gyakorlatot is folytat.

Érdekes megismerkedni az életrajzával.

Az apja angol katonatiszt volt, aki nagy gondot fordított a nevelésére. Egy jeruzsálemi angol gimnáziumban folytatta tanulmányait. De 1948-ban megszünt az intézet, mielőtt leérettsgézt volna. Átkerült tehát Beirutba, ahol olyan kitűnő eredménnyel tette le vizsgáit, hogy az érettségi bizonyítványát Libanon akkori oktatásügyi minisztere személyesen adta át neki.

Utána azonnal hazatért, s beiratkozott a jeruzsálemi Héber Egyetemre, ahol ő volt az első druz diák.

Egyetemi tanulmányai val párhuzamosan újságíró lett belőle. Az El-Jom című arab lap parlamenti tudósítója és a Kol Jiszrá-él arab adásának állandó munkatársa.

Jogi diplomájának megszerzése után a legfelsőbb bíróságra került. Sussmann főbíró mellett volt joggyakorló hat hónapon át. Aztán egy külföldi küldetés vállalt — Izráel külügyminisztériuma megbízásából.

Hazatérőre — a kerületi ügyész helyettese lett Haifán. Egy évig töltötte be ezt a funkciót, majd hosszabb időt — 10 évet — külföldön töltött, s nemrég tért haza véglegesen.

Nős, két gyermeke van.

Mi a célja? Kifejti:

— A druz lakosság messzebb is tarthatna, mint ahol jelenleg tart. Az izráeli demokrácia szinte korlátlan lehetőségeket biztosít népünknek. Csak az a baj, hogy nincs elég politikai vezetőnk. Kevés a jólképzett druz közéleti ember. Nos, én szeretnék kedvet csinálni ifjúságunknak, hogy foglalkozzanak intenzíven a törzs problémáival, tanuljanak, vegyék kezükbe a közösség ügyét. Az első lépés egy folyóirat.

Izráelben 18 druz falu van. Lakói most ismerkednek Kámál Kászám folyóiratával, s lassan elől, hogy lesz-e elég olvasója.

Mit kíván a druz nemzet?

MEGJELENT AZ ISZRAÉLI DRUZOK SAJÁT FOLYÓIRATA

— A szerkesztő: Kámál Kászám, druz ügyvéd, aki a jeruzsálemi héber egyetemen szerezte diplomáját —

Első évfolyam, első szám.

— Ez mindig valami újszerűt jelent, az újság, a folyóirat megkezdői saját életét. Ebben az esetben különösen újszerű a dolog, ugyanis a sajtótermék olvasói először kapnak a kezükbe olyan folyóiratot, amelyet nekik, csak nekik szerkesztettek.

Az izráeli druzok első folyóiratáról van szó. 36 oldalos jelenik meg és a világszerte ismert, általános kérdések taglalásával nem foglalkozik, csak a hazai druz nemzet sajátos kérdéseire érdeklődik a cikkek, illetve a szerkesztő.

Az első szám például körkérdést tartalmaz. „Ha Izráel kormánya elhatározná, hogy a druzok három kívánságát teljesíti, mi lenne az Ön kívánsága?”

— Azt akarjuk elérni ezzel a körkérdéssel, — mondja Kámál Kászám, a szerkesztő —, hogy kiderüljön, mi fáj a druzoknak. Mit szeretnének? Nagyon kíváncsiak várjuk olvasóink válaszait...

Az első szám hasábjain két interjú is van. Az egyik Dzsáber Muádiral, aki a Kneszetben képviseli az izráeli druzokat és néhány héttel ezelőtt közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes is lett, — a másik interjú alanya Dávid Ben Gurion, akiről közudomási, hogy különös rokonszenvvel viseltetik a druzok iránt.

munkatársa, mit szól ahhoz, hogy a druz ifjúság nem lelkesedett különösebben, mikor miniszterhelyettes lett belőle. „A felnőtt druz lakosság örömmel fogadta a kinevezésemet, s mivel demokráciában élünk, ahol a többség szava döntő, már pedig a felnőtt lakosság képezi a többséget, nincs okom az aggodalomra.” A második kérdés így hangzott:

— Eljön-e az idő, amikor az izráeli druzok nem alminiszerséget, de teljes miniszteri tárcát kapnak Izráel kormányában?

A sejk válasza: — Ez csak a béke megkötése után képzelhető el.

A harmadik kérdés már kicsit „rázós” volt:

— Azzal, hogy Ont alminiszterre nevezték ki, már megoldódott az izráeli druzok megfelelő képviselése a különböző állami és helyhatósági hivatalokban?

Egyetlen szóval válaszolt: — Nem!

A lap szerkesztője, a 39 éves Kászám ügyvéd az utóbbi 10 esztendő külföldön töltötte. Egy nagy amerikai vállalat képviselője volt különböző európai országokban. Amerikai szóhasználattal élve — „sok pénzt csinált”. Most saját népe javára gyümölcösözötti vagyonát és szakmai felkészültségét.

A lapszerkesztésen kívül jelenleg Izráelben

BENEDEK SZERÉN és JÓZSEF
NEW-YORK
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJA
alkalmából sok örömet, boldogságot, egészséget, hosszú életet és minden kívánságuk beteljesedését kívánják szerető gyermekeik
JENNY & HARRY
Smil-Arye

FARKAS HELÉN és MÓRIC
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJára
kivánunk minden jót, jó egészséget, hosszú, boldog életet.
A TESTVÉREK, CSALÁDTAGJAIVAL EGYÜTT

FODOR ILONA és LÁSZLÓ
EZÜSTLAKODALMÁRA
sok szívélyes szerencsekívánatot küldünk, MANYIKA ANDERS
Stockholm — Sweden

DRÁGA SZULEINK
GUTTMANN ILONA és MARCELL
Budapest (Bonyhád) — Berlin
EZÜSTLAKODALMA
alkalmából egészséget és sok boldogságot kíván
ROBERT és PETER

¡¡¡¡ ATENTION! ATENTION! ¡¡¡¡
TELEVISION RADIO ETC.
ÚJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!
3 ÉVIK BEHOZHAI VAMMENTES ARON (katonának, diákoknak 3 év után is). Ujonnan érkeznek 6 hónapig nagyobb kedvezmények • Világmárkás TELEVIZIOI, rádió-patefont, mixert, MOSÓGEPEKET, DIOLEN FÜGGÖNYI, eredeti perzsa szőnyeget, gázkályhát. • GYORS SZALLÍTÁS • R. M. Aser - Diamantstein Z. • Tel. 62-49-45
SHARON T. A. ALLENBY 93

DAN DALMAT:

A KELEPCE

1967 májusának egyik délelőttjén Nasz-szer magához hívatta titkos külpolitikai tanácsadóit, Abu Schlesingert.

Abu Schlesinger egy minden hájjal megkent szakállas öregember volt, aki valaha zsidó apától, ám keresztény anyától származott, miáltal nem felelt meg sem a nürnbergi törvényeknek, sem a hálachá követelményeinek, s ezért áttért a mohamedán hitre. A rossz nyelvek szerint viszont hinni csak a készpénzben hitt.

— Jól ki akarok tolni Izráellel! — tért rá rögtön a tárgyra Nasszer. Egyrészt azért mert nem nagyon kevélem őket, másrészt pedig azért, mert már annyiszor megígérttem, hogy az emberek egyre furcsábban néznek rám a körzetben. Nos, mit javasolsz?

— Adj egy nap gondolkodási időt, Rajs! — csavargatta hosszú szakállát az agg é-cseszgeber.

Abu Schlesinger másnap délelőt ismét Gamal Abdel Nasszer elé járult:

— Azt hiszem, meg lehet próbálni a dologot. A tervem a következő: Először is csapatokat kell Gázába vezényelni. Minél több katonát és minél jobban felfegyverezve. Tankokat, tüzésgeget!

— De ember, te nyilván összetévesztesz engem a Rothschild báróval! Egy ilyen manóver rengeteg pénze kerül. És akkor még nem is számoltam bele a divíziók visszaállítását.

— Arra ne legyen gondod. Az a zsidók számlájára lesz!

— Nem értem...

— Pedig egyszerű, akár egy pofon. Előbb fenyegetőzünk és felvonultatjuk a hadseregünket a határon. Azután pedig elzárjuk a Tirán szorosát!

Nasszer elfehéredett: — Ha elzárjuk a Tirán szorost, akkor az izráeliek támadni fognak. Egyszerűen nincs más választásuk.

Abu Schlesinger a kezét dörzsölte: — Hisz éppen erről van szó! Így lehet elérni legkönnyebben, hogy a zsidók támadjanak.

— De ez kész öngyilkosság! Mint számtalan beszédemben leszögeztem, az arab katonák a legvitézesebbek a világon, de még ezzel együtt sem valószínű, hogy négy-öt napnál tovább tartani tudjuk magunkat. Maximum hat napig. Ez valóban a maximum.

A titkos tanácsos szeméi ravaszul csillogtak: — Ugy van. Az izráeliek a hatnapos há-

— Te biztos vagy benne, hogy monsterepanama és pártatlan gazdasági, valamint politikai botrány lesz belőle? — kérdezte Nasszer. — Olyan országos méretű skandál, amiben vezető személyiségek egész sora kompromittálják magát?

— Ha nem, akkor megesszem a szakállamat, Rajs! — jelentette ki határozottan Abu Schlesinger.

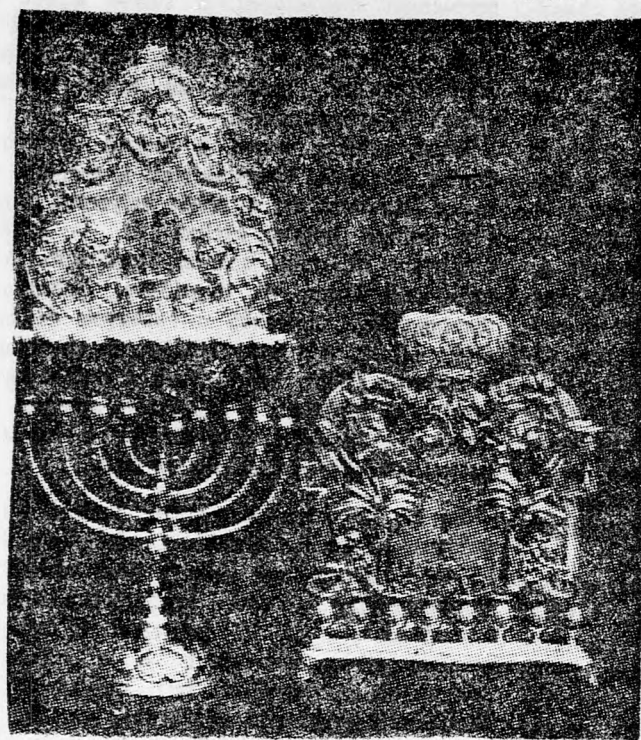
A Nilus-parti diktátor erre már nem tudott mit válaszolni...

Bár Gamal Abdel Nasszer, személy szerint nem írte meg a diadalt, de ez mit sem változtat azon a tényen, hogy az egyiptomiak ördögi terve végül is teljes sikerrel járt.

ÜNNEP - FÖLDÖN ÉS FÖLD FELETT

Irta: ILLES ZSUZA

dig könnyebben megy a barátkozás. A repülőteret és hatalmas épületét mesterek díszíthették az ünnepre. A hosszú tranzithall sudár fenyőfáról a spektrum színében fénylő elektromos gyertyák százai ragyogtak a méltóságosan nyújtózkodó ágakról ezüst-aranyos díszek bintáztatták magukat és a levegőt friss fenyőillat töltötte be.

Chanuka-gyertyatartók a XVIII. századból

Órák múltak órák után. A gyerekek már unatkoztak, a picik nyugodtáztak és a felnőttek arcáról is leolvadt már az utazás öröme. Kint besötétedett. Bent megszűnt a forgalom, a fényes üzletek is bezártak. Hosszú intervallumokkal csak este 7 órára érkeztek be a várt gépek. Hirtelen megszűnt a hangszóró: „Izraeli utasok jöjjenek a tájékoztatóba”. A tisztviselő nagy sajnálkozással közölte, bizonytalan mikor jön az izraeli gép, viszont ünnepi vacsorához az elsőosztályú étteremben terítve van. Az izletes és bőséges vacsora megnyugtatta a kedélyeket. Itál is volt bőven, ami skandináv ember számára legalább olyan fontos, mint az étel. Etkéses után mindenki elnehezült és az üres tranzithallban kényelmesen végignyújtózkodhattak a párnás padokon. 10 óra felé járt már az idő.

szágot doztak a hallban, kis kerekében szaladó, úgynevezett szárazföldi slíceken. Az utasok között két izraeli család is volt, összesen 7 gyermekkel. Ők általában elvonultak ülték, láthatólag igen vallásos, ortodox emberek voltak. Láttam, amikor elmondták, mincha és máávir imáikat, külön ettek és a gyerekek sem igen játszottak a többiekkel. Van valami ezekben az ortodox nevelésben részesülő gyermekekben, ami respektust vált ki. Nem szaladtak a karácsony ünnepi gyerekekhez sem, mint a többiek: — „Mutasd, mit kaptál!” Ejjel 11 óra felé észrevettem, hogy az egyik izraeli apa izgatóttan járkal a tranzithallban. Hol eltűnt valamelyik szolgálati őr, hol visszasietett a családja, hogy mintha valamelyikük rosszul lett volna. Végül is egy kis csomaggal tért vissza és a

két család nagy beszélgetésbe kezdett. A hangszóró megint megszólalt: Sajnálattal közöljük, hogy az EL-AL gépnek több órás késés lesz. Családok, ha kívánják, lefektethetik gyermekeiket a földszinten levő pihenőszobákban, ahol felügyeletet tartunk.“ Mozgolódás támadt. Kisgyermekes családok szedték össze holmijaikat. Ebben a mozgolódásban a két izraeli család is elhagyta helyét. A tranzithall nagy üvegfa előtt körülálltak egy kis asztal. Az egyik apa 4 színes hamutartót helyezett az asztalra. A szolgálati irodában kapott kis csomagból 4 fehér gyertya került elő. Három hamutartó mindegyikébe egy-egy gyertyát állított és a negyediket legidősebb fia, a 10-11 éves Joram kezébe adta.

És 1970. december 24-én éjjel fél 12-kor — Chanuka harmadik estéjén — a koppenhágai repülőteret karácsonyi díszítéssel körülvéve, felcsendült, a kis izraeli trubadur krisztályhangja: Baruch at... lehádlík nérel sel chánukka. Mindenki körjék gyülekezett. Néhány tisztviselő, még két unatkozó rendőr is előkerült valahonnan. Az ének csodálatosan szállt a nagy csarnokban. Sok szemben könyg csillogott. Joram már a második brácsát énekelte, amikor csoda történt Koppenhágában is. A hangszóróban izgatott hang közölte: „Az EL-AL gép megsérült, az Izraelbe utazóknak azonnali beszállás.“

Senki nem mozdult. Mintha nem is rák vonatkozott volna a jelentés. Joram nyugodtan meggyújtotta a három kis gyertyát és aki tudta, énekelte vele a „Hánérót hálaú“-t.

— Önök mit ünnepelnek? — kérdezte a közlemben valaki svedül. — Chanukát — válaszolta egy dán férfi. — Mi az, hogy chanuka? — érdeklődött a svéd ember.

— Várjon a szertartás végéig, majd akkor elmondom, — így a dán férfi. De erre már nem volt időnk. Alig ért véget a Hánérót hálaú — a tisztviselők is magukhoz tértek. Ők is, meg a rendőrök is segítettek a gyerekes családoknak összekapodni a csomagokat. A repülőgép messze kint állt a téren.

Szeles, hideg éjszaka volt. A szél arcunkba fújta a teret takaró könnyű hajat. Végre bent ültünk a Ludd felé induló nagy masinában. A gép zsufolóság tele volt.

A motorok már zugtak, egyre erősebben és a kerek gurulni kezdtek. Néhány perc múlva magasan a felhők felett repültünk. A kapitány üdvözölt bennünket. Kellemes karácsonyt, örömteljes éhanukat és jó utazást kívánt. Aztán leolották a villanyokat, csak itt-ott pislákolott egy kis lámpa — a rend kedvéért.

Messze, a kontinens felett repültünk már, amikor a két izraeli család folytatni kezdte a földön abbamaradt chanukaestüket. Elől a repülőgépben felszállt a dal: Maoz cur jesuati... A többi együtt énekeltek. A stewardsek is. Amikor már nem tudtuk a szöveget, csak a melódját dudoltuk és tapsoltuk a taktust hozzá.

Chanuka volt a felhők felett! A három égő gyertyánk ott maradt a koppenhágai repülőter nagy csarnokában. Békében és barátságban a sok-sok száz színes, de mozdulatlan elektromos fény között.

Egy gondolat surrant át bennem. Egy modern szimbólum? — Izrael, — népnél és a bennünket körülvevő nagy világ szimbóluma? A mikrofon elvágta gondolataimat. Egy dán férfi óhajtott betartani ígéretét és zsidónak, kereszténynek elmondani, miért ünnepeljük chanukat. És elmondta. Jó, hogy a skandináv nyelvek ennire rokonok, nincs nehézség, egyik nép megérti a másik nyelvét.

Joram, testvérei és kis barátai azután izraeli chanuka dalokkal szórakoztattak bennünket, míg végül ők is belefáradtak. Hosszú nap volt mögöttünk. Csak az elhalkult melódiai visszhangja hullámzott bennünk. A fejek felbillentek, elaludtunk.

A felkelő nap sugarai ébresztettek Rhodos felett. Tudtuk, hogy nemskóra Luddon leszünk. Alattunk és körülöttünk mindent be aranyozott a korai napfény. Frissen, jókedűen, ünnepi hangulatban ébredtünk.

Már kibontakoztak Tel-Aviv-Jaffo házaí, a partokat mósó mélykék hullámok mintha intettek volna felénk. A gép ereszkedni kezdett. A viszontlátás örömetől duzzadó szívekből feltört a hála és öröm éneke, amit ezuttal az idősebbek intónáltak: Oj chanuka oj chanuka a jantev a sejne... Pontosan reggel fél 6-kor értünk földet.

Az útinaplóm nem lenne teljes, ha nem írnam meg, hogy Ludd tele volt várakozókkal. Rokonok és jóbarátok sokasága — akiket nem is engedtek be az épületbe — előző nap délutánjától kezdve egész éjszakán át kitarított a várakozásban. Kétségkívül ők fáradtabbak voltak, mint akik érkeztek. De mire nem képes az izraeli ember... És David Ben Gurion megmondta: „Egy kicsit tovább várni — a mi népünkél nem számít.

Rekonstrukcionista az Egyesült Államokban

Eddig három zsidó vallási iránylatról tudtunk az Egyesült Államokban: ortodox, konzervatív és reform, most már eggyel bővült az ismeretünk. Az újnak a neve rekonstrukcionista. Erről az új iránylatról a Jeruzsálemben megjelenő „Tifucot Jiszrael“-ből értesülünk, amely az „American Jewish Committee“ kiadásában jelenik meg, továbbá az „American Jewish Yearbook“-ből.

Ez az új mozgalom, amely tulajdonképpen már a század első felében csirázott ki, az utóbbi időben vallási színezetű veszfő teljesen amerikai forrásból, mégis a let-európai bevándorolt zsidók Amerikában született gyermekei hozták létre, akik már párt fordítottak a zsidóságnak. Ezek között kiemelkedtek Káplán Mordecháj és társai, akik erős lökést adtak ennek a mozgalomnak. Erőkecs, hogy az amerikai zsidók jó részének beállítottsága közelebb áll a rekonstrukcionistahoz, mint a három más iránylat, és mégis a többiek egyetlen temploma híveinek száma felülmúlja az ő összámmukat.

Káplánnak furcsa meghatározásai vannak a zsidóságról. Ő úgy véli, hogy az antiszemizmus, akarata ellenére is egybefűzi a zsidóságot, de ugyanakkor ez kisebbségi érzést ébreszt bizonyos zsidók között, akik evégből utat keresnek, hogy kiváljanak a zsidó közösségből, még akkor is, ha nem fogadják őket szívesen a nem-zsidók. Mit tehet ez ellen tenni? Meg kell erősíteni a zsidó civilizációt és nagyobb jelentőséget adni a zsidó életnek.

Káplán a mai zsidóságot vizsgálva, abból a feltevésből indul ki, hogy a zsidók önérzete meggyengült, mert megrendültek benne bizonyos hagyományos hitük. Szerinte a zsidók hitük maradtak a zsidósághoz évről évre, az üldözések és szenvedések ellenére is, mert hitték a „micvá“-betartásáért számukra biztosított jutalomban a jövő világban, most azonban — állítja Káplán — az emberek nem bíznak többé a jövő világ jutalmában. Ezért hát a zsidóságnak meg kell változnia, hogy a hite olyan legyen, amely alkalmas segíteni a zsidót, hogy elérje a megváltást, a jutalmat ezen a világon. Más szóval: újra kell építeni, rekonstruálni a zsidóságot, mert már nem lehet építeni a jövő világ jutalmának hitére, amelyen eddig a zsidóság hite alapult.

ideáljai, esztétikai értékei és vallása. A vallás minden civilizáció központjában áll. A Káplán istenhite egészen zavaros és ahány teológus van, annyiféleképpen magyarázza, a végén nem marad belőle semmi. De ő, a „rabbi“, az új vallás megalkotója is bevallja, hogy a tanítványai körében is a világosság hiánya mutatkozik az ő Isten-fogalmát illetően, sőt ő maga se értette teljesen, amidőn először előadta. Valami azonban mégis világos a Káplán szavaiban: „Mint amerikai zsidók, mi az életünkben első helyet az amerikai civilizációnak adunk, ameyhez társak vagyunk a mi amerikai felebarátainkkal együtt. És arra törekzünk, hogy fejlesszük a mi zsidó hagyományunkat a lehetőség szelég, amely felel az amerikai élet legjavát.“

Az új vallásnak persze új imakönyvekre volt szüksége. Az első ezek között az Új Hágádá volt, majd meg a szombati, utána meg az ünnepi és végül a hétköznapi imakönyv. Ami a Hágádát illeti, a szerzők megjárik, hogy kihagyják mindent, ami az eseményekre vonatkozik, akár igazak, akár elképzelték; az egyiptomi kivonulás történetéből, meg azt, ami nem egyezhet össze a legmagasabb érköles mértékével. Kimaradtak továbbá az imakönyvekből azok a részek, amelyek a zsidóságot mint kiválást népet emlegetik, a tóraadást Mose által, a Messiás fogalmát, az áldozatokat, a bűntetést és a halottak feltámadását. Az egyetlen dolog, amihez az új vallásalapító mégis ragaszkodik: az imák héber nyelviük kell, hogy legyenek.

Szomorú képet kapunk az új iránylatról a Teológiai Szeminárium egyik végzettjétől, aki bevallja, hogy sohasé érezte magát jól imádkozás közben; még akkor is, amidőn a rekonstrukcionista imakönyvből imádkozott sem mult el ez a rossz érzés.

A rekonstrukcionista Áruchjuk is van, — a „Hámádrich“. — A szombatról például azt mondja: A boldog és hasznos életre való törekvés fontosabb, mint a szombat megtartása. Mond egyebet is: A tiltott ételtiltól való tartózkodás és más parancsolatok betartása, csak arra szolgál, hogy a ház zsidó szellemét ápolja, de házon kívül nem szükséges betartani, mert csak kellemetlenséget okoz és idegenséget ébreszt a zsidóban.(!)

Csupán egyetlen rekonstruktiiv pontja van a Rekonstruktivizmusnak — a cionizmus. Káplán az a meggyőződése, hogy a zsidó civilizációt a maga teljességében csak Erec Jiszraelben lehet megvalósítani és a zsidó civilizáció felélesztésének feltétele a zsidó köztársaság felépítése Erec Jiszraelben.

ben. „Vedd el Erec Jiszraelt a zsidó életéből, akkor nem marad egyéb a számára, mint a templom és a temető.“ Csak Erec Jiszraelben van biztosítva a begyűkerés fontos feladata; csak egy élő nyelv tud kollektív tudatot teremteni, csak közös élet és közös gondok tudják egy nép közös útját megszabni.

A cionizmus náluk nem új keletű, már a korábbi évtizedekben támogatták. A cionizmus számukra és sok más zsidó számára — vallás. De az ő cionizmusuk mégis furcsa egy valami: Izraelnek nem kell törtékednie „kibuc gálijot“-ra, hanem meg kell maradnia bevándorlási országnak mindazon országok számára, amelyek nem érzik otthonnak azt az országot, ahol laknak.

Es ezután jön a fából való vaskarika: A zsidóknak alkalmat kell adni, hogy többségben legyenek Izraelben, de nem szükséges, hogy kizárólagos felelősei legyenek az önévedelemnek és a külpolitikának.

Egyik tan ellentétben áll a másikkal. Ellenzik a zsidó iskolákat, mert ezek az iskolák nem képezik a tanulókat a demokráciára, (!) és külön ideológiára tanítják, ami a zsidó civilizációnak a többi civilizációval szemben másodrendű szerepet juttat. Ne hirdessük, hogy az Isten csak nekünk adta a Tórát és nem másoknak, külön-

sen most, amidőn az emberiség a népek egyenlőségi érzetét igyekszik ápolni.

Káplán első könyvében azt hirdeti, hogy az amerikai zsidó mindenképpel amerikai legyen és csak másodsorban legyen zsidó. Mint az új vallási irány rabbi képviselője igazgatója, támogatja az egyház elválasztását az államtól, mert ő úgy hiszi, hogy ezáltal egy polgári vallás fog kifejődni, amely független lesz és így a zsidók is hozzá fognak járulni az amerikai civilizációhoz a gyakorlatban. Káplán nem ellenzi a vegyesházasságot, amennyiben a gyerekeket zsidóknak nevelik.

A rekonstrukcionizmus, amint már említettük, Mordecháj Káplánnal kezdődik. Káplán Litvániában született 1881-ben. Az apja hagyományt tisztelő zsidó volt és kiváló talmudista, aki 1889-ben Amerikába vándorolt, ahol mint dáján működött egyik ortodox hitközségben. Az ifjú Mordecháj világi iskolába járt, vallásos nevelésben a chéderben részesült. Később a Zsidó Teológiai Szemináriumba került. Egy helyen megírja, hogy 21 éves korában mielőtt rabbivá váltak kétébőre vonta, hogy a Tórát Mose rábenu irta volna és tagadta a csodákat. Teológiai tanulmányai párhuzamosan a college-t is látogatta és a columbiai egyetemen M.A. címet kapott.

Első állása a new yorki akkoriban legelőkelőbb orth. hitközségnél volt mint másodrabbi.

Káplán azt is elmondta, hogy kényelmetlenül érezte magát az orthodox templom-

ban. Naplója szerint meg is mondta a vezetőségnek, hogy ő más iránylatu. Ott is akarta hagyni állását és hirtelen meghívtást kapott az akkor alapított tanítóképző élére, rövid idő múlva pedig kinevezték homiletika tanárnak a rabbi képviselő, majd meg az intézet vallásfilozófia tanára lett.

Később családi kapcsolatok révén megalakította a Society for the Advancement of Judaism-et (Saj), amelynek aztán „vezetője“ lett, nem akarván a rabbi címet használni. Káplán azt vallotta, hogy a templom a zsidó élet gyújtópontja kell, hogy legyen, ezért a templom szerepe nagyobb, mint az imaházé, már annál a ténynél fogva is, mert megszorodott azoknak a zsidóknak a száma, akik nem kívának imádkozni. A templomnak a kultura központjává is szolgálnia kell, a nevelésé és a szórakozásé és lehetőleg vissza kell tükröztetnie a zsidó civilizációt is.

Jelen sorok írója ezt a hietet nem rekonstrukciónak nevezné, hanem rombolásnak, vagy másképpen istentagadásnak és csak azért írtam róla, hogy tanuljunk belőle, mennyire résen kell lennünk az ilyen tanok Izraelbe való beszívárgásával szemben. Izraelben egyébként a reform hitközségek is nehezen tudnak gyökeret verni, az ekeznél is szélsőségesebb tanait meg nemcsak az ortodoxia, de még a haladó zsidóság is viszszaütözi. Amerika zsidóságának egy bizonyos rétege, ha el is fogadja, a Szentföld zsidósága irtózzal fordul el tőle.

Löwenkopf Kálmán

★ MAGYARNYELVU MUVESZ SZINHÁZ ★

BEMUTATJA:
AZ ÉVAD NAGY SIKERÉT! • EGÉSZ TEL-AVIV ERRÖL BESZÉL!

SIKER!
ABRAHÁM PÁL — ALFRÉD GRÜNWARD — FRITZ LÖHNER — **SIKER!**
HELTAI JENÖ

BÁL A SAVOYBAN

3 felvonásos világhírű nagyoperettje:
A jisuv kedvenc művészei parádés szerepekben!

MUSOR TAP I AR:

HAIFA	TEL-AVIV	BEÉR-SÉVA	PETACH PIKVA	NATANJA	CHOLON
Holnap, szombat 8 óra Bétim-terem	megismételve dec. 25, szombat 8.30, ZOA-terem	dec. 28, kedd 8.30 BEI-HÁAM	1972 január 1. szombat, 8.30 Sárét-terem.	január 3, nettő 8 óra WIZO-terem	január 8, szombat 8.30 Hisztadur-terem.
Elővétel: HOH, Pevzner 2. Tel: 67435.	Elővétel: Rokoko, Dizengoff 93. Tel: 223-663.	Elővétel: Mandelbaum Dezső és HOH	Elővétel: Alijja könyvtár, Mohliher u. 11. Tel: 912-755.	Jegyek az esti pénztárnál.	Elővétel: Mandula cukorkaból Sokolov utca és a HOH-nál

● PONTOSAN KEZDÜNK ●

A HETI SZIDRA

— MIKÉC —

Történt két év múlva, hogy Fáraó áldott: ime ott állt a folyó partján, s lime a folyóból feljött hét tehén, szép alakuk és kővér húsuk, s legeltek a nádasban.

(B résit 41, 1-2)

Mint tudjuk, a szidra főhőse József, aki rabszolgaként került Egyiptomba, majd a börtönből, azaz az akasztófa árnyékából lendült a magasa. Alkírál lett, ami a mai fogalmak szerint miniszterelnököt jelent, azaz a különbséggel, hogy Fáraó kinevezése alapján parlament nélkül kormányzott. Tünneményes pályafutás, azóta is alig akad néhány zsidó, aki idegen országban hasonló karriert futott be.

József alakja évezredek óta foglalkoztatja nemcsak a magyarokat, hanem a regény és színdarab írókat, sőt a festőket is. Színes, érdekes egénység, és mint minden galánt zsidó, tele belső konfliktusokkal és ellemtondásokkal. Az egyik oldalán látjuk korlátlan hatalmát, a nagy birodalomban az élet és a halál ura, de ugyanakkor őt is látjuk, hogy kénytelen koncessziókat tenni. Új környezetében az élete gyökeresen megváltozik: a karrier érdekében kénytelen letagadni héber származását, jóscégessé egyiptomi nevet vesz fel, ugyanakkor az uralkodó osztályból származó nővel kénytelen házasságot kötni.

Mint minden galutban élő zsidónál, József esetében is felmerül a gyermekevelés súlyos problémája. Idegen országban és idegen légkörben — ahol a bálvány-kultusz az államvallás, — miközben megtagadja héber származását, hogyan oltsa lelkükbe a zsidó ideált, az egyistenhitet? Egyes magyarok ezzel kapcsolatban rámutatnak Jákóv és József utolsó találkozására, amikor József két fiát is magával vitte, hogy a nagybeteg pátriárka megismerje őket. „Es meglátja Izráel József fiát — olvassuk — és szól: „Kik ezek?” A fiuk nyilván egyiptomi öltözközés volt és Jákóv hihetetlennek tartotta, hogy ezek az ő unokái. Jákóv attól tartott, hogy fia nem a zsidó rítus szerint nőtt fel, s emiatt nem akarta megáldani a fiukat. Mire József így válaszolt: „Fiaim ezek, akiket Isten itt nekem adott.” És ő szól: „Hozd őket hozzám, kérlek, hogy megáldjam őket.” Rási, minden idők legnagyobb magyarázója úgy érezté, hogy ki kell egészítenie a párbeszédet, amely a halálos ágyán fekvő pátriárka és fia között folyt le. Ezért írta hozzá: „Ott nyomban megmutatta apjának az eljegyzési szerződést és az érvényes kettőbát.” Csak azután volt hajlandó Jákóv áldását adni a két unokára.

A Józsefről szóló elbeszélésben két galánti momentum ölik szembe: az egyik oldalán az anyagi jólét, a másik oldalon a lelki-szellemi-vallási-erkölcsi problémák. Az anyagi érdekek helyét kötik, igénybe veszik minden energiáját, valósággal rabszolgája a sokirányú elfoglaltságának. Mig szellemi téren nehézségei vannak, ugyhogy állandóan késégek gyötirik: képes lesz-e egyáltalán folytatni zsidóságát?

Mit tapasztalunk József esetében? Amikor megismerteti magát testvéreivel, képtelen elszakadni a galutól, egyszerűen nem tud alijázni. Ehelyett kéri, hogy az egész család jéridőzzön, csatlakozzanak hozzá és ő majd gondoskodik arról, hogy jó dolgok legyen. Bokros teendőit azt sem engedik meg, hogy néhány napi szabadságot vegyen magának és felkeresse rég nem látott apját. Ehelyett így szól a testvérekhez: „Siessetek, menjetek föl atyámhoz és mondjátok neki: Igy szól fiad, József, Isten engem egész Egyiptom urává tett; jöj le hozzám, ne késlekedj.” A felelősségteljes állás miatt nem adhatja meg apjának a minimális tiszteletet, nem járulhat a színe elé, hanem megüzeni neki, hogy „jőj le hozzám, ne késlekedj...”

József a meghívást kiegészíti. Tudva azt, hogy apját nem kápráztatja el a pénz és a hatalom, ellenkezőleg, aggódní fog gyermekei és unokái miatt, akik az udvar romlott légkörében letérhetnek a jó útról. Ezért nem ragaszkodik ahhoz, hogy a fővárosban lakjon, hanem felajánlja nekik Gósen tartományt. „Es lakni fogsz Gósen földjén és közel leszlek hozzám, te, fiad és fiad fia, nyajáid és gulyáid és mindened, amid van. Es én majd eltartalak itt...”

A szövegek gondos tanulmányozása közben rájövünk arra, hogy József ismerte mindazokat a veszélyeket, amelyek zsidó emberre kieselkednek a galutban. Tudta, hogy az embernek hiányzik ott a lelki nyugalma, tudta, hogy a hiányos nevelés révén gyermeke jövőjét teszi kockára. Ismerte az egyiptomi erkölcselen légkört, amelyet a bálvány-kultusz és a fajtalankodás jellemez. Ezért is volt kénytelen apjának amolyan „autonómiát” biztosítani Gósen tartományban. Ami pedig saját magát illeti, — ő már elveszett galutai zsidó. Őt köti a pozíció, nem mozdulhat a helyéről, számára nincs szabadság.

Nem véletlen, hogy évszázadokon át József példázta a galutai zsidó sikereket, a zsidó karriereket, amelyekről hamar kiderült, hogy tisztavirágéletek. Ráv Jakobson „Biná b' Mikrá című művében ezzel kapcsolatban a következőket írja: „József egyiptomi

mi működését pozitív formában értékelték ki egy a Szentírásban, mint a Talmudban... Ő nyitotta meg a kiváló zsidók galériáját, akik galuti országokban idegen érdekeket szolgálták. Az ősidőtől kezdve a középkoron s az ujkoron át folytatva, mindig akadtak kivételes képességű, zseniális zsidók, akik tehetségükkel akarták szolgálni a befogadó nép érdekeit, és szinte valamennyien József sorsára jutottak. Erről a fordulatról így tanuskodik az Irás: „Es támadt új király Egyiptom fölött, aki nem ismerte Józsefet...”

„Mikéc” szombatja olykor egybeesik chanuka szombatjával. A legtöbb esetben chanuka napjaiban olvassuk a József csodálatos életéről szóló elbeszéléseket. A magyarok kutatóik, van-e valamilyen összefüggés a József-dráma és a makkabeusi harcok között. A kérdésre határozott igennel felelnek, amennyiben kimutatják, hogy a József-dráma népünk egész történelmének szimbóluma. Minden küzdelmünkben a „mámium neged rábim” kevesek a sokaság ellen elve érvényesült. József egyedül volt, fiatal és gyenge — vele szemben a tíz idősebb és erősebb testvér. Később is találkozunk egy-egy hajú, kellemes arcú ifjával, aki bírakra kel Gólláttal, és legyőzi őt. A legnagyobbat példát azonban az a kis csoport makkabeus harcos mutatta, aki egy nagyhatalom ellen lázadt fel, és harcukról a mai napig imával, dallal és ünnepi gyertyagyújtással emlékezünk meg.

Chanuka körül sok vita folyt, mert az ortodox zsidóság valahogy figyelmen kívül hagyta a makkabeusok ragyogó fegyvertényeit, csupán az olajkörte történet csodát helyezett előtérbe. Ezzel szemben a nemzeti alapon álló zsidóság — a múlt század második felében elindított Chibát Cion-mozgalomtól kezdve — csak a dicsőséges hadjáratát kapcsolatban említette az ünnepet. Ma — hála Istennek — elérkeztünk a szintézishez. Tapasztalatlól beszélünk, mert 1967 júniusában saját szemünkkel láttuk mind az isteni csodát, mind a győzelmest háborút. A legnagyobb csoda volt, hogy azokban a napokban elfelejtettünk haragot, differenciát, egyéni érdekeket, és az egész izraeli nép egyemberként zárkózott fel a kormány és a Káhál mögé. Ez a tapasztalat ielhető teszi számunkra az új történelem-szemléletet; a makkabeusi győzelemben is egyformán látjuk az isteni csodát és a ragyogó fegyvertényeket, amely lelkes zsidó fiatalok hőses magatartásának, halálmegvető bátorságának az eredménye.

A második világháború idején jelent meg Budapesten „Izrael eszmévilága” címmel az a több mint 300 oldalas gyűjtőirat, amely magyar rabbi világot hitiznókatáit tartalmazza. Ebben a kötetben találjuk a Natánján élő dr. Berg József rabbi chanuka-szövegét. (Folytatása a 18. oldalon)

Schlieffer és Levin

— a «hallgató rabbi»

Jehuda Léb Levin rabbi slosimja alkalmából

Nekem a megboldoguit Levin főrabbi nemcsak kollégám, hanem bajtársam is volt. A szónak a valódi értelmében: társak voltunk a bajban. Tudtam, ismertem problémáit, nehézségeit, a súlyos terhet, amit viselnie kellett, mert hiszen jómagam is hasonló körülmények között étem egykor, mint szlovákiai főrabbi, de talán kevésbé súlyos bilincsben, mint ő.

Most, amikor innen a szabad országából, őseink földjéről, visszatértünk a megjárat utra és felmérnem azt a nehéz helyzetet, amely megérintett, mint számos kortársam. Magam előtt látom őt, tépelődve, önmagát marcolgolvá, lavirozva a zátonyok és bukottatok között, egy szál kötelen egensúlyozva a mélység fölött, azért, hogy a vallás tanai, amelyeket hirdetett, a hitközség, amelyet vezetett, ne kerüljön összetűzésbe a hatalmassokkal, a rendszerrel, a hatalommal.

Es ha én rossz helyzetben voltam — ő százszor nehezebb helyzetben volt nálam. Noha nem adott meg nekem, hogy személyesen ismerjem — csak levelezésben álltunk egymással, — de jól ismertem a béklyót, amelyet ajkára szorítottak — a szürnyaló szemmel és a vergődő test megbénítására, megfélemlítésére való eszközöket — és így leirhatom: nemcsak tragikus alak volt, hanem több annál: élő tragikum.

Nem is fontos az, mennyire volt bátor és milyen mértékben harcolt, állt ki a zsidó ügy mellett, szállt síkra erőlesen, vagy e-lyitelenu. Nem volt — nem is lehetett az adott körülmények között — olyan harcos, mint voltak a makkabeusok, de a maga módján mégis hősi harcos volt. Mert maga az a tény, hogy el merete vállalni a rabbiságot Moszkvában, már nagy bátorságra vall. Tudatában volt, hogy ez milyen nagy feladatot jelent — és nem is kis vesztély — mégis elvállalta a tisztséget. Nem becsúgyolta, hanem csak azért, mert ott akarta folytatni, ahol elődje, a néhai Schlieffer Salamon rabbi abbahagyta.

Schlieffer rendelte őt maga mellé. Együtt akarták megszervezni, felállítani a rabbiéppé iskolát, hogy gondoskodjanak utódokról. Nem sikerült és ebben nem ők voltak a hibásak. Nem tőlük függött. Ha ezerszer bátrabbak, tehetségesebbek lettek volna, akkor sem értek volna el több eredményt, mert nem szállhattak szembe a hatalommal.

Vannak olyan nézetek, hogy Schlieffer bátrabb volt Levinnél. Lehetőségek. Akár így volt, akár nem, tény az, hogy Levin többet beszélt elődjénél. Schlieffer ismert volt hallgatásáról. Am hallgatásából is kicsendült a fájdalom, az elkeseredettség, a keserűség. A hallgatásában nagyon sok szó volt: szókimondó volt a csendesség.

15 évvel ezelőtt ismertem meg őt Párizsban, az Ismeretlen Mártirok emlékművének felavatásán. (Egyébként ott volt az ünneplőn Dávid Dragonszky tábornok is, aki zsidónak született, de nem volt sem zsidó tábornok, sem makkabeus hős.) Schlieffer

is szigorúan őrizték, kísérték, engem is. Még csak egy „Móláv Málkára” sem volt szabad egyedül elmennem — és mivel a parancs ellenére ezt mégis megtettem, másnap haza kellett utaznom: visszaküldték Cseh-szlovákiába.

Am ennél előtte az történt, hogy a párizsi rabbi vacsorát adott a felavatási ünnepe-ly alkalmából Párizsban időző rabbiak tiszteletére. Abból az ötlemtől indult ki, hogy a találkozás szigorúan csak rabbiak vesznek majd részt és alkalom adódik arra, hogy Schlieffer, a néma orosz zsidóság feje, figye-lyl fülek nélkül, kiöntheti előttünk lelkét. Schlieffer meg is jelent: ő imádkozta elő az esti imát.

Könnyek jöttek a szemébe, sirt. Mindenki tudta, hogy a jeruzsálemi frigyláda van a szeme előtt. De nem mondott egy szót sem. A banketten pohárköszöntők, tósztok hangzáltak el. Őt is felkérték. Beszélt, de annál már üresebb beszédet nem mondhatott volna. Semmi nem volt benne. Vagyis, ebből a szempontból nézve, fiaskó volt a vacsora: Moszkva rabbija ezuttal is hallgalt.

A párizsi rabbi felállt és elmondott egy történetet — szavait Schliefferhez intézve. Elmesélté, hogy egy chászid egyszer egy egyszerű zsidó nőt vett feleségül. Egy napon felkerelkedett, elhagyta a feleségét. Három évig nem jött vissza: valahol egy rabbi udvarában töltötte az időt. Amikor visszajött, apósa megkérdezte tőle: „Mit tanultál a három év alatt?? „Semmit” — volt a válasz — „azahogy három év alatt három dolgot megtanultam: hallgatva beszélni, nevetve sirmi és feltartott fejjel, de lehorasztott szívevel jární” — mondta a chászid.

„Schlieffer rabbi — folytatta a párizsi vendéglátónk — megértettük szavait. Amit nem mondál ki — azt is megértettük. A nevetéséből is könnyek zokognak és szép, magas termetűben is ottlájuk az összetört, a széttartott, tragikus embert”.

Levin rabbi többet beszélt — ám kevesebbet mondott, a hallgatói tudó Schlieffernél is. Nem szabad őt elítélünk ezért. Nem azt kell nézünk, mit mondott ki, mi volt az értelme szavainak, hanem azt, hogy a hang Leviné volt. Vagyis, hogy egyáltalán megadatot az, hogy a szarnokkáp poklakban egy Levin rabbi még a szószékre állhatott és szóra nyithatta ajkait.

Nem volt világitó fátyla, csak egy apró mécsesláng volt. Mint egy piciny, pisilakoló chanukai lángoccska, amely mert van, létezik, mindennél becsebb azoz számára, akiknek a keserű galuti sors nem nyujtat nagyobb, vakitöbb fényforrást. És most, amikor a chanukai gyertyácska utolsó lob-bant — az a piciny fény is kialudt és csak sötétséget hagyott maga után.

Kár érte. Nyugodjék békében!...
ELIJAHU KATZ
Beér-Séva főrabbiija

KIÁLLITÁS

TECHNOLÓGIAI ÉS TUDOMÁNYOS MUZEUM — Dinamikusi mű-
veszeti kiállítás: „Dinamikusi ad-
rák” (december 17-ig)

SOMLÓ SZIMCHÁ (Dizengoff tér 4. L.) — A gödöllői származást mű-
vészolajfestményeit és vázlatait
áthitja ki studiójában

TEL-AVIV KEPTAR (Gordon 22) —
Hazai és külföldi klasszikus és
modern festők munkái

ÓVÁROSI KEPTAR (Jafa, Óváros, Mázai Arje 14) — Virgines Camp-
bell (Olaszország) festményei (dec-
ember 4-31) — Magda Frank
(Párizs) szobrai (december 4-23)

BEJTAN HAOMANIM (Művészek Pavilonja, Aleházi 9) — 12 iz-
ráeli festő és szobrász „nem kon-
vencionális” munkája

GALERIA „119” (Rothschild 119) —
Bella Brisel (Párizs) festmé-
nye (december 17-ig)

BEJT MANJA BIALIK (Bialik 22) —
Chana Pinesz porcelán figurái
„Mút és jelen” (1972 január 2-ig)

LIM KEPTAR (Ben Jehuda 170) —
Iruva Schermann olajfestmé-
nye

GRAFIKAI MŰVESZETI KEPTAR (Gordon 24/A) — Dávid Gerstein
grafeszki karcokai

**BÁR KOCHBA KEPTAR (Bár Koch-
ba 42)** — Kahana, Wechsler, Bar-
li és mások olajfestményei és le-
gyomatái

CHEMERINSZKI KEPTAR (Gordon 36) — Árje Lándán szurrealista
festményei

**MODERN MŰVESZETI SZALON (Há-
nyóvár 11)** — Aldo Mengolini
(Olaszország) fekete-fehér Op-art
festményei

**LONDON MINISTORE (Saul Háme-
lech 2)** — Jehuda Várdi figura-
tív festményei

UJ KEPTAR (Reiness 32) — Avri
Ochana (Ejm Hod) olajfestményei
(december 18-1972, január 8)

DUGIT KEPTAR (Frishman 43) —
Rui Dár kerámia figurái: „Az én
állatkertem”

**BEJT SALOM ALECHEM (J. D. Ber-
kowitz utca)** — Ferencl Ched-
ta festményei — Irena Gaber fest-
ményei — Náttál Jiszráel szobra-
i (december 31-ig). SZEKHAZA
SZABADKÖMVESEK (Weizmann 5) — P. Bizonszki
festményei

ISRAELS KEPTAR (Israels 21) —
Rivka Barer, dr. Kuno Unger és
Záimán Béran festményei (dec-
ember 24-ig)

MASZKIT SES (Ben Jehuda 32) —
Antik és modern chanukáik be-
mutatója (december 20-ig)

**DYORA SCHOCKEN KEPTAR (Cho-
vevé Cion 59)** — Ivan Schwebel
festményei

GORDON KEPTAR (Gordon 29) —
Leopold Krakauer (1890-1954) is-
merő tollrajzi (Bogáncok)

GALERIA „220” (Ben Jehuda 220) —
Bátja Grossbard vázlatai

LEVIK KEPTAR (Dov Hoz 39) —
Chana Lévi (Cfá) festményei

MÁBAT KEPTAR (Gordon 31) —
Sioma Báram olajfestményei és
metszetei a „Jeruzsálem” témára

KATZ IDÁN KEPTAR (Frishman 13) — Náttál Salomon bibliai té-
májú festményei

**AMERIKAI KULTURKÖZPONT (Há-
járon 71)** — „Izraeli New York-

KVAR ZABA
IFJUSAGI KULTURHAZ — J. Chap-
lin (Mázdák kőbuc) festményei

NAHARIA
VÁROSI RÉGÉSZETI MUZEUM —
A prehisztórikus korszaktól a bi-
zónai korig terjedő időszakból
származó archeológiai leletek, a
varos környéki asatásokból
ASDOT JAKOV (Muechnad)
URI ES RAMI EMLÉKMŰZEJE
— Binjámin Lévi (Petach Tikva)
festményei — Jiszráel Páldi fest-
ményei

HAZOREA
WILFRIED ISRAEL HÁZ — A Tel
Abu Zurek környéki 20 éven
át végzett ásások leleteinek be-
mutatója. (1972 január végéig)

Megölöte őket a gyűlölet-örizze emléküket a szeretet

Örökítsük meg
szeretteink
emlékét a
nagyszabású kultúrműben
a
MAGYAR HÉBER
NAGYSZÓTÁR-ban

A vézskorszakban elveszett mártirok nevének családtájakai ál-
tal való megörökítése új, méltó formáját vette be a MAGYAR
—HEBER NAGYSZÓTÁR kiadója.
A szótár a könyvállványokon, vagy szekrényeken áll, aki kezé-
be veszi a szótárt, megtalálja benne annak a szeretetének nevé,
akire emlékezni akar és utódai is emlékeznek rá.
A szótár örök érték — a szótár gyermekeiről élete végéig el-
kíséri az embert. A szótárra mindig szüksége van olyanoknak is, akik
már megtantult héberül, méginkább olyanoknak, akik most tanulja.
Sok szépség van abban a gondolatban, hogy az elhunytak, mártirok
emlékét, e köteteket nekik szenteljük.
Aki maga és gyermekei és azok gyermekei számára meg akarja
örökíteni szerettei emlékét, tegye azt a MAGYAR—HEBER NAGY-
SZÓTÁR lapján.

Egy név emlékének megörökítése 100,— IL-től.
Külön megtervezett emléklapok is...!
Megrendelés és részletek megbeszélése:
MAGYAR—HEBER NAGYSZÓTÁR,
Tel-Aviv, Rh. Geula 41. Izráel.
Telefon 58054.
Kívánságára megbízottunkat kiküldjük Önöz.

T. MAGYAR—HEBER NAGYSZÓTÁR
Rh. Geula 41.
Tel-Aviv

Kérem, sziveskedjék helyet biztosítani az Emléklap-ol-
dalon mártírsorsú elhunyt hozzátartozóm/im számára a
Magyar—Heber Nagyszótárban.

A részletes személyi adatokat mellékeltlen küldöm, és
kérem, közöljék velem a beiktatás költségeit.

Tisztelettel

Dátum:

Név:

Pontos cím:

ZENEÉLET

.. S . Z . I . N . H . Á . Z ..

Habima: ÁLOMJÁTÉK

MOZART:

«Szöktetés a szerályból»-előadása

— A FILHARMONIKUS ZENEKAR 4-IK BÉRLETI SZOROZATA —

George Shirley (Belmont), Ara Berberian (Ozmin), David Hall (Pedrillo), Beverly Sills (Konstanza), Patricia Wise (Blonde) és Stanley Broza (Szelim pasa), Közreműködik: Tel-Aviv Filharmonikus-zenekar (J. Friedland), Vezényel: Julius Rudel.

S ha Beverly Sills olyan Konstanza, mint amelyet a legigényesebb zeneértő kíván és elképzel magának, úgy alighanem Patricia Wise az a Blonde, akit Mozart megálmodott erre a szerepre... Még az együttes leggyengébb-hangu tagját, az egyébként kedvesen, frissen játszó David Hill-t (Pedrillo), szerepbéli szerelmét is nagyobb teljesítményekre ösztönözte. Mindenesetre, a fiatal tenor szerénája kísértő mandolinjára maradt korlátozva, s a nézőtérre csak foszlányai jutottak...

A két ragyogó női főszereplőn kívül az opera legnagyobb erőfeszítést igénylő, legnehezebb szerepében, mint Ozmin, aki mindhárom felvonást végigéneklé és végig-árgálta, Ara Berberian basszista aratta a legforróbb sikert. Bár magas lázzal lépett fel az első koncerten, ez csak kisebb kiesésekben és el-lankadásban jutott muló kifejezésre.

Ozmin félig drámai, félig buffó-szerep, egyike a leghatásosabb, bár nem a legmélyebb Mozart-szerepeknek. Erősen kísértette a fiatal szerzőt az akkoriban divatos „Hanswurst”, a bohóc mintaképe, a kövér, potrohos öreg, aki neveltségessé teszi magát vele, hogy fiatal lányok szoknyája után fut, persze, eredménytelenül, mint itt Ozmin Blonde után. És felsülése, Beaumarchais és Goldoni klasszikus példájára, mindig nagyon szórakoztató. Shakespeare Falstaffként állította színpadra, a késői Verdi nagy öröme... Mozart furiosus düb-árák, lírikus keddők és terettek igazgyöngyörével tette halhatatlanná Ozmin alakját. Így az ivó-kettségben Pedrilloval —(emlékezzünk Wenczell Béla, Koréh Endre, vagy a felülmúlhatatlan Székely Mihály alakítására) —, vagy a „Az lesz majd a kéjes óra, ha már áll az akasztófa”-áriájában, néhány kiragadott példaként annak a gazdag arzenálnak, mellyel Mozart megajándékozta. Berberian hatalmas, öblös hangja, imponáló megjelenése, remek humora „predesztinálta” erre a szerepre, melyben viharos sikert aratott.

Nagyon muzikálisan énekel George Shirley néger tenor, aki Belmont lírai szerepét nem túllágy orgánumával és hőstenori akcentusaival kissé eltávolította Mozart elképzelésétől. Nagy áriája a 2-ik felvonásban gyors tempója miatt vesztette el jellegét és hatását. De színpadi játéka annál jobban megfelelt szerepének. — Stanley Broza, az együttes egyedüli izraeli tagja, méltóság-teljesen képviselte Szelim pasát beszélőszerepében.

Az összes együttes, köztük a csodálatosan felépített kvartett a 2-ik felvonás végén, finom kidolgozása Julius Rudel karmester érdeme, aki főképp az első két felvonásban remekelt. A 3-ikban csak Konstanza-Belmont-kettőse és Ozmin áriája állott hasonló magas szinten, de azután fokozatosan lankadt a kivétel, s úgy a pénteki főpróbán, mint az első koncerten éppen a hatalmasan felépített finálé, az egész mű apoteozisa mutatott veszedelmes hézagokat. A kvartett ünnepléses hálaadó-himnuszát az előírt Andante helyett a karmester tul élénk tempójával fosztotta meg áhítatos jellegétől. Még nagyobb baj, hogy a janicsárok diadalmasan szárnyaló, áttűt erejű, záró-kórusa a Tel-Aviv Filharmonikus-zenekar kifogástalan szereplése ellenére is, túl kis létszámmal gyöngének bizonyult. Így elmaradt az az eruptív, magasztos ujjongás, amellyel Mozart a nagy felszabadulást, a szerelem és jószág diadalát kívánta ünnepelni...

De az előadás annyi magávalragadóan szép mozzanata, és egészbenéve nagyvonalú kivétel mellett csak a „Szöktetés” fináléjából lehet idéznünk: „Aki nekem ennyi jó keves, azt érje gáncs és megvetés!” Mert valóban hálásak lehetünk a kitűnően közreműködő és rendező Filharmonikus Zenekarnak, hogy Mozart remekművét megismertette közönségünkkel, mely azt a — joggal kifogásolt — angol-nyelvű előadás ellenére is, maradéktalanul élvezte.

A New York City Opera nagylelkűen biztosította az előadás-sorozat rendelkezésére a kosztümöket, míg a szellemesen felállított színpad és nagyon izléses kulisszája Arnon Adár művészi munkája. — Julius Rudel vezényletével a vendégművészek a tíz operaelőadás mellett koncerten is fellépnek, így december 25-én a zenekar 35 éves jubileuma alkalmából opera-részletekkel, míg Beverly Sills december 29-én, a 2-ik könnyű klasszikus bérleti műsorban szerepel. — A haifai közönség részére, szintén a tel-avivi Mann audióteremben, december 28-án ismétlik meg a „Szöktetés”-t.

A világhírű svéd pesszimista írónak, August Strindbergnek (1849—1912) több darabját láttuk már izraeli színpadon: Az apát, a Haláltáncot, Julia kisasszonyt, és most a Habima színrehozta az Álomjátékot.

Mint fiatal író, Strindberg a szociális problémák érdekelték. Ebből a korszakból való híres drámája, az Olaf mester. Második korszakában a nő és a férfi viszonya érdekli és elsősorban nőgyűlölete szabja meg ennek a korszakának az irányát. A nőt gonoszának, ostobának, alacsonyabbrendűnek tartja, mint a férfit, átmenetnek a férfi és a gyermek között, aki szexualitásával magához láncolja s lealacsonyítja a férfit. A nő a férfi született ellensége. Ennek ellenére Strindberg háromszor nősült, három viharos, tragédiákkal teli házasságot szenvedett át. Négy gyermek apja lett, mégsem kötötte le semmi, egész életében vándorolt különböző országokba, de sehol sem talált nyugalmat háborgó lelkére. Leghíresebb darabja ebből a korszakból „Az apa”.

Később a nagy író a miszticizmus felé hajlott, de ebben a korszakában sem tagadta meg eredeti naturalista ábrázolási módját. Ebben a periódusba tartozik a Haláltánc című világhírű drámája.

Az Álomjátékban a svéd író az emberi életet kutatja, annak minden területén. Az Álomjáték nem dráma, hanem számtalan jelenetből álló hindu fantázia, allegória. Meséje: Ágnes, egy hindu istenség leánya a földre érkezik, hogy megvizsgálja, hogyan élnek az emberek a földön. Különféle furcsaságokat lát ott. Megismerkedik egy tisztel, akit börtönbe zárnak, s kiszabadulása után egy életen át szerelmesére, egy operanékesnőre vár, minden előadás után virággal a kezében, de soha sem találkozik vele.

Ágnes beleszeret egy ügyvédbe, hozzámeg felelősködik, de rájön, hogy a szegénység nagy szerencsétlenséget hoz két ember életébe, főleg, ha gyermekáldás is bekövetkezik. Elhagyja tehát a férjét. Vándorlása közben még sok mindent tapasztal: nagy különbségeket lát a társadalmi osztályok között, egy-

RÓNAI ANDRÁS, A VAKEMBER SZEREPEBEN

sek dorbézolnak a jólétől, mások éhenhalnak. S ami a legjobban meglepi, hogy egyik ember boldogsága a másiknak szenvedést okoz.

A hercegisasszony, amikor visszatér a mennyekbe, a földön tett tapasztalatát így összegezi: Az emberi élet a földön csupa szenvedés, nyomorúság. De hozzáteszi, hogy ennek a nyomorúságnak végeredményben még is kell legyen valami értelme.

Érdekes módon erre a hetven évvel ezelőtt írt allegóriára csak az utóbbi években figyeltek fel a modern irodalom művelői, s ma az Álomjátékot avantgard darabnak könyvelik el, amely az élet lényegét kutatja, különös, extravagáns, egymástól széteső

AUGUST STRINDBERG

jelenetek keretében; kísérleti anyagnak tekintik a színházkutatók modern műhelyekben. A darab bemutatása a Habimában teljesen Sandro Malmquist európai hírű svéd rendező műve; rendezés, diszlettervezés, világítás, minden. Malmquist rendező kiváló szakértelme már régóta ismert nálunk: ő rendezte Ibsen két darabját: A vadkacsát és Peer Gynt-et és Shakespeare Macbethjét.

Az Álomjáték diszletei csodálatosak, technikában, fényhatásban — a számtalan jelenet mindegyikében újabb és újabb diszletek gyönyörködtek a szemet — a modern technika legragyogóbb és lepraktikusabb megoldásaival.

Ha egyébről nem, a diszletekért is érdemes megnézni a darabot. Maga a darab menete lassu, túlságosan hosszú (három és negyed óra), a sok jelenet és a túlságba vitt látványosság teljesen kikészíti a nézőt. (A skandináv közönség, amely a leggyakrabban 4-5 órát tartó „északi” darabokat néz végig, vajon türelmesebb, mint mi, vagy azt hiszi, hogy csak a hosszú darab „darab”?)

A színészek hosszú sorában számosan nagyon szép alakítást nyújtottak. Ágnes, a hindu hercegnőt alakító Michál Báb-Adám, a törékeny, sudár alakú, pikáns arcú fiatal színész-nő egyes jelenetekben oly légiésem hatott, mint egy szelíd, jótékony, földöntúli jelenség. Jisraél Becker nagy és sokrétű szerepében komoly művészi játékokat nyújtott. Smuel Ácmon (a költő), Simon Finkel (az ügyvéd), Áviva Marks (Viktória), Rónai András (vak embert alakított erővel és meghatóan), Tamár Robins, az anya szerepében és mások megérdemelt sikert arattak.

m. g.

A „Háárec” november 24-iki cikkének fordítása

A CIPŐK ÁRÁNAK DRÁGULÁSA VÁRHATÓ

Írta: ELÁZÁR LEVIN,

a „Háárec” közgazdasági rovatának munkatársa

A belföldi cipők árában kb. 10%-os drágulás várható a jövő héten, a leértékelés következtében, amely megdrágította az importált bőrök árát. A drágulás mindenféle cipőre vonatkozik. Az importált cipők ára máris 20%-kal emelkedett. Néhány esetben az import cipők áremelkedése még nagyobb arányú, az olasz líra felértékelése következtében. A jövő héten megdrágul a harsnyák minden fajtája 7.5%-kal.

A Hámgáper cipőket a régi áron árusítják míg a készlet tart

FESZÜLTSG MICPE RAMONBAN A »HÉBER NÉGEREK« KÖRÜL

Rendőrkülönítményt vezényeltek a negevi városkába összeütközések megakadályozására — A munkástanács titkára: „Betelt a pohár” — Dimona polgármestere is követeli a néger eltávolítását

Micpe Ramonban, a Negev közepén fekvő városkában rendkívül feszült a légkör a helybéli lakosok és a „héber néger” csoportja között.

A feszültség oka az, hogy szerdai délután incidensre került sor Michal Kaufmann helybéli lakos és két néger asszony között. Kaufmann ugyanis az autójában felejtette kulcs-csomóját és amikor visszatért a kocsihoz, hogy magához vegye a kulcsokat, annak hűlt helyét találta. Ugyanakkor észrevette, hogy egy néger gyerek nagy sebességgel szalad el a helyszínről. Kaufmann utána eredt és elfogta a fiút, akitől megtalálta a kulcsokat. Ezután a fia anyjához ment, hogy elpanaszolja, mit tett a gyerekek. A néger fiú azt mondta anyjának, hogy miközben Kaufmann vissza-

ták és a rendőr könnyebben megsérült. Ezek után rádió ellenőrzést kért Be'er Sávára, ahonnan jöttek 14 főnyi különítmény indult Micpe Ramonba, mert a helybéli rendőrállomán lejártszűzött rendelkezés hírére.

néger féták csoportja verődött össze, hogy beavatkozzon az ügybe.

Másrészt helybéli lakosok is összesereglettek a rendőrállománál és a kulcsosomó ügye a héber néger és a helybéli lakosok közötti kollektív összetűzés veszélyével fenyegetett.

Az ITIM jelentése szerint tegnap délután némileg alábbhagyott a feszültség, jóllehet rendőrkülönítmények cirkáltak még Micpe Ramon különböző utcáin.

egyre sürűbben megnyilvánuló erőszakosságokat és atrocitásokat. Itt említjük meg, hogy Jicchak Perec, Dimona polgármestere időközben táviratot küldött a belügyminiszterhez, amelyben közölte, hogy ha nem utasítják ki Dimonáról a négeret, a városkára a maga részéről erélyes intézkedéseket foganatosít ellenük.

A dimonai munkástanács úgy döntött, hogy néhány nap múlva illosztrájkot kezd a belügyminisztérium központjában a néger ügyében.

Mint ismeretes, a „héber néger” nagyszámú csoportja először Dimonán telepedett meg és később költözött egy másik csoport Micpe Ramonba.

Késő este jelentette az ITIM, hogy Micpe Ramonban szinte teljesen lecsillapodtak a kedélyek és a rendőrkülönítmény is visszatért Be'er-Sávára. Ennek ellenére — közli a tudósítás — ideje eltávolítani Micpe Ramonból a héber-négeret, mert „betelt a pohár” és a lakosok nem hajlandók tovább elszenvedni ennek a szektának a tagjai részéről.

A vizsgálatok egyik központi kérdés-komplexuma, indokolt volt-e a 700 ezer dolláros ár? Több szakértői tanuallomás hangzott már el, miszerint ez az ár nem volt realitás, mert a Friedmann által eladott felszerelés 100–200 ezer dollárt ért, tehát azok, akik jóváhagyták az ügyletet, burkoló módon a tényleges árnál jóval nagyobb összeget juttattak ilymódon Friedmann zsebébe.

A Netivé Neft igazgatótanácsának elnöke

»Semmi sem akarok emlékezni...«

Ellentétes tanuallomások a Moti Friedmann által eladott felszerelés értékéről — Jiszraél Dickenstein befejezte tanuallomását

A Netivé Neft ügyével foglalkozó vizsgálóbizottság tegnapi ülésén befejeződött Jiszraél Dickenstein, a Netivé Neft igazgató tanácsa elnökének kihallgatása. Dickenstein, aki Ram Kaszpi ügyvéd (Dr. Dávid Niv geológus megbízottja) keresztikérdéseinek tüzeiben állt.

igyekezett védelmébe venni azt az eladási ügyletet, amely a Mídbr és a Continental között bonyolódott le.

Mint ismeretes, ennek az ügyletnek a keretében adott el Mórdecháj (Moti) Friedmann, a Netivé Neft vezérigazgatója, bizonyos közrejáratás, illetőleg kiaknázási felszerelés 700 ezer dollárt. A felszerelést a Friedmann magántulajdonát képező Continental adta el a részben állami kézben lévő Mídbr társaságnak, amelyben Friedmannnak ugyancsak be-folyása volt.

reslés nem ér többet 200 ezer dollárnál.

Kaszpi kérdéseire válaszolva Dickenstein beismerte, hogy Friedmann nem ismertette vele, mint az igazgatótanács elnökével, az állami főellenőr levelét a társaság raktárára és ügyvezetésére vonatkozólag.

Azt is beismerte Dickenstein, hogy ő volt az, aki utasítást adott a vállalat igazgatóságai ülésén, ne vegyék fel a jegyzőkönyvet Kimchi (Friedmann volt helyettese) ügyében. Kimchit, mint ismeretes, elbocsátották.

ügység különféle kérdéseket tett fel ebben az ügyben Dickensteinnek, aki számos alkalommal felelt: „Nem emlékszem... Nem tudom”.

A kérdés-felelet egyik szakaszában Dickenstein így fakadt ki: — Miért emlékeztem? Hogy aztán összezasvarjon engem? Nem akarok semmi sem emlékezni...

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint mára felhős, hideg idő várható. Mai hőmérséklet: Jeruzsálem 1—10, Tel Aviv 5—15, Afula 2—15, Ludd 4—16, Be'er-Séva 4—14, Naharia 3—15, Éjlát 8—20 fok.

Rövid hírek a nagyvilágból

ERŐSZAKOS ATOMFIZIKUS

Cannes (IFP). — Hat személy ellen emeltek vádat azért, hogy Cannes egyetemén megtámadták és megsebesítették Jacques Soustelle francia politikus, akinek december 3-án előadást kellett volna tartania az egyetemen. A támadók között van Marbot-Stromberg, az atomfizika tanára is. Vele együtt öt diákot állítottak vizsgálóbíró elé.

ARAB TILTAKOZÁS AZ OROSZ ALIJJA ELLEN

Beirut (IFP). — Száib Sziám libanoni miniszterelnök a szovjet zsidók alijája elleni tiltakozást juttatta kifejezésre a Beirutba érkezett szovjet parlamenti delegáció előtt, amelynek elén Konsztantin Gorazimov, az Orosz Szovjet Köztársaság helyettes miniszterelnöke áll. Sziám erőlyesen követelte ennek az alijának a korlátozását, mire Gorazimov azt válaszolta, hogy csak idős emberek kapnak alijja-engedélyt, akik már nem képesek katonai szolgálatra.

GYILKOSSÁG A BÖRTÖNBEN

Kairó (UPI). — Az El Áhrám jelentése szerint egy iraki börtönben „ismeretlen tettes” meggyilkolta Fuad Rákábi volt minisztert, aki 1958-ban volt az iraki kormány tagja és az építkezési tárcaért tölthette be. Rákábit Hászsan el-Bákr kormánya államiellenes tevékenységgel vádolta és ezért három évi börtönrre ítélték. Néhány hét múlva kellett volna kiszabadulnia. A kairói lap megjegyzi, hogy „a gyilkos eltűnt anélkül, hogy a hatóságok kihallgatták volna”.

CHEVALIER BETEG

Párizs (Reuter). — Maurice Chevalier, a 83 éves világhírű énekes színész bezsállították egy párizsi kórházba, mert súlyos vesebántalomban szenved. Az örök nyugalomra helyezték.

Örök nyugalomra helyezték Kutscher professzort

Jeruzsálemben tegnap óriási részvétellel helyezték örök nyugalomra Jechezkel Kutscher professzort, a Héber Egyetem tanárát, aki a hét elején Los Angelesben szívélhűtés következtében hirtelen elhunyt. Holttestét hazahozták, hogy Há Hámenu-chot temetőben helyezték örök nyugalomra.

A nagynevű nyelvész-professzor temetésén Zálmán Sázár államelnököt szárnysegédje, Járkoni alvezetes képviselte.

Az elhunyt munkásságát, érdemeit Z. Ben Chájim professzor, a jeruzsálemi Héber Egyetem tanára, J. Kárpí professzor, a Tel-avivi egyetem megbízottja és Menáchem Cvi Káddári professzor, a Bár Ilán egyetem rektora méltatták búcsúbeszédekben. Valamennyien kiemelték, hogy tudományos körök osztatlan elismeréssel adózták Kutscher professzor filológiai kutató tevékenységét és elsősorban az arameus nyelv terén végzett úttörő jellegű megalapításait.

A nagytapolcsányi származású Kutscher professzor 63 évet élt.

ERŐSZAKOS ATOMFIZIKUS

vosok véleménye szerint állapot nem kelt aggodalmat.

NENNI LESZ OLASZORSZÁG ELNÖKE?

Róma (UPI, IFP). — Az olasz elnökválasztó testület, amely a parlament és a tartománygyűlések tagjaiból áll, a 13-ik választási menetben sem volt képes eldönteni, ki legyen Olaszország köztársasági elnöke. Francesco di Martino helyettes miniszterelnök, a szocialisták jelöltje, akit a kommunisták is támogatnak, ezúttal is 407 szavazatot kapott, ami 98-cal marad el a szükséges többségtől. A keresztény demokraták ebben a menetben tartózkodtak a szavazástól. Most arról van szó, hogy az ag szocialista vezetőt, a 80 éves Pietro Nenni-t jelöljék, akinek több esélye van arra, hogy megkapja a szükséges 505 szavazatot.

Bocsánatkérés 40 év után

Tokio (UPI). — Japán 40 éves késéssel hajlandó bocsánatot kérni Kínától a Mandzsúria elleni támadásért. A japán külügyminiszter bejelentette a parlamentben, hogy szükséges ez a bocsánatkérés japán katonaság indokoltan betörtéséért Mandzsúria, mivel ez az előfeltetele, hogy sikerre vigyek a most folyó kísérleteket diplomáciai kapcsolatok létesítésére Japán és Kína között. A külügyminiszter ezzel válaszolt egy szocialista képviselő követelésére, hogy a tokiói kormány kérjen bocsánatot Pekingtől. Hozzátette, hogy Japán szívesen kötne megemlékezési szerződést Kínával.

BORMANN HALÓTTÁ NYILVÁNTOTTÁK

Frankfurt (DPA). — Négy évig tartó vizsgálat után egy német vizsgálóbíró megállapította, hogy Hitler volt helyettese, Martin Bormann meghalt. A vizsgálat alatt nem találtak bizonyítékot arra, hogy Bormann valójában Dél-Amerikába szökött és ott él, valamint az sem bizonyult, hogy Bormann állítást szovjet kém volt és a háború után a Szovjetunióban élt. Ezzel szemben azt is kimondta a bíró, hogy németnek kézzelfogható bizonyítéka Bormann haláláról. Csak Arthur Axmann, a Hitlerjugend egyik volt vezetője tett tanuallomást arról, hogy látta Bormann holttestét, egy halott német katonánál pedig megtalálták Bormann naplóját, amelyben 1945 május 2-án volt az utolsó bejegyzés.

UJ KELET

עיתון יומי במחלקת מנהלית ובעריכת
העריכת ד"ר נ. מרטון
העורך האחראי דוד שרן
התורג' יורי קלמט עיתון יומי מ.ה.
ת"ת. 52, הרצליה 52.

ÖTVENKETTEDIK ÉVFOLYAM
שנת-החמישים ושניים

Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felolós szerkesztő: SCHON DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

Mély fájdalommal jelentjük, hogy drágánk

SZEGŐ RELLA szül. Rubinstein

Alba Julia — Haifa

80 éves korában örökre elaludt.

Temetése ma, pénteken, december 17-én a Rámbám kórházból 12.15 órakor. Külön autóbussz indul a kórháztól.

Gyászolják: gyermekei Vértés Magda, Spitzer Bözsi, Paszternák Lili és családjaik. Testvérei: Spektor Helena, Rubinstein László, Kármel Karol, Spierer Margit (Koloszvár) és családjaik.

Sívát ülünk Haifán Rechov Pevsner 15 szám alatt.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, testvéreim

NAGY ANNY

Arad — Petách-Tikva

elhunyt. Temetése ma, december 17-én, péntek d.e. 10 órakor, a petach-tikvai temetőben (88-as autóbussz).

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Drága felejtethetlen nagynénénk

IZSÁK HANNA 5"Y

Kővárremete — Budapest — Cholon

AZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

1971 december 21-én, kedden délután 3.30 órakor tartjuk a körzeti temetőben, Cholon — Bät-Jám. — Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Halálának első évfordulóján

ÁZKÁRÁT

tartunk családifélek

Dr. MANDEL IMRE-CVI

sírjánál a cfái temetőben, 1971 december 20-án, hétfőn d.u. 3 órakor.

Külön autóbussz indul 2.45-kor az Eggedtől.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen férjem, apánk, testvéreim

NEMES LAZAR

Koloszvár — Vásárhely — Kiron

AZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

december 2-én, szerdán d.u. 3 órakor tartjuk a Cholon-Bät-Jám-i körzeti temetőben. Külön autóbussz indul 1/3-kor, a Kiron, Slomo Hámelach u. 24. sz. elől.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

GYÁSZOLÓ FELESÉGE, GYERMEKEI, TESTVÉREI BEL- ÉS KÜLFÖLDÖN

Felejtethetlen drága férjem, apánk, gyermekünk, testvérem, sógorunk

WEISS GABI 5"Y

Kosice (Kassa) — Bné-Brák

slosimja lelettével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

tartunk 1971 dec. 21-én, kedden d.u. 2.30-kor, a Cholon-Bät-Jám-i körzeti temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

Drága férjem, fivérünk, sógorunk,

SOBEL HARRY (Herman) 5"Y

Felsővisó — Marghita — Dés — New-York

SIRKÓAVATÁSÁT

december 21-én, kedden d.u. 3.15 órakor tartjuk Natanján, a sikun-vátikimi temetőben.

Autóbussz indul 3 órakor Riegler Sámuel lakásától, Rechov Ráv Kuk 4 sz. alól.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

MINTHA ELVÁGTÁK VOLNA...

Dof

A natanjai tengerparton meggyilkoltak egy 40 éves asszonyt

Flora Goldschmid négy hónapja alijázott családjával Mexikóból — A gyilkos egy égő szeméttelre vonzolta áldozata holttestét

Natanján meggyilkolták Flora Goldschmid 40 éves asszonyt, a Ben Jehuda utpán hallgatóját, aki négy hónappal ezelőt alijázott Mexikóból férjével és 19 éves fiával. A feltűnően szép, szöke, magstermetű asszony szerda délután, szokásához híven, a tengerparton sétált, ahonnan azonban több nem tért vissza. Holttestét tegnap, csütörtök reggel találták meg, mintegy 150 méter távolságra a tengerparttól, ahonnan a gyilkos egy völgyben lévő szeméttelre vonzotta áldozatát.

Flora Goldschmid délután 1.30 órakor indult sétára a

Goldmintz-üdüök közelében a tengerparton. Férfjével együtt indult el, aki azonban visszatért a városka ügyeinek intézésére. Az asszony egyedül folytatta a sétát. Amikor az esti órákig nem tért vissza az utpánra, aggódni kezdtek és férje, Maurice Goldschmid, valamint fia keresésére indultak.

A rendőrséget csak este 10 órakor értesítették, s ekkor nagy méretű akciózt szerveztek az utpán növénydeinek önkéntes bekapcsolódásával. Később a terület megvilágították és rendőrkutyákat is igénybe vettek, de nem akadtak az eltűnt nyomára. Csak tegnap reggel találták meg Flora Goldschmid holttestét egy égő szeméttelre. Ezzel magyarázható, hogy a holttest egy része elúszkósított.

A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos a homokdunától mintegy 150 méterre keresztülvonzolta az áldozatot a szeméttelre.

A MIFÁL HAPAJISZ HUZASA

A Mifál Hapajisz tegnapi, 50/71 számu sorsolásán 100 ezer fontot nyert a 225888 és a 688670 számú sorsjegy.

30 ezer fontot nyert: 375882, 10 ezer fontot nyertek: 022555 és 157344.

5 ezer fontot nyertek: 002802, 206437, 318281, 602909.

Ezer fontot nyertek: 233246, 238547, 215673, 163859, 030291, 330979, 325117, 316014, 302468, 260760, 707388, 597922, 570132, 480537, 432273, 784773, 772903, 771591, 746697, 720785.

Az alábbi végződesü sorsjegyek a következő nyereményeket kapják:

500 font: 71884 69596 69469 51321 42726 40204 22533 17577 05971 04482 93533 92516

200 font: 25072 19582 17857 17865 14431 10603 08805 03473 02170 01220 68292 59987 58425 45019 43055 42187 39637 36694 28573 26544 99109 89127 87183 86157 85531 84353 74286.

100 font: 9303 8494 8245 5945 4794 3223 3155 1356.

40 font: 1243 1120 0927 0724 0713 0515 0501 0423 0134 0018 3330 3279 3267 3183 3187 3064 2342 2309 1906 1249 6625 6327 6061 5723 5070 5029 4845 4502 4483 3396 9731 9635 9351 9277 8050 7332 7208 7170 6904 6960 6884.

Az 5-let végződesü sorsjegyek viszszanyertek a 3 fontot.

Azok a sorsjegytulajdonosok, akik teljes sorsjegyet vettek, a Dozzártatózó szelvényvel (szelvény), a fenti összegnél 25 százalékkal magasabb nyereményeket kapnak.

Százötven olé a Szovjetunióból

Tegnap reggel 150 olé érkezett a Szovjetunióból.

Az olék külön repülőgépen jöttek Bécsből. Mint közölték, a nagylészámu olécsoport tagjai különböző városokból — Moszkva, Riga, Vilna, Kiszne, Csernov, Tiflisz — érkeztek. A ludi repülőtérén a kltáügyi minisztérium megbízottai minden nehézség nélkül rendezték az olék elhelyezését a számukra előkészített helyeken.

KERESUNK fiatalembereket

katonai szolgálat után, liftkezelés tanulására

Megállapított fizetés + prémiumok az első munkanaptól.

Írásbeli ajánlkozás: „Isralif” Ltd.

A boritékra ráirandó „Márkivim”.

Bné-Brák, POB. 350.